

ที่ มท ๐๐๑๘.๑/ว ๒๖๓๓

ศาลากลางจังหวัดมุกดาหาร
ถนนวิจิตรสุรการ มท ๔๙๐๐๐

๒ เมษายน ๒๕๖๕

เรื่อง ชักซ้อมความเข้าใจเกี่ยวกับประเภทบุคคลตามยุทธศาสตร์การจัดการปัญหาสถานะและสิทธิของบุคคล ตามมติคณะรัฐมนตรี เมื่อวันที่ ๑๘ มกราคม ๒๕๕๘

เรียน นายทะเบียนอำเภอ และนายทะเบียนท้องถิ่น ทุกแห่ง

- สิ่งที่ส่งมาด้วย
๑. สำเนาหนังสือกรมการปกครอง ที่ มท ๐๓๐๙.๘/ว ๔๓๔๔ ลงวันที่ ๑๗ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๕
 ๒. ยุทธศาสตร์การจัดการปัญหาสถานะและสิทธิของบุคคล ตามมติคณะรัฐมนตรี เมื่อวันที่ ๑๘ มกราคม ๒๕๕๘
 ๓. สำเนาหนังสือสำนักทะเบียนกลาง ด่วนที่สุด ที่ มท ๐๓๐๙.๑/ว ๕๑ ลงวันที่ ๒๔ เมษายน ๒๕๕๑
 ๔. สำเนาหนังสือสำนักทะเบียนกลาง ด่วนมาก ที่ มท ๐๓๐๙.๑/ว ๒๙๕๑๖ ลงวันที่ ๑๕ ธันวาคม ๒๕๕๓
 ๕. สำเนาหนังสือสำนักทะเบียนกลาง ด่วนมาก ที่ มท ๐๓๐๙.๑/ว ๔๘ ลงวันที่ ๑๐ ตุลาคม ๒๕๕๗

ด้วยจังหวัดมุกดาหารได้รับแจ้งจากกรมการปกครองว่า ได้รับเรื่องหารือจากจังหวัด อำเภอ และหน่วยงานต่างๆ ที่เกี่ยวข้องกับการแก้ไขปัญหาสถานะและสิทธิของบุคคลที่รัฐไร้สัญชาติ เกี่ยวกับประเภทของบุคคล ตามยุทธศาสตร์การจัดการปัญหาสถานะและสิทธิบุคคล ซึ่งคณะรัฐมนตรีมีมติอนุมัติเมื่อวันที่ ๑๘ มกราคม ๒๕๕๘ และกระทรวงมหาดไทยโดยสำนักทะเบียนกลาง กรมการปกครอง ได้ดำเนินการให้มีการสำรวจและจัดทำทะเบียนประวัติไว้แล้วตั้งแต่ปี พ.ศ. ๒๕๕๘ ถึงปี พ.ศ. ๒๕๕๔ โดยกำหนดให้มีเลขประจำตัวประชาชนเป็นบุคคลประเภท ๐ กลุ่ม ๘๙ นั้น ปรากฏว่าหน่วยงานหลายแห่งโดยเฉพาะหน่วยที่รับผิดชอบด้านสิทธิ และสถานะบุคคล ยังมีความเข้าใจคลาดเคลื่อน ไม่ตรงกัน ทำให้เกิดผลกระทบต่อบุคคลที่ได้รับการสำรวจจัดทำทะเบียนตามยุทธศาสตร์ดังกล่าวรวมถึงบุตรที่เกิดในราชอาณาจักรในการเข้าถึงสิทธิต่างๆ ที่พึงได้รับตามกฎหมายและนโยบายของรัฐที่เกี่ยวข้อง เช่น สิทธิในการขอมีสัญชาติไทย สิทธิในการขอมีสถานะคนต่างด้าวที่เข้าเมืองโดยชอบด้วยกฎหมาย สิทธิในการรักษาพยาบาล สิทธิในการกู้ยืมเงินจากกองทุนเงินให้กู้ยืมเพื่อการศึกษา (กยศ.) เป็นต้น

ดังนั้น จึงขอให้สำนักทะเบียนทุกแห่ง ทำความเข้าใจเกี่ยวกับประเภทของบุคคล เลขประจำตัวประเภท ๐ กลุ่ม ๘๙ ตามยุทธศาสตร์การจัดการปัญหาสถานะและสิทธิของบุคคล เพื่อจะได้ปฏิบัติให้ถูกต้อง รายละเอียดปรากฏตามเอกสารที่ส่งมาพร้อมนี้

จึงเรียนมาเพื่อทราบและพิจารณาดำเนินการต่อไป

ขอแสดงความนับถือ

(นายเอกราช มณีกรรณ)

ปลัดจังหวัด ปฏิบัติราชการแทน

ผู้ว่าราชการจังหวัดมุกดาหาร

ที่ทำการปกครองจังหวัด

กลุ่มงานปกครอง

โทร./โทรสาร ๐-๔๒๖๑-๑๘๑๗

๒๑

ศาลากลางจังหวัดนนทบุรี
เลขที่ ๒๕๖๖
ที่ทำการปกครองจังหวัดนนทบุรี โทร. ๒๕๖๕
วันที่ ๒ มิ.ย. ๖๕

ที่ มท ๐๓๐๙.๘/๖๕๓๕๕

กรมการปกครอง
ถนนอัษฎางค์ กทม ๑๐๒๐๐

๒๗ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๕

เรื่อง ชักซ้อมความเข้าใจเกี่ยวกับประเภทบุคคลตามยุทธศาสตร์การจัดการปัญหาสถานะและสิทธิของบุคคล ตามมติคณะรัฐมนตรี เมื่อวันที่ ๑๘ มกราคม ๒๕๕๘

เรียน ผู้ว่าราชการจังหวัด ทุกจังหวัด และปลัดกรุงเทพมหานคร

- อ้างถึง ๑. ยุทธศาสตร์การจัดการปัญหาสถานะและสิทธิของบุคคล ตามมติคณะรัฐมนตรี เมื่อวันที่ ๑๘ มกราคม ๒๕๕๘
- ๒. หนังสือสำนักทะเบียนกลาง ด่วนที่สุด ที่ มท ๐๓๐๙.๑/ว ๕๑ ลงวันที่ ๒๔ เมษายน ๒๕๕๑
- ๓. หนังสือสำนักทะเบียนกลาง ด่วนมาก ที่ มท ๐๓๐๙.๑/ว ๒๕๕๑๖ ลงวันที่ ๑๕ ธันวาคม ๒๕๕๓
- ๔. หนังสือสำนักทะเบียน ด่วนมาก ที่ มท ๐๓๐๙.๑/ว ๔๘ ลงวันที่ ๑๐ ตุลาคม ๒๕๕๗

ด้วยกรมการปกครองได้รับเรื่องหรือจากจังหวัด อำเภอ และหน่วยงานต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องกับ การแก้ไขปัญหาสถานะและสิทธิของบุคคลที่ไร้รัฐไร้สัญชาติ เกี่ยวกับประเภทของบุคคลตามยุทธศาสตร์การ จัดการปัญหาสถานะและสิทธิของบุคคล ซึ่งคณะรัฐมนตรีมีมติเมื่อวันที่ ๑๘ มกราคม ๒๕๕๘ และกระทรวงมหาดไทยโดยสำนักทะเบียนกลาง กรมการปกครอง ได้ดำเนินการให้มีการสำรวจและจัดทำ ทะเบียนประวัติไว้แล้วตั้งแต่ปี พ.ศ. ๒๕๔๘ ถึงปี พ.ศ. ๒๕๕๔ โดยกำหนดให้มีเลขประจำตัวประชาชน เป็นบุคคลประเภท ๐ กลุ่ม ๘๙ นั้น ปรากฏว่าหน่วยงานหลายแห่งโดยเฉพาะหน่วยที่รับผิดชอบด้านสิทธิ และสถานะบุคคล ยังมีความเข้าใจคลาดเคลื่อน ไม่ตรงกัน ทำให้เกิดผลกระทบต่อบุคคลที่ได้รับการสำรวจ จัดทำทะเบียนตามยุทธศาสตร์ดังกล่าวรวมถึงบุตรที่เกิดในราชอาณาจักรในการเข้าถึงสิทธิต่าง ๆ ที่พึงได้รับ ตามกฎหมายและนโยบายของรัฐที่เกี่ยวข้อง เช่น สิทธิในการขอมีสัญชาติไทย สิทธิในการขอมีสถานะ คนต่างด้าวที่เข้าเมืองโดยชอบด้วยกฎหมาย สิทธิในการรักษาพยาบาล สิทธิในการกู้ยืมเงินจากกองทุนเงิน ให้กู้ยืมเพื่อการศึกษา (กยศ.) เป็นต้น จึงขอให้กรมการปกครองทำความเข้าใจเกี่ยวกับประเภทของบุคคล เลขประจำตัวประเภท ๐ กลุ่ม ๘๙ ตามยุทธศาสตร์การจัดการปัญหาสถานะและสิทธิของบุคคล เพื่อจะได้ ปฏิบัติให้ถูกต้องต่อไป

กรมการปกครอง ขอเรียนว่าบุคคลกลุ่มเป้าหมายตามยุทธศาสตร์การจัดการปัญหาสถานะและ สิทธิของบุคคล ตามมติคณะรัฐมนตรีเมื่อวันที่ ๑๘ มกราคม ๒๕๕๘ ประกอบด้วยบุคคล ๖ กลุ่ม ได้แก่

กลุ่มที่ ๑ บุคคลที่อพยพเข้ามาในประเทศไทย และอาศัยอยู่เป็นเวลานาน ได้แก่ กลุ่มคน ซึ่งคณะรัฐมนตรีได้มีมติรับรองสถานะให้อาศัยอยู่ถาวรในราชอาณาจักรไทยไว้แล้ว แต่ตกรสำรวจหรือไม่ได้ รับการจัดทำทะเบียนในอดีต ซึ่งจะต้องเข้ามาในประเทศไทยภายในวันที่ ๓๐ กันยายน ๒๕๕๒ มี ๑๘ กลุ่ม ได้แก่ (๑) กลุ่มชาวเขา ๙ เผ่า (๒) กลุ่มบุคคลบนพื้นที่สูงหรือชุมชนพื้นที่สูงที่อพยพเข้ามาก่อนและหลังวันที่ ๓ ตุลาคม ๒๕๒๘ (๓) กลุ่มอดีตทหารจีนคณะชาติ (๔) กลุ่มจีนฮ่ออพยพพลเรือน (๕) กลุ่มจีนฮ่ออิสระ (๖) กลุ่มผู้พลัดถิ่นสัญชาติพม่า (๗) กลุ่มผู้หลบหนีเข้าเมืองจากพม่า (๘) กลุ่มชาวเวียดนามอพยพ (๙) กลุ่มชาวลาว อพยพ (๑๐) กลุ่มเนปาลอพยพ (๑๑) กลุ่มอดีตโจรจีนคอมมิวนิสต์มาลาया (๑๒) กลุ่มไทยลี้ภัย (๑๓) กลุ่มม้ง ถิ่นกระบอกที่ทำประโยชน์ (๑๔) กลุ่มผู้หลบหนีเข้าเมืองชาวกัมพูชา (๑๕) กลุ่มผู้อพยพเชื้อสายไทยจากจังหวัด

/เกาะกง...

เกาะกง ประเทศกัมพูชา ที่อพยพเข้ามามาก่อนและหลังวันที่ ๑๕ พฤศจิกายน ๒๕๒๐ (๑๖) ผู้พลัดถิ่นสัญชาติพม่า เชื้อสายไทยที่อพยพเข้ามาก่อนวันที่ ๙ มีนาคม ๒๕๑๙ (๑๗) ชาวลาวภูเขอพยพ และ (๑๘) ผู้พลัดถิ่น สัญชาติพม่าเชื้อสายไทยที่อพยพเข้ามาหลังวันที่ ๙ มีนาคม ๒๕๑๙ และต่อมาได้มีการเพิ่มเติมกลุ่มชาวมอแกน ที่ประสบภัยสึนามิ เป็นกลุ่มที่ ๑๙ (กรมการปกครองได้จัดประเภทชนกลุ่มน้อย/กลุ่มชาติพันธุ์ในฐานข้อมูล ทะเบียนราษฎร เพิ่มเติมจาก ๑๙ กลุ่ม เป็น ๒๑ กลุ่ม เพื่อให้เกิดความชัดเจนในการแยกประเภท และกำหนด แนวทางในการพัฒนาสถานะบุคคลได้ชัดเจนยิ่งขึ้น)

กลุ่มที่ ๒ เด็กและบุคคลที่เรียนอยู่ในสถานศึกษาของประเทศไทยหรือจบการศึกษาแล้ว แต่ไม่มีสถานะที่ถูกต้องตามกฎหมาย กล่าวคือบิดามารดาไม่ปรากฏหลักฐานที่แสดงถึงการมีสัญชาติ หรือเป็นคนไร้รัฐไร้สัญชาติ ซึ่งจะต้องเข้ามาในประเทศไทยภายในวันที่ ๑๘ มกราคม ๒๕๔๘

กลุ่มที่ ๓ บุคคลที่ไร้รากเหง้า ได้แก่ คนที่ไม่ปรากฏบุพการี หรือบุพการีทอดทิ้งตั้งแต่วัยเยาว์ ทั้งที่อยู่ในสถานสงเคราะห์และนอกสถานสงเคราะห์ รวมถึงพระภิกษุ สามเณร และผู้ป่วยทางจิตประสาท ในสถานพยาบาลด้วย ซึ่งจะต้องเข้ามาในประเทศไทยภายในวันที่ ๑๘ มกราคม ๒๕๔๘

กลุ่มที่ ๔ บุคคลที่มีคุณประโยชน์แก่ประเทศ ซึ่งจะต้องเข้ามาในประเทศไทยภายในวันที่ ๑๘ มกราคม ๒๕๔๘ โดยกลุ่มนี้จะไม่ใช่วิธีการสำรวจแต่จะให้นยื่นเรื่องพร้อมหลักฐานการทำคุณประโยชน์ ต่อนายทะเบียนอำเภอหรือนายทะเบียนท้องถิ่นเพื่อพิจารณาจัดทำทะเบียนประวัติ

กลุ่มที่ ๕ แรงงานต่างด้าวสัญชาติเมียนมา ลาว และกัมพูชาที่ได้รับการจดทะเบียน แต่ไม่สามารถเดินทางกลับได้เนื่องจากประเทศต้นทางไม่ยอมรับ

กลุ่มที่ ๖ คนต่างด้าวอื่น ๆ ที่ไม่มีคุณสมบัติ ตามกลุ่มที่ ๑ - ๕ และไม่สามารถเดินทางกลับ ประเทศต้นทาง

เนื่องจากกลุ่มเป้าหมายกลุ่มที่ ๕ และกลุ่มที่ ๖ มีประเด็นปัญหาความมั่นคงที่ต้องพิจารณา อย่างรอบคอบ จึงได้ให้ความสำคัญกับการแก้ไขปัญหากลุ่มเป้าหมายกลุ่มที่ ๑ ถึงกลุ่มที่ ๔ เป็นลำดับแรกก่อน

ทั้งนี้ ปัญหาที่เกิดขึ้นจะอยู่ที่กลุ่มที่ ๑ โดยมีความเข้าใจคลาดเคลื่อนว่ากลุ่มนี้ประกอบด้วย บุคคล ๒ กลุ่มย่อย คือ ผู้ที่มีความเกี่ยวข้องกับชนกลุ่มน้อยหรือกลุ่มชาติพันธุ์ ๑๙ กลุ่ม และผู้ที่ไม่มีความเกี่ยวข้องกับชนกลุ่มน้อยหรือกลุ่มชาติพันธุ์ โดยมีสาเหตุมาจากการระบุกลุ่มเป้าหมายในการสำรวจบุคคล ตามยุทธศาสตร์การจัดการปัญหาสถานะและสิทธิของบุคคลที่แจ้งไว้ตามหนังสือสำนักทะเบียนกลาง ด่วนมาก ที่ มท ๐๓๐๙.๑/ว ๒๙๕๑๖ ลงวันที่ ๑๕ ธันวาคม ๒๕๕๓ ที่ว่ากลุ่มบุคคลที่อพยพเข้ามาในประเทศไทย และอาศัยอยู่เป็นเวลานาน หมายถึง บุคคลที่มีความเกี่ยวข้องกับชนกลุ่มน้อยที่ได้รับการจัดทำทะเบียนประวัติ ไว้เดิม และบุคคลที่ไม่มีความเกี่ยวข้องกับชนกลุ่มน้อย โดยบุคคลทั้ง ๒ จำพวกจะต้องเข้ามาอยู่ในประเทศไทย ภายในวันที่ ๓๐ กันยายน ๒๕๕๒ และอาศัยอยู่ต่อเนื่องจนถึงวันสำรวจ อีกทั้ง ได้แจ้งแนวทางปฏิบัติในการ บันทึกการรายการบุคคลในฐานข้อมูลทะเบียนกลาง สรุปว่าถ้าเป็นผู้ที่มีความเกี่ยวข้องกับชนกลุ่มน้อยที่ได้จัดทำ ทะเบียนประวัติไว้แล้ว ให้เลือก กลุ่ม ๑ และเลือกกลุ่มย่อย ลำดับที่ ๑ - ๒๑ ตามกลุ่มเครือญาติของผู้นั้น เช่น หากเป็นผู้พลัดถิ่นสัญชาติพม่า ก็เลือกกลุ่มย่อย ลำดับที่ ๕ หากเป็นผู้หลบหนีเข้าเมืองจากกัมพูชา ก็เลือก กลุ่มย่อย ลำดับที่ ๑๖ เป็นต้น ส่วนผู้ที่ไม่มีความเกี่ยวข้องกับชนกลุ่มน้อย ให้เลือก กลุ่ม ๑ กลุ่มย่อยลำดับที่ ๒๒ "กลุ่มอื่น ๆ" โดยไม่ได้อธิบายลักษณะของบุคคลอย่างชัดเจน ทำให้เกิดความเข้าใจที่คลาดเคลื่อนว่าบุคคล ที่ได้รับการสำรวจจัดทำทะเบียนประวัติ กลุ่ม ๑ กลุ่มย่อยลำดับที่ ๒๒ กลุ่มอื่น ๆ ไม่ใช่ชนกลุ่มน้อยหรือ กลุ่มชาติพันธุ์ที่เป็นกลุ่มเป้าหมายตามยุทธศาสตร์การจัดการปัญหาสถานะและสิทธิของบุคคล จึงทำให้เกิด สถานการณ์ของปัญหาตามที่มีการหารือ

กรมการปกครองได้ตรวจพบข้อเท็จจริงว่าบุคคลที่ได้รับการบันทึกข้อมูลเป็นผู้ที่ไม่มีความเกี่ยวข้องกับชนกลุ่มน้อย กลุ่มที่ ๑ กลุ่มย่อยลำดับที่ ๒๒ อาจเป็นกลุ่มบุคคล ดังนี้

(๑) ชนกลุ่มน้อยที่มีความเกี่ยวข้องกับชนกลุ่มน้อย/กลุ่มชาติพันธุ์ที่ได้รับการสำรวจจัดทำทะเบียนประวัติไว้เดิม แต่ได้รับการบันทึกข้อมูลผิดพลาด หรือเป็นชนกลุ่มน้อยที่อพยพเข้ามาในประเทศไทยเป็นเวลานาน แต่ตกสำรวจในการจัดทำทะเบียนประวัติตามนโยบายของรัฐในห้วงที่ผ่านมา โดยในขณะที่ได้รับการสำรวจตามยุทธศาสตร์ฯ ไม่สามารถหาพยานบุคคลยืนยันความเกี่ยวข้องกับผู้ที่ได้รับจัดทำทะเบียนประวัติชนกลุ่มน้อยไว้เดิมได้ ซึ่งอาจเกิดจากกรณีที่เป็นชนกลุ่มน้อยก็ตกสำรวจจากการจัดทำทะเบียนประวัติตามนโยบายของรัฐในห้วงที่ผ่านมาเช่นเดียวกัน

(๒) คนต่างด้าวอื่น ๆ ที่ได้อพยพเข้ามาอยู่ในประเทศไทยติดต่อกันเป็นเวลานาน ซึ่งเป็นการดำเนินการที่ไม่ถูกต้องโดยบางรายไม่ใช่บุคคลกลุ่มเป้าหมายที่กำหนดให้มีการสำรวจ เช่น เป็นคนบังคลาเทศที่อาศัยอยู่ในประเทศไทยโดยไม่ถูกต้อง หรือเป็นแรงงานต่างด้าว ๓ สัญชาติ (เมียนมา ลาว และกัมพูชา) ที่อพยพเดินทางเข้ามาเพื่อที่จะทำงานในประเทศไทย (ขออนุญาตทำงานกับกรมการจัดหางาน) หรือเป็นกลุ่มเปราะบางต่อความมั่นคงและความสัมพันธ์ระหว่างประเทศ ได้แก่ ผู้หนีภัยการสู้รบจากพม่า ผู้หลบหนีเข้าเมืองชาวโรฮิงยา ชาวอุยกูร์ ชาวเกาหลีเหนือ เป็นต้น

ดังนั้น เพื่อให้ทะเบียนประวัติของบุคคลกลุ่ม ๑ บุคคลที่อพยพเข้ามาในประเทศไทยและอาศัยอยู่เป็นเวลานาน ตามยุทธศาสตร์การจัดการปัญหาสถานะและสิทธิของบุคคล มีความถูกต้องเป็นไปตามเจตนารมณ์ของการสำรวจฯ และสามารถใช้เป็นหลักฐานอ้างอิงในการขอใช้สิทธิหรือขอดำเนินการตามกฎหมายและนโยบายของรัฐได้อย่างถูกต้อง จึงได้กำหนดแนวทางปฏิบัติ ดังนี้

๑. เมื่อมีผู้ยื่นคำร้องหรือติดต่อขอดำเนินการเรื่องสถานะบุคคล สัญชาติ หรือเรื่องอื่นใด โดยแสดงหลักฐานทะเบียนประวัติหรือบัตรประจำตัวบุคคลที่ไม่มีสถานะทางทะเบียน เป็นบุคคลเลขประจำตัวประเภท ๐ กลุ่ม ๘๘ กลุ่มที่ ๑ (๐-xxxx-๘๘xxxx-xx-x) ระบุดังกล่าว "กลุ่มอื่นๆ" โดยไม่ปรากฏข้อความซึ่งเป็นชื่อกลุ่มชนกลุ่มน้อยหรือกลุ่มชาติพันธุ์ เช่น ผู้พลัดถิ่นสัญชาติพม่า เป็นต้น ให้นำทะเบียนหรือเจ้าพนักงานที่เกี่ยวข้องแนะนำให้บุคคลดังกล่าวยื่นคำร้องขอแก้ไขกลุ่มบุคคลในทะเบียนประวัติ โดยยื่นคำร้องที่สำนักทะเบียนอำเภอหรือสำนักทะเบียนท้องถิ่นที่ผู้นั้นมีภูมิลำเนาตามทะเบียนประวัติ พ.ร.๓๘ ก

๒. การพิสูจน์ความเป็นชนกลุ่มน้อยหรือกลุ่มชาติพันธุ์ ให้นำทะเบียนดำเนินการ ดังนี้

๒.๑ เรียกตรวจพยานหลักฐานที่เกี่ยวข้อง (ถ้ามี) เช่น บัญชีคนในหมู่บ้าน หนังสือรับรองจากหน่วยงานของรัฐ อาทิ ศูนย์ส่งเสริมช่วยเหลือชาวเขา เป็นต้น

๒.๒ สอบสวนพยานบุคคลที่เป็นชนกลุ่มน้อยหรือกลุ่มชาติพันธุ์เดียวกันซึ่งจะต้องเป็นผู้ที่ได้รับการสำรวจและจัดทำทะเบียนประวัติไว้แล้ว จำนวน ๓ คน มาให้การรับรอง โดยให้พิจารณาจากชนกลุ่มน้อยหรือกลุ่มชาติพันธุ์ที่มีเลขประจำตัวประเภท ๖ (กลุ่ม ๕๐ - ๗๒) หรือชนกลุ่มน้อยที่ได้รับใบสำคัญถิ่นที่อยู่แล้ว เป็นลำดับแรก หรือชนกลุ่มน้อยหรือกลุ่มชาติพันธุ์ที่ได้รับการสำรวจจัดทำทะเบียนประวัติบุคคลที่ไม่มีสถานะทางทะเบียนที่มีเลขประจำตัวประเภท ๐ (กลุ่ม ๘๘) โดยจะต้องบันทึกการสอบสวนตามแบบ ปค.๑๔ ให้ปรากฏข้อเท็จจริงที่ชัดเจนเกี่ยวกับประวัติความเป็นมาของผู้ให้การรับรองและผู้รับรอง รวมถึงความสัมพันธ์ระหว่างบุคคลดังกล่าวโดยละเอียดด้วย

๒.๓ หากมีความจำเป็นอาจส่งเรื่องให้คณะกรรมการหมู่บ้านหรือคณะกรรมการชุมชนพิจารณาให้ความเห็นด้วยก็ได้ ตามแนวทางหนังสือสำนักทะเบียนกลาง ด่วนมาก ที่ มท ๐๓๐๙.๑/ว ๔๘ ลงวันที่ ๑๐ ตุลาคม ๒๕๕๗

๓. เมื่อนายทะเบียนได้รับคำร้องตรวจสอบพยานหลักฐานและสอบสวนพยานบุคคลที่เกี่ยวข้องแล้ว เชื่อว่าบุคคลดังกล่าวเป็นชนกลุ่มน้อยหรือกลุ่มชาติพันธุ์ซึ่งเป็นกลุ่มเป้าหมายตามยุทธศาสตร์การจัดการปัญหาสถานะและสิทธิของบุคคล ให้รวบรวมคำร้องพร้อมพยานหลักฐานเสนอนายทะเบียนอำเภอหรือนายทะเบียนท้องถิ่นเพื่อพิจารณาให้ความเห็นชอบในการแก้ไขกลุ่มบุคคลในทะเบียนประวัติ โดยแก้ไขจาก “กลุ่มย่อยลำดับที่ ๒๒ กลุ่มอื่น ๆ” เป็น “กลุ่มย่อยลำดับที่ ๑ - ๒๑” แล้วแต่ผู้นั้นจะเป็นชนกลุ่มน้อยหรือกลุ่มชาติพันธุ์กลุ่มใด และเมื่อนายทะเบียนได้แก้ไขกลุ่มบุคคลในทะเบียนประวัติเรียบร้อยแล้ว ให้ทำการคัดและรับรองรายการบุคคลจากฐานข้อมูลทะเบียนราษฎรตามแบบรับรองรายการทะเบียนประวัติบุคคลที่ไม่มีสถานะทางทะเบียน (ท.ร.๓๘ ข) มอบให้ผู้ร้องเพื่อเป็นหลักฐานในการขอดำเนินการเรื่องต่าง ๆ โดยไม่ต้องเรียกเก็บค่าธรรมเนียม

๔. หากนายทะเบียนตรวจสอบข้อเท็จจริงแล้วปรากฏว่า บุคคลผู้ยื่นคำขอฯ ไม่มีคุณสมบัติเป็นชนกลุ่มน้อยหรือกลุ่มชาติพันธุ์ ๑๙ กลุ่ม ตามยุทธศาสตร์การจัดการปัญหาสถานะและสิทธิของบุคคล และไม่ใช้กลุ่มเด็กนักเรียนหรือบุคคลที่จบการศึกษาแล้วแต่ไม่มีสถานะที่ถูกต้องตามกฎหมาย หรือคนไร้รากเหง้า หรือคนที่มีคุณสมบัติอื่นต่อประเทศ บุคคลดังกล่าวย่อมไม่อาจได้รับการสำรวจและจัดทำทะเบียนประวัติตามยุทธศาสตร์การจัดการปัญหาสถานะและสิทธิของบุคคล ขอให้นายทะเบียนดำเนินการจำหน่ายรายการบุคคลดังกล่าวในทะเบียนประวัติ (ท.ร. ๓๘ ก) ตามข้อ ๑๘ และข้อ ๑๙ ของระเบียบสำนักทะเบียนกลางว่าด้วยการจัดทำทะเบียนประวัติสำหรับบุคคลที่ไม่มีสถานะทางทะเบียน พ.ศ. ๒๕๖๒ ประกอบข้อ ๑๑๐ ของระเบียบสำนักทะเบียนกลาง ว่าด้วยการจัดทำทะเบียนราษฎร พ.ศ. ๒๕๓๕ และที่แก้ไขเพิ่มเติม โดยการจำหน่ายรายการบุคคลดังกล่าวจะต้องปฏิบัติตามหลักเกณฑ์และวิธีการที่กำหนดไว้ในกฎกระทรวงกำหนดหลักเกณฑ์และวิธีการเกี่ยวกับการโต้แย้งหรือชี้แจงข้อเท็จจริงการอุทธรณ์ และการพิจารณาอุทธรณ์คำสั่งของนายทะเบียน พ.ศ. ๒๕๕๑ และให้นายทะเบียนแนะนำให้ผู้ยื่นคำร้องขอจัดทำทะเบียนประวัติ ตามมาตรา ๓๘ วรรคสอง แห่งพระราชบัญญัติการทะเบียนราษฎร พ.ศ. ๒๕๓๔ ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติม โดยพระราชบัญญัติการทะเบียนราษฎร (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๕๑ เป็นบุคคลประเภท ๐ กลุ่ม ๐๐ พร้อมทั้งชี้แจงให้ผู้ที่ถูกจำหน่ายรายการบุคคลเข้าใจว่าบุคคลดังกล่าวยังสามารถได้รับสิทธิอาศัยอยู่ในราชอาณาจักรไทยเป็นการชั่วคราวได้ภายใต้หลักเกณฑ์และเงื่อนไขที่กำหนดไว้ตามมติคณะรัฐมนตรี เมื่อวันที่ ๒๖ มกราคม ๒๕๖๔

จึงเรียนมาเพื่อโปรดทราบ และขอให้แจ้งอำเภอ สำนักงานเขต สำนักงานทะเบียนท้องถิ่น ทุกแห่ง และหน่วยงานที่เกี่ยวข้องในพื้นที่รับผิดชอบเพื่อทราบและดำเนินการต่อไป

ขอแสดงความนับถือ

(นายธนาคม จงจรัส)
อธิบดีกรมการปกครอง

สำนักบริหารการทะเบียน
ส่วนสัญชาติและการทะเบียน
และบัตรประจำตัวบุคคลผู้ไม่มีสัญชาติไทย
โทร ๐-๒๗๙๑-๗๓๑๗ - ๒๐, ๗๓๓๘

สรุปสาระสำคัญของยุทธศาสตร์การจัดการปัญหาสถานะและสิทธิของบุคคล

สาระสำคัญของยุทธศาสตร์

๑. **กรอบความคิด** ให้ความสำคัญในคุณค่าความหลากหลายของวิถีชีวิตและวัฒนธรรม ความเท่าเทียมของศักดิ์ศรีความเป็นมนุษย์ สิทธิขั้นพื้นฐาน ทัศนคติที่ดีต่อกัน และการยอมรับความจริงว่ามีคนบางกลุ่มไม่สามารถส่งกลับไปยังประเทศต้นทางได้ นำไปสู่แนวทางการบริหารจัดการที่สมดุลระหว่างหลักสิทธิมนุษยชน ความมั่นคงของมนุษย์ และความมั่นคงของชาติ เพื่อแก้ไขปัญหาในปัจจุบันและป้องกันปัญหาในอนาคต โดยให้ทุกภาคส่วนในสังคมรวมถึงประชาคมระหว่างประเทศมีส่วนร่วมในการแก้ปัญหาดังกล่าว

๒. **วัตถุประสงค์** เพื่อเร่งรัดกำหนดสถานะให้แก่กลุ่มคนที่มีปัญหาสถานะให้เกิดความชัดเจนนำไปสู่การกำหนดขอบเขตการคุ้มครองสิทธิอย่างเหมาะสม รวมถึงแนวคิดเชิงสร้างสรรค์ในการป้องกันการอพยพเข้ามาใหม่

๓. กำหนดให้มียุทธศาสตร์ที่สำคัญ ๔ ประการ คือ

๓.๑ ยุทธศาสตร์กำหนดสถานะ ให้มีทิศทางชัดเจน มีการจัดการที่เป็นระบบครบวงจร โดยมองภาพรวมครอบคลุมกลุ่มเป้าหมายทุกกลุ่มที่เกี่ยวข้อง เริ่มจากการสำรวจจัดทำทะเบียนบุคคลต่างด้าวทุกคน การปรับปรุงหลักเกณฑ์การพิจารณากำหนดสถานะให้สอดคล้องกับข้อเท็จจริง โดยเฉพาะการลดการใช้ดุลยพินิจที่เกินส่วนของเจ้าหน้าที่ ทั้งนี้ได้กำหนดกรอบการให้สถานะกับทุกกลุ่มไว้ชัดเจนภายใต้หลักการที่สำคัญคือ ให้สถานะไปก่อนและถอนในภายหลังหากพบพฤติการณ์ที่เป็นภัยต่อความมั่นคง

๓.๒ ยุทธศาสตร์การให้สิทธิขั้นพื้นฐานแก่บุคคลที่มีปัญหาสถานะและสิทธิ กำหนดขอบเขตสิทธิขั้นพื้นฐานที่จำเป็นต่อการดำรงชีวิตที่ชัดเจนให้แก่บุคคลที่มีปัญหาสถานะทั้งที่มีชื่อและไม่มีชื่ออยู่ในระบบทะเบียนราษฎร โดยให้ความสำคัญกับสิทธิด้านการศึกษาและสาธารณสุขเป็นลำดับแรก

๓.๓ ยุทธศาสตร์การดำเนินการเชิงรุกและเชิงสร้างสรรค์เพื่อป้องกันการอพยพเข้ามาใหม่ โดยการประสานความร่วมมือกับประเทศเพื่อนบ้านในการพัฒนาคนและชุมชนชายแดนในประเทศเพื่อนบ้าน การใช้ประโยชน์จากบทบาทขององค์กรระหว่างประเทศในการช่วยเหลือประเทศต้นทางพัฒนาคุณภาพชีวิตของประชาชนเพื่อให้ดำรงชีวิตอยู่ในถิ่นกำเนิดได้ รวมทั้งการเพิ่มความเข้มข้นในการปฏิบัติและการควบคุมทางทะเบียนโดยเฉพาะการแจ้งเกิดและการย้ายถิ่นที่อยู่

๓.๔ ยุทธศาสตร์การบริหารจัดการ กำหนดองค์การรับผิดชอบโดยดำเนินงานในรูปของคณะกรรมการโดยมี สมช. เป็นหน่วยประสานงาน (Focal Point) และมีหน่วยงานที่เกี่ยวข้องทั้งภาครัฐ ภาควิชาการ และองค์กรพัฒนาเอกชนร่วมในการปฏิบัติ เพื่อบริหารจัดการในภาพรวม โดยมีมาตรการเร่งด่วนและมาตรการระยะเวลารองรับยุทธศาสตร์อย่างชัดเจน รวมทั้งกำหนดให้มีคณะทำงานเฉพาะกิจพิเศษประกอบด้วย ภาครัฐ องค์กรพัฒนาเอกชน และผู้แทนชุมชนที่เกี่ยวข้อง โดยคณะทำงานเฉพาะกิจนี้ได้อยู่ในระบบบริหารงานปกติรับผิดชอบในการพิจารณากำหนดสถานะแก่กลุ่มบุคคลตามกรอบของมาตรการเร่งด่วนเป็นการเฉพาะด้วย

๓.๕ มาตรการรองรับยุทธศาสตร์ เป็นมาตรการที่กำหนดขึ้นเพื่อให้ยุทธศาสตร์ได้รับการผลักดันไปสู่การปฏิบัติอย่างเป็นรูปธรรม โดยมีเป้าหมาย และเงื่อนไขเวลาดำเนินการชัดเจนประกอบด้วย

๓.๕.๑ มาตรการเร่งด่วน ซึ่งกำหนดรายละเอียดของหลักเกณฑ์ เงื่อนไขด้านกฎหมาย หน่วยรับผิดชอบและแนวทางดำเนินการ เพื่อเร่งรัดกำหนดสถานะให้แก่กลุ่มเป้าหมายให้แล้วเสร็จภายใน ๒ ปี

๓.๕.๒ มาตรการระยะยาว กำหนดแนวทางดำเนินการเกี่ยวกับการสำรวจและจัดทำทะเบียนประวัติคนต่างด้าวที่ไม่มีชื่อในระบบทะเบียนราษฎร การรับรองสิทธิขั้นพื้นฐาน การพิจารณากำหนดสถานะที่เหมาะสม และมาตรการบริหารจัดการที่เกี่ยวข้อง

กลุ่มเป้าหมายและแนวทางแก้ไขปัญหาดามยุทธศาสตร์

๑. กลุ่มที่อพยพเข้ามาในประเทศและอาศัยอยู่เป็นเวลานานแล้ว ประกอบด้วย ๒ กลุ่มย่อย คือ กลุ่มที่ทางราชการมีนโยบายกำหนดสถานะให้อาศัยอยู่ในประเทศไทยอย่างถาวรซึ่งได้รับสถานะไปแล้วแต่ยังดำเนินการไม่แล้วเสร็จเนื่องจากปัญหาและข้อจำกัดในทางปฏิบัติ โดยเหลือผู้ที่อยู่ระหว่างการยื่นคำร้อง จำนวนประมาณ ๑๒๐,๐๐๐ คนเศษ และกลุ่มที่ทางราชการสำรวจและจัดทำทะเบียนประวัติควบคุมไว้โดยผ่อนผันให้อยู่ชั่วคราวจำนวนประมาณ ๓๖๐,๐๐๐ คนเศษ รวมทั้ง ๒ กลุ่มประมาณ ๔๘๐,๐๐๐ โดยดำเนินการตามแนวทางที่ยุทธศาสตร์กำหนด ดังนี้

๑.๑ ดำเนินการแปลงสัญชาติเป็นไทยให้แก่บุคคลที่มีเชื้อสายไทย ซึ่งไม่สามารถเดินทางกลับประเทศต้นทางและให้สัญชาติไทยแก่บุตรที่เกิดในประเทศไทย

๑.๒ ให้สถานะบุคคลต่างด้าวเข้าเมืองโดยชอบด้วยกฎหมายแก่บุคคลที่มีได้มีเชื้อสายไทยซึ่งอาศัยอยู่ในประเทศไทยติดต่อกันเป็นเวลา ๑๐ ปีขึ้นไป และไม่สามารถเดินทางกลับประเทศต้นทางได้และให้สัญชาติไทยแก่บุตรที่เกิดในประเทศไทย

๒. กลุ่มบุคคลที่เรียนอยู่ในสถานศึกษาในประเทศไทย แต่ไม่มีสถานะที่ถูกต้องตามกฎหมาย

ตั้งแต่ระดับอนุบาลจนถึงอุดมศึกษาจำนวนประมาณ ๖๐,๐๐๐ คนเศษ ให้ดำเนินการตามแนวทางที่ ยุทธศาสตร์กำหนดดังนี้

๒.๑ ให้สัญชาติไทยแก่บุคคลที่เกิดหรืออาศัยในประเทศไทยและจบการศึกษาในสถาบัน อุดมศึกษาของประเทศไทย

๒.๒ สำหรับกลุ่มเด็กที่ยังไม่จบการศึกษาในระดับอุดมศึกษา ให้นำเข้าสู่กระบวนการ พิจารณากำหนดสถานะตามแนวทางในข้อ ๑

๓. กลุ่มคนที่มีคุณสมบัติแปรประเทศ พิจารณาให้สัญชาติไทย แก่บุคคลที่มีผลงาน/ความรู้ ความเชี่ยวชาญ ที่เป็นประโยชน์ในการพัฒนาประเทศ อาทิในด้านวิทยาศาสตร์เทคโนโลยี การศึกษา ศิลป วัฒนธรรม และการกีฬา (ไม่สามารถกำหนดจำนวนเป้าหมายที่ชัดเจนเนื่องจากขึ้นอยู่กับพิจารณา เป็น กรณีๆไป)

๔. กลุ่มคนไร้รากเหง้า ได้แก่กลุ่มบุคคลที่ขาดบุพการีหรือบุพการีทอดทิ้งซึ่งอยู่นอกสถานรับ เลี้ยงของรัฐ และอาศัยอยู่ในประเทศไทยเป็นเวลอย่างน้อย ๑๐ ปี ให้ดำเนินการให้สัญชาติไทยแก่ กลุ่มคนดังกล่าว (ไม่สามารถกำหนดจำนวนเป้าหมายที่ชัดเจนต้องมีการสำรวจตรวจสอบเพิ่มเติม) สำหรับ บุคคลที่ขาดบุพการีหรือบุพการีทอดทิ้งที่ได้รับสถานะเป็นบุตรบุญธรรมตามคำสั่งศาลให้ได้รับสัญชาติ ไทยเมื่อผู้รับบุตรบุญธรรมเป็นบุคคลที่มีสัญชาติไทย

๕. กลุ่มแรงงานต่างด้าว (พม่า ลาว และกัมพูชา) ที่ได้รับการจดทะเบียนซึ่งอาจมีบางส่วนที่ ประเทศต้นทางไม่ยอมรับกลับคาดว่าจะมีจำนวนประมาณ ๓๐๐,๐๐๐ คนเศษ โดยในขั้นต้นให้สิทธิ อาศัยอยู่ชั่วคราว และเข้าสู่กระบวนการพิจารณากำหนดสถานะตามข้อ ๑-๔ และหากไม่สามารถรับรอง สถานะตามเงื่อนไขดังกล่าวได้ ให้นำเข้าสู่กระบวนการพิจารณากำหนดสถานะที่เหมาะสมตามข้อเท็จจริง ตามมาตรการระยะยาวแนบท้ายยุทธศาสตร์

๖. กลุ่มอื่นๆ ที่เหลือ ได้แก่ กลุ่มที่ไม่มีคุณสมบัติตามหลักเกณฑ์ในข้อ ๑-๕ ให้ใช้แนวทาง การพิจารณาสถานะตามมาตรการระยะยาวแนบท้าย

อนึ่งในระหว่างรอพิจารณาการกำหนดนโยบายและให้สถานะให้กลุ่มคนดังกล่าว ได้รับสิทธิ ขั้นพื้นฐานที่จำเป็นต่อการดำรงชีวิต

๗. กลุ่มคนต่างด้าวอื่นๆ ที่ไม่มีชื่ออยู่ในระบบทะเบียนของทางราชการ ซึ่งไม่ทราบจำนวนที่ ชัดเจนจำเป็นต้องมีการสำรวจเพิ่มเติม เพื่อนำไปสู่การพิจารณากำหนดแนวทางดำเนินการตามกรอบ ยุทธศาสตร์ที่เหมาะสมต่อไป

สำหรับผู้หนีภัยการสู้รบจำนวน ๑๑๐,๐๐๐ คน ที่อาศัยอยู่ในพื้นที่พักพิงเพื่อรอการส่งกลับ และแรงงานต่างด้าว (พม่า ลาว และกัมพูชา) ที่ได้รับการจดทะเบียนและสามารถปรับเข้าสู่ระบบการ จ้างงานที่ถูกต้องโดยได้รับการยอมรับจากประเทศต้นทาง จะอยู่ภายใต้ยุทธศาสตร์นี้เฉพาะในเรื่องการ สำรวจและจัดทำทะเบียนประวัติและเอกสารแสดงตน

มติของที่ประชุมสภาความมั่นคงแห่งชาติ ครั้งที่ ๑/๒๕๔๘

ที่ประชุมสภาความมั่นคงแห่งชาติ ครั้งที่ ๑/๒๕๔๘ เมื่อวันที่ ๑๒ มกราคม ๒๕๔๘ ได้พิจารณาร่างยุทธศาสตร์ดังกล่าว และมีมติเห็นชอบในหลักการโดยมีข้อคิดเห็นเพิ่มเติมดังนี้

๑. ควรพิจารณาสำรวจแยกประเภท และจัดทำเอกสารแสดงตนบุคคลที่มีปัญหาสถานะทุกคนที่อาศัยอยู่ในประเทศไทยให้เกิดความชัดเจน รวมทั้งกำหนดระดับสถานะและสิทธิในด้านต่างๆ ที่พึงได้รับ โดยเหมาะสมกับสภาพภาพในการดำรงชีวิต

๒. ให้สร้างระบบเชื่อมโยงข้อมูลระหว่างหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง โดยใช้ระบบคอมพิวเตอร์ให้ครอบคลุมถึงระดับอำเภอ รวมทั้งให้จัดจ้างบุคลากรเพิ่มเติมเพื่อพัฒนาระบบและการจัดชุดปฏิบัติการในอำเภอและหน่วยเคลื่อนที่ เพื่อดำเนินการเป็นการเฉพาะ

๓. ให้มีการบังคับใช้กฎหมายอย่างเคร่งครัดต่อบุคคลที่อพยพเข้ามาใหม่ และบุคคลที่กระทำผิดเงื่อนไข

๔. เนื่องจากแนวทางดำเนินการของยุทธศาสตร์มีรายละเอียดและเงื่อนไขหลายส่วนจึงควรมีการประสานและเตรียมการในส่วนที่เกี่ยวข้องให้ชัดเจน เพื่อที่จะสามารถดำเนินการได้ทันเมื่อมีการจัดตั้งรัฐบาลขึ้นใหม่แล้ว

ยุทธศาสตร์การจัดการปัญหาสถานะและสิทธิของบุคคล

๑. ความสำคัญของปัญหา

๑.๑ ปัจจุบันประเทศไทยมีกลุ่มบุคคลที่มีปัญหาเกี่ยวกับสถานะและสิทธิอาศัยอยู่ในประเทศไทยหลายกลุ่ม ซึ่งบุคคลเหล่านี้มีทั้งในส่วนที่อาศัยอยู่ดั้งเดิมแต่ตกสำรวจจากทางราชการ และกลุ่มที่อพยพมาจากประเทศเพื่อนบ้านด้วยเหตุผลทั้งทางด้านการเมือง เศรษฐกิจและความไม่ปลอดภัยในชีวิต โดยบางส่วนไม่สามารถส่งกลับประเทศต้นทางได้จำนวนประมาณ ๑-๒ ล้านคนเศษและมีแนวโน้มจะเพิ่มจำนวนมากยิ่งขึ้น ทั้งนี้สถานการณ์การดำรงชีวิตของบุคคลดังกล่าวไม่เอื้อต่อความมั่นคงและสิทธิขั้นพื้นฐานของมนุษย์ ดังนั้นหากปล่อยไว้โดยไม่ดำเนินการแก้ไขปัญหา จะส่งผลกระทบต่อความมั่นคงของชาติในระยะยาวอย่างรุนแรง โดยผลกระทบดังกล่าว ไม่จำกัดเฉพาะที่จะเกิดจากกลุ่มบุคคลกลุ่มนี้โดยตรงเท่านั้น แต่จะรวมถึงกลุ่มบุตรหลานที่จะเกิดขึ้นในภายหลังซึ่งจะมีปัญหาด้านสังคมตามมา อันจะเป็นการเพิ่มความรุนแรงของสภาพปัญหาให้มากยิ่งขึ้นอีกด้วย

๑.๒ อย่างไรก็ตาม ในช่วงที่ผ่านมาแม้ทางราชการจะได้ดำเนินการแก้ไขปัญหามาอย่างต่อเนื่องซึ่งมีความคืบหน้าไประดับหนึ่ง แต่การแก้ไขปัญหายังขาดวิธีการจัดการอย่างเป็นระบบและยังคงมีปัญหาอุปสรรคในการดำเนินการอีกหลายประการ อาทิ ปัญหาในเรื่องกฎระเบียบและแนวทางปฏิบัติที่ไม่สอดคล้องกับข้อเท็จจริง รวมถึงปัญหาในเรื่องทัศนคติของเจ้าหน้าที่ผู้ปฏิบัติงาน จึงจำเป็นที่ทุกฝ่ายต้องร่วมกันพิจารณากำหนดแนวทางดำเนินงานให้เหมาะสมและสอดคล้องกับสถานการณ์

๑.๓ การกำหนดแนวทางแก้ไขปัญหามีประสิทธิภาพและยั่งยืน ภายใต้พื้นฐานของการยอมรับข้อเท็จจริงที่เกิดขึ้นและการยอมรับในสิทธิขั้นพื้นฐานของคนกลุ่มดังกล่าว โดยจัดทำเป็นยุทธศาสตร์และมาตรการที่เหมาะสมครอบคลุมในทุกประเด็นที่เกี่ยวข้อง จะนำไปสู่การแก้ไขปัญหามาพร้อมอย่างเป็นเอกภาพและมีประสิทธิภาพ รวมทั้งมีความโปร่งใสสามารถตรวจสอบได้

๒. กรอบความคิดในการกำหนดยุทธศาสตร์

๒.๑ แนวทางตามพระราชดำรัสของพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวที่ทรงมีต่อคณะรัฐมนตรีเมื่อวันที่ ๑๘ กุมภาพันธ์ พ.ศ.๒๕๔๔ ว่า “ประชาชนที่อยู่ในประเทศเขามิมานานแล้ว แต่ก็ไม่เป็นคนไทย คือ เขาไม่ถือว่าเป็นคนไทยแท้จริง เขาอยู่และเกิดในเมืองไทยแต่ก็ไม่ได้รับประโยชน์ของความเป็นไทย สิ่งนี้ เป็นสิ่งที่ต้องปฏิบัติเหมือนกัน เพราะว่าถ้าหากว่ามีคนที่อยู่ในเมืองไทยและก็มีค่าน้อยใจมาก ไม่มีใครเอาใจใส่ก็จะทำให้ความมั่นคงของประเทศด้อยไป”

๒.๒ แนวคิดยุทธศาสตร์สันติวิธี เพื่อการอยู่ร่วมกันอย่างสันติสุขบนพื้นฐานของการยอมรับความจริงเคารพศักดิ์ศรีความเป็นมนุษย์ที่เท่าเทียมกัน ทัศนคติที่ดีต่อกัน และตระหนักในคุณค่าความหลากหลายของความคิด วิถีชีวิต และวัฒนธรรม

๒.๓ หลักการเคารพสิทธิขั้นพื้นฐานของบุคคลและความมั่นคงของชาติ

๒.๔ การยอมรับความจริง ว่ามีกลุ่มคนที่มีปัญหาสถานะและสิทธิบางกลุ่มที่ไม่สามารถส่งกลับไปยังประเทศต้นทางได้ การบริหารจัดการจึงอยู่บนพื้นฐานของความสมดุลระหว่างหลักสิทธิมนุษยชน ความมั่นคงของมนุษย์ และความมั่นคงของชาติ

๒.๕ การรับรองสถานะบุคคลตามกฎหมายไทยแก่กลุ่มเป้าหมายที่มีคุณสมบัติเหมาะสมและให้สอดคล้องกับพันธกรณีที่ผูกพันประเทศไทยตามกฎหมายระหว่างประเทศ

๒.๖ ครอบคลุมการแก้ไขปัญหาทั้งในปัจจุบันและป้องกันปัญหาในอนาคต โดยมีแนวทางการบริหารจัดการที่เป็นระบบ ชัดเจนและแก้ไขปัญหาอย่างยั่งยืน

๒.๗ การมีฐานข้อมูลกลุ่มบุคคลเป้าหมายที่ชัดเจนอันจะนำไปสู่การแก้ไขปัญหาอย่างมีประสิทธิภาพ และการมีเอกสารแสดงตนเพื่อการใช้สิทธิพื้นฐานระหว่างรอการพิสูจน์สถานะ

๒.๘ การเปิดโอกาสให้ทุกภาคส่วนในสังคม รวมถึงประชาคมระหว่างประเทศและประเทศต้นทาง เข้ามามีส่วนรับรู้และร่วมมือในการแก้ปัญหา

๓. วัตถุประสงค์

๓.๑ เพื่อเร่งรัดกำหนดสถานะที่เหมาะสมให้แก่กลุ่มคนที่ไม่มียุทธศาสตร์ชัดเจน หรือมีสถานะที่ไม่เอื้อต่อการใช้สิทธิในการพัฒนาที่เหมาะสมตามศักยภาพของตน ทั้งนี้เพื่อให้กลุ่มคนดังกล่าวสามารถเข้าถึงสิทธิที่พึงได้รับและสามารถดำรงชีวิตอยู่ในสังคม รวมทั้งสามารถเข้ามามีส่วนร่วมในการพัฒนาประเทศได้ตามศักยภาพที่ตนมี

๓.๒ เพื่อให้การคุ้มครองดูแลด้านสิทธิมนุษยชนต่อกลุ่มคนที่ไม่มียุทธศาสตร์ใดๆ สามารถดำเนินการได้อย่างมีประสิทธิภาพ มีความสมดุลทั้งทางด้านความมั่นคงและสิทธิมนุษยชน ไม่เกิดปัญหาผลกระทบต่อประเทศไทยในระยะยาวในทุกด้าน รวมทั้งนำไปสู่การตัดสินใจทางนโยบายเพื่อกำหนดสถานะและสิทธิรองรับที่เหมาะสม

๓.๓ เพื่อให้มีแนวทางการจัดการปัญหาสถานะและสิทธิของบุคคลอย่างเป็นระบบ ไม่ส่งผลกระทบต่อผลประโยชน์ส่วนรวมของชาติและไม่กระทบต่อศักดิ์ศรีความเป็นมนุษย์

๓.๔ เพื่อปรับทัศนคติของเจ้าหน้าที่รัฐ ให้ลดความหวาดระแวง ความไม่ไว้วางใจ จนส่งผลให้เกิดการปฏิบัติต่อกลุ่มบุคคลดังกล่าวในเชิงลบ อาทิ การมีทัศนคติว่าบุคคลไร้สถานะส่วนใหญ่จะเกี่ยวพันกับพฤติกรรมในการลักลอบค้ายาเสพติดหรือตัดไม้ทำลายป่า การมองว่าบุคคลไร้สถานะเป็นภาระที่สังคมจะต้องคอยดูแล เป็นต้น

๓.๕ เพื่อสร้างหลักประกันให้แก่เจ้าหน้าที่ของรัฐที่ปฏิบัติงานโดยสุจริตให้เกิดความมั่นใจในการปฏิบัติงานและลดโอกาสในการแสวงประโยชน์โดยทุจริตที่อาจจะเกิดขึ้น

๓.๖ เพื่อป้องกันการอพยพเข้ามาใหม่ของกลุ่มคนที่ไม่มียุทธศาสตร์ โดยการกำหนดมาตรการดำเนินการเชิงสร้างสรรค์ที่ไม่ส่งผลกระทบต่อในด้านสิทธิมนุษยชน ภาพลักษณ์ของประเทศและสอดคล้องกับสถานการณ์ความสัมพันธ์กับประเทศเพื่อนบ้านในปัจจุบัน

๔. ยุทธศาสตร์

๔.๑ ยุทธศาสตร์การกำหนดสถานะ

๔.๑.๑ สำรองและจัดทำทะเบียนประวัติและเอกสารแสดงตนสำหรับบุคคลที่ไม่มีชื่ออยู่ในทะเบียนราษฎรเพื่อให้ทราบที่มาและสถานะการดำรงอยู่ของคนกลุ่มนี้ อันจะนำไปสู่การพิจารณา กำหนดสถานะที่เหมาะสม

๔.๑.๒ ปรับปรุงแก้ไขหลักเกณฑ์และเงื่อนไขการพิจารณากลับกรองคำร้องขออนุมัติสถานะโดยการลดกระบวนการและขั้นตอนการพิจารณาที่ซ้ำซ้อน รวมทั้งลดการใช้ดุลยพินิจที่เกินส่วน ของเจ้าหน้าที่

๔.๑.๓ กำหนดกรอบการพิจารณากำหนดสถานะให้แก่บุคคลที่มีปัญหาในเรื่องสถานะและสิทธิ ดังนี้

๑) กรณีบุคคลที่อพยพเข้ามาในประเทศ

(๑) ดำเนินการแปลงสัญชาติเป็นไทยให้แก่บุคคลที่มีเชื้อสายไทยที่มีชื่ออยู่ในระบบทะเบียนและไม่สามารถเดินทางกลับประเทศต้นทางได้ ตามหลักเกณฑ์ที่ทางราชการกำหนด

(๒) ให้สัญชาติไทยแก่บุตรที่เกิดในประเทศไทยของคนต่างด้าว ตามข้อ (๑) ที่ได้รับแปลงสัญชาติเป็นไทย หากพิสูจน์ได้ว่าเป็นผู้สืบสายโลหิตของบุคคลดังกล่าว

(๓) ให้สถานะเป็นบุคคลต่างด้าวเข้าเมืองโดยชอบด้วยกฎหมายแก่บุคคลที่มีชื่ออยู่ในระบบทะเบียนซึ่งอาศัยอยู่ในประเทศไทยติดต่อกันเป็นเวลานานไม่ต่ำกว่า ๑๐ ปี จนกลมกลืนกับสังคมไทย และไม่สามารถเดินทางกลับประเทศต้นทาง หรือไม่มีจุดเกาะเกี่ยวใดๆ กับประเทศต้นทาง ตามหลักเกณฑ์ที่ทางราชการกำหนด

(๔) ให้สัญชาติไทยแก่บุตรของคนต่างด้าวตามข้อ (๓) ที่เกิดในราชอาณาจักรไทยตามหลักเกณฑ์ที่ทางราชการกำหนด

๒) กรณีเด็กและบุคคลที่เรียนอยู่ในสถานศึกษาของประเทศไทยแต่ไม่มีสถานะที่ถูกต้องตามกฎหมาย

(๑) ให้สัญชาติไทยแก่บุคคลที่เกิดหรืออาศัยอยู่ในประเทศและจบการศึกษาในสถาบันอุดมศึกษาของประเทศไทย ทั้งนี้กระบวนการให้สัญชาติให้เป็นไปตามกฎหมาย

(๒) สำหรับเด็กที่ยังไม่จบการศึกษาในระดับอุดมศึกษาให้นำเข้าสู่กระบวนการพิจารณากำหนดสถานะตาม ข้อ ๑)

๓) กรณีบุคคลที่ไร้รากเหง้า

ให้สัญชาติไทยแก่บุคคลดังต่อไปนี้

(๑) บุคคลที่ขาดบุพการีหรือบุพการีทอดทิ้งตั้งแต่วัยเยาว์และมีชื่ออยู่ในระบบทะเบียนของทางราชการและอาศัยอยู่ในประเทศไทยเป็นเวลานานอย่างน้อย ๑๐ ปี จนกลมกลืนกับสังคมไทยและมีคุณสมบัติอื่นๆ ตามหลักเกณฑ์ที่ทางราชการกำหนด

(๒) บุคคลที่ขาดบุพการีหรือบุพการีทอดทิ้งที่ได้รับสถานะเป็นบุตรบุญธรรมตามคำสั่งของศาล เมื่อผู้รับบุตรบุญธรรมเป็นบุคคลที่มีสัญชาติไทย

๔) กรณีบุคคลที่มีคุณสมบัติอันแก่ประเทศชาติ

ให้สัญชาติไทยแก่บุคคลซึ่งมีผลงาน/ความรู้ ความเชี่ยวชาญที่เป็นประโยชน์ในการพัฒนาประเทศ ในด้านการศึกษา ศิลปวัฒนธรรม วิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี และการกีฬา รวมทั้งด้านอื่นๆ ซึ่งรัฐมนตรีมหาดไทยเห็นสมควร

๕) กรณีแรงงานต่างด้าวสัญชาติพม่า ลาว และกัมพูชาที่ได้รับการจดทะเบียนแต่ไม่สามารถเดินทางกลับได้เนื่องจากประเทศต้นทางไม่ยอมรับ ให้ได้รับสิทธิอาศัยอยู่ในประเทศชั่วคราวและเข้าสู่กระบวนการพิจารณากำหนดสถานะตามข้อ ๑)-๔) หากไม่สามารถกำหนดสถานะได้ให้นำเข้าสู่กระบวนการพิจารณาสถานะโดยกำหนดให้มีคณะกรรมการซึ่งมีองค์ประกอบจากทุกฝ่ายที่เกี่ยวข้องทั้งภาคราชการ ภาควิชาการ และภาคประชาชนพิจารณากำหนดแนวทางการให้สถานะที่เหมาะสมตามมาตรการระยะยาวแนบท้ายยุทธศาสตร์นี้

๖) กรณีคนต่างด้าวอื่นๆ ที่ไม่มีคุณสมบัติตามข้อ ๑)-๕) และ/หรือไม่สามารถเดินทางกลับประเทศต้นทาง ให้ดำเนินการดังนี้

(๑) ให้สิทธิการอาศัยอยู่ชั่วคราวแก่กลุ่มคนต่างด้าวทั้งในส่วนที่ได้รับการจดทะเบียนไว้แล้วและที่จะมีการสำรวจจดทะเบียนเพิ่มเติม ซึ่งไม่มีคุณสมบัติในการขอรับสถานะตามหลักเกณฑ์ข้างต้นดังกล่าว และไม่สามารถเดินทางกลับประเทศต้นทางได้โดยบุคคลดังกล่าวต้องไม่มีพฤติกรรมที่เป็นภัยต่อความมั่นคง

(๒) กำหนดให้คณะกรรมการ ซึ่งมีองค์ประกอบจากทุกฝ่ายที่เกี่ยวข้องทั้งภาคราชการ ภาควิชาการ และภาคประชาชน พิจารณากำหนดแนวทางการให้สถานะที่เหมาะสมดังปรากฏตามมาตรการระยะยาวแนบท้ายยุทธศาสตร์ เช่นเดียวกับกรณีใน ข้อ ๕)

๔.๑.๔ ให้ใช้แนวทางการให้สถานะก่อนและให้ดำเนินการถอนสถานะได้ในภายหลังตามกฎหมายปกครองหากมีพฤติกรรมเป็นภัยต่อความมั่นคงของชาติ

๔.๑.๕ มอบอำนาจในการอนุมัติสถานะลงไปสู่ในระดับที่เหมาะสมเพื่อรองรับในการดำเนินการต่อกลุ่มเป้าหมายที่มีอยู่เป็นจำนวนมาก

๔.๑.๖ เปิดโอกาสให้ภาควิชาการและองค์กรพัฒนาเอกชนเข้ามามีส่วนร่วมในขั้นตอนการพิจารณาคำร้องขอสถานะอย่างเป็นระบบในรูปของคณะกรรมการที่มีผู้เกี่ยวข้องร่วมเป็นกรรมการ

๔.๑.๗ สร้างความเข้าใจทุกฝ่ายที่เกี่ยวข้องเกี่ยวกับนโยบายและมาตรการดำเนินการต่อกลุ่มคนที่ไม่ใช่สถานะและการได้รับสิทธิขั้นพื้นฐาน เพื่อให้สามารถอาศัยอยู่ในสังคมไทยได้อย่างสมานฉันท์

๔.๒ ยุทธศาสตร์การให้สิทธิขั้นพื้นฐานแก่บุคคลที่มีปัญหาสถานะและสิทธิ

๔.๒.๑ กรณีมีชื่ออยู่ในทะเบียนของทางราชการแต่ยังไม่มีสถานะที่ถูกต้องตามกฎหมายหรือคำร้องขอสถานะอยู่ระหว่างการพิจารณา หรือภาครัฐอยู่ระหว่างการพิจารณากำหนดนโยบาย ให้

หน่วยงานที่เกี่ยวข้องทุกหน่วยดำเนินการเพื่อให้คนเหล่านี้ได้รับสิทธิขั้นพื้นฐานเพื่อให้สามารถดำรงชีวิตอยู่ได้

๔.๒.๒ กรณีไม่มีชื่ออยู่ในระบบทะเบียน ให้ดำเนินการสำรวจจัดทำทะเบียนประวัติควบคุม โดยในเบื้องต้นสมควรให้สิทธิขั้นพื้นฐานเท่าที่จำเป็นตามหลักมนุษยธรรม อย่างไรก็ตามในภายหลังเมื่อตรวจพบว่ามีภูมิลาเนาที่ชัดเจนในประเทศต้นทาง ให้ดำเนินการส่งกลับ แต่ในกรณีไม่สามารถส่งกลับได้ หรืออยู่ระหว่างกระบวนการกำหนดสถานะหรืออยู่ระหว่างการประสานประเทศต้นทางเพื่อตรวจสอบสถานะและภูมิลาเนา ให้พิจารณาให้สิทธิขั้นพื้นฐานเช่นเดียวกันกับกรณี ๔.๒.๑

๔.๓ ยุทธศาสตร์การดำเนินการเชิงรุกและเชิงสร้างสรรค์เพื่อป้องกันการอพยพเข้ามาใหม่

๔.๓.๑ ประสานความร่วมมือกับประเทศเพื่อนบ้านในการพัฒนาคนและชุมชนชายแดนในประเทศเพื่อนบ้าน เพื่อให้ประชาชนชายแดนของประเทศเพื่อนบ้านดำรงชีวิตอยู่ได้ในพื้นที่ถิ่นกำเนิด โดยไม่จำเป็นต้องอพยพเข้ามาในเขตไทย

๔.๓.๒ ใช้ประโยชน์จากบทบาทขององค์กรระหว่างประเทศในการให้ความช่วยเหลือแก่ประชาชนในประเทศต้นทางในการพัฒนาคุณภาพชีวิตและสภาวะแวดล้อมที่เหมาะสมกับวิถีชีวิตของชุมชน เพื่อป้องกันการอพยพเข้ามาในประเทศไทย

๔.๓.๓ เพิ่มความเข้มงวดกวดขันในการป้องกันและสกัดกั้นการเดินทางเข้ามาในประเทศไทยอย่างไม่ถูกต้อง

๔.๓.๔ เพิ่มความเข้มข้นในการปฏิบัติและการควบคุมทางทะเบียน โดยเฉพาะการแจ้งเกิดและการย้ายถิ่นที่อยู่ เพื่อประโยชน์ในการพิสูจน์ตัวตนบุคคลและการกำหนดสถานะในอนาคต

๔.๔ ยุทธศาสตร์การบริหารจัดการ

๔.๔.๑ กำหนดให้มีมาตรการรองรับการดำเนินการตามยุทธศาสตร์เพื่อให้หน่วยงานที่เกี่ยวข้องดำเนินการ ตามแนบท้ายยุทธศาสตร์นี้

๔.๔.๒ ให้สำนักงานสภาความมั่นคงแห่งชาติเป็นหน่วยงานหลักในการอำนวยความสะดวก ประสานงานติดตาม และประเมินผลรวมทั้งการพัฒนาระบบการปฏิบัติงานตามยุทธศาสตร์นี้

๔.๔.๓ ให้หน่วยงานที่เกี่ยวข้องหลักได้แก่ กระทรวงมหาดไทย กระทรวงแรงงาน กระทรวงการต่างประเทศ สำนักงานตำรวจแห่งชาติ กระทรวงกลาโหม กระทรวงศึกษาธิการ กระทรวงสาธารณสุข กระทรวงยุติธรรม และกระทรวงพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ ประสานการดำเนินการร่วมกัน เพื่อมุ่งไปสู่การบรรลุวัตถุประสงค์ของยุทธศาสตร์

๔.๔.๔ ให้มีคณะทำงานเฉพาะกิจ มีองค์ประกอบจากทุกฝ่ายที่เกี่ยวข้อง ทั้งจากภาครัฐ องค์กรพัฒนาเอกชน และผู้แทนชุมชนที่เกี่ยวข้อง เพื่อเร่งพิจารณาดำเนินการให้สถานะตามมาตรการเร่งด่วนแนบท้ายยุทธศาสตร์นี้

๔.๔.๕ กำหนดแผนงาน/โครงการและสร้างระบบติดตามแก้ไขปัญหา รวมทั้งมีการประเมินผลการดำเนินงานตามยุทธศาสตร์ดังกล่าวอย่างเป็นระบบโดยมีเป้าหมายการดำเนินการที่ชัดเจน

๔.๔.๖ สร้างระบบเชื่อมโยงข้อมูลสถานะบุคคลระหว่างหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง โดยใช้ระบบเครือข่ายคอมพิวเตอร์ให้ครอบคลุมถึงระดับอำเภอและให้มีการจัดจ้างบุคลากรเพื่อพัฒนาระบบรวมทั้งชุดปฏิบัติการในอำเภอและหน่วยเคลื่อนที่

๔.๔.๗ ปรับทัศนคติของทุกฝ่ายที่เกี่ยวข้องให้มีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับประเด็นด้านสิทธิมนุษยชน โดยการใช้แนวทางตามยุทธศาสตร์สันติวิธีที่อยู่บนพื้นฐาน การเคารพศักดิ์ศรีความเป็นมนุษย์ที่เท่าเทียมกัน การมีทัศนคติที่ดีต่อกัน และการให้คุณค่าของความหลากหลายของวิถีชีวิตและวัฒนธรรม

๔.๔.๘ ให้มีแนวทางบริหารจัดการอย่างโปร่งใสที่สามารถตรวจสอบได้ เพื่อสร้างความเชื่อมั่นและให้ความคุ้มครองแก่เจ้าหน้าที่ปฏิบัติงานโดยสุจริต มิให้ได้รับผลกระทบจากการดำเนินการ

๔.๔.๙ ให้ประเทศเพื่อนบ้านเห็นความสำคัญในความร่วมมือเพื่อการแก้ไขปัญหามุคคัลที่ไม่มีสถานะ และให้องค์กรระหว่างประเทศให้ความร่วมมือในการพัฒนาคุณภาพชีวิตแก่ประชาชนและชุมชนชายแดนในประเทศต้นทาง

๔.๔.๑๐ บังคับใช้กฎหมายอย่างจริงจังกับผู้หลบหนีเข้าเมืองที่อพยพเข้ามาใหม่และขบวนการนำพา

๔.๔.๑๑ จัดลำดับความสำคัญของกลุ่มเป้าหมายตามความรุนแรงของปัญหาเพื่อเร่งรัดการดำเนินการตามยุทธศาสตร์

๕. ปัจจัยแห่งความสำเร็จ

๕.๑ มีแนวทางการบริหารจัดการปัญหาสถานะและสิทธิของบุคคลที่มีประสิทธิภาพครบวงจร ครอบคลุมทุกกลุ่มเป้าหมาย โดยการจัดลำดับความสำคัญในการดำเนินการมีการมอบหมายการดำเนินการที่ชัดเจน รวมทั้งกำหนดให้มีแผนงานและงบประมาณรองรับอย่างเหมาะสม และมีเป้าหมายชัดเจน รวมทั้งมีการติดตามและประเมินผลอย่างเป็นระบบและต่อเนื่อง

๕.๒ ดำเนินการให้เกิดการมีส่วนร่วม และการสนับสนุนการปฏิบัติงานของภาครัฐโดยภาคเอกชนและภาคประชาชนให้เข้ามาสนับสนุนการดำเนินการตามยุทธศาสตร์ให้บรรลุผล

๕.๓ รายงานผลการดำเนินการต่อนายกรัฐมนตรีและสภาความมั่นคงแห่งชาติ

หมายเหตุ สำหรับผู้หนีภัยการสู้รบจำนวน ๑๑๐,๐๐๐ คน ที่อาศัยอยู่ในพื้นที่พักพิงเพื่อรอการส่งกลับ และแรงงานต่างด้าว (พม่า ลาว และกัมพูชา) ที่ได้รับการจดทะเบียนและสามารถปรับเข้าสู่ระบบการจ้างงานที่ถูกต้อง โดยได้รับการยอมรับจากประเทศต้นทาง จะอยู่ภายใต้ยุทธศาสตร์นี้เฉพาะข้อ ๔.๑.๑

มาตรการรองรับยุทธศาสตร์การจัดการปัญหาสถานะและสิทธิของบุคคล

ข้อเท็จจริงของปัญหา

๑. ปัจจุบันประเทศไทยมีกลุ่มบุคคลที่มีปัญหาสถานะบุคคล ซึ่งกระทบต่อสถานภาพและสิทธิขั้นพื้นฐานการดำเนินชีวิต และหากปล่อยทิ้งไปจะก่อให้เกิดปัญหาสังคมในระยะยาวโดยเฉพาะบุตรหลานที่เกิดขึ้นในภายหลัง ประกอบด้วยกลุ่มต่างๆ ซึ่งแบ่งตามเงื่อนไขของสถานการณ์และปัญหาเป็น ๗ กลุ่มคือ

๑.๑ กลุ่มที่อาศัยอยู่ดั้งเดิมในประเทศไทยแต่ตกสำรวจจากทางราชการ ทำให้ไม่มีสถานะที่ถูกต้องตามกฎหมาย คนกลุ่มนี้ส่วนใหญ่เป็นชาวเขา ซึ่งที่ผ่านมาได้มีการแก้ไขปัญหาระดับหนึ่ง โดยการลงรายการสัญชาติไทยในทะเบียนบ้าน ปัจจุบันกรมการปกครองกำหนดกลุ่มเป้าหมายเหล่านี้ไว้จำนวน ๔๐,๗๓๔ คน ดำเนินการกำหนดสถานะไปแล้ว ๗๓,๑๓๓ คน เหลือที่เป็นปัญหาอีก ๑๗,๖๐๖ คน ซึ่งอยู่ระหว่างดำเนินการแก้ไขปัญหา

๑.๒ กลุ่มที่อพยพมาจากนอกประเทศแต่อาศัยอยู่มานานหรือทำประโยชน์ ซึ่งสุดท้ายทางราชการยินยอมกำหนดสถานะให้อยู่ในประเทศไทยอย่างถาวร อาทิ ชาวเวียดนามอพยพ อดีตทหารจีนคณะชาติ โดยกำหนดให้มีสถานะเป็นบุคคลต่างด้าวเข้าเมืองโดยชอบด้วยกฎหมายและสำหรับบุตรที่เกิดในประเทศไทยจะได้รับสัญชาติไทย และในส่วนบุคคลที่มีเชื้อสายไทยจะรับการแปลงสัญชาติเป็นไทย คนกลุ่มนี้มีจำนวนรวมประมาณ ๑๘๐,๐๐๐ คน ได้รับสถานะไปแล้ว ๕๓,๐๐๐ คน คงเหลือกลุ่มปัญหาที่อยู่ระหว่างการยื่นคำร้องขอสถานะตามแนวทางที่ทางราชการกำหนดจำนวนประมาณ ๑๒๐,๐๐๐ คน

๑.๓ กลุ่มที่อพยพมาจากนอกประเทศและยังไม่สามารถเดินทางกลับประเทศต้นทางได้ ประกอบด้วยกลุ่มคนจากประเทศเพื่อนบ้านโดยบางส่วนมีเชื้อสายไทยซึ่งไม่ยอมเดินทางกลับประเทศต้นทาง เนื่องจากเหตุผลต่างๆ อาทิ ความไม่ปลอดภัย ประเทศต้นทางไม่ยอมรับ ทั้งนี้บางส่วนอาจอาศัยอยู่มานานจนมีความผสมกลมกลืน ทั้งนี้ทางราชการได้มีการสำรวจและจัดทะเบียนควบคุมและผ่อนผันให้อยู่ชั่วคราวตามหลักมนุษยธรรมมีจำนวนประมาณ ๓๖๐,๐๐๐ คน ส่วนใหญ่ยังไม่มีสถานะที่ชัดเจน

๑.๔ กลุ่มคนที่ทางราชการมีนโยบายดูแลเป็นการเฉพาะโดยมีเป้าหมายในเรื่องของการส่งกลับชัดเจน ได้แก่ ๑) ผู้หนีภัยการสู้รบซึ่งมีจำนวนประมาณ ๑๑๐,๐๐๐ คน ซึ่งทางราชการกำหนดให้อาศัยอยู่ในพื้นที่พักพิงชั่วคราวเพื่อรอการส่งกลับ และ ๒) แรงงานต่างด้าวหลบหนีเข้าเมือง ๓ สัญชาติ (พม่า ลาว และกัมพูชา) โดยในส่วนของแรงงานต่างด้าวทางราชการได้สำรวจและจัดทำทะเบียนเพื่อปรับเข้าสู่ระบบการจ้างงานที่ถูกต้องตามกฎหมายเรียบร้อยแล้ว โดยการสำรวจจะรวมบุตรหลานที่อาศัยอยู่ในประเทศไทยด้วยมีจำนวน ๑.๒ ล้านคนเศษ โดยจำนวนนี้อาจมีจำนวนหลายแสนคนที่มีแนวโน้มจะไม่สามารถส่งกลับไปยังประเทศต้นทางได้ เนื่องจากประเทศต้นทางอาจอ้างว่าไม่ใช่คนของประเทศตน ซึ่งจะต้องนำมาบริหารจัดการตามยุทธศาสตร์นี้ต่อไป

๑.๕ กลุ่มคนไร้รากเหง้าซึ่งไม่ทราบที่มาหรือไม่มีจุดเกาะเกี่ยวที่ชัดเจนโดยไม่มีประเทศต้นทางโดยยอมรับ รวมทั้งไม่ได้มีการกำหนดสถานะใดๆ ให้แก่คนกลุ่มนี้อย่างชัดเจนที่สำคัญคือกลุ่มคนที่ขาดบุพการี หรือบุพการีทอดทิ้งตั้งแต่วัยเยาว์ ซึ่งไม่สามารถระบุจำนวนได้ชัดเจน

๑.๖ กลุ่มบุคคลที่มีปัญหาสถานะและอยู่ในสถานศึกษาของประเทศไทย ได้แก่ กลุ่มคนที่มีปัญหาในเรื่องสถานะที่กำลังศึกษาอยู่ในสถานศึกษาในระดับต่างๆ ทั้งของภาครัฐและภาคเอกชน โดยกลุ่มบุคคลดังกล่าวจะประสบปัญหาในเรื่องการได้รับสิทธิขั้นพื้นฐานต่าง ๆ ภายหลังสำเร็จการศึกษา กลุ่มบุคคลดังกล่าวตามที่สามารถได้ในปัจจุบันคาดว่าจะมีจำนวนประมาณ ๖๐,๐๐๐ คน

๑.๗ กลุ่มบุคคลต่างด้าวอื่นๆ ที่ไม่มีชื่อในระบบทะเบียนราษฎรของทางราชการ ซึ่งกลุ่มดังกล่าวจำเป็นต้องได้รับการตรวจสอบจำนวนที่แน่นอนและกำหนดแนวทางการบริหารจัดการและให้ได้รับสิทธิขั้นพื้นฐานที่เหมาะสม

๒. สำหรับสภาพปัญหาที่เกิดขึ้นกรณีกลุ่ม ๑.๑ และ ๑.๒ คือ บางส่วนยังไม่ได้รับสถานะตามหลักเกณฑ์ที่กำหนด ทั้งนี้เนื่องมาจากกระบวนการพิจารณามีความซับซ้อนและกำหนดหลักเกณฑ์การพิจารณาไม่สอดคล้องกับสภาพข้อเท็จจริง ทำให้ไม่ได้รับสถานะตามที่กำหนดและส่งผลกระทบต่อสิทธิที่พึงได้รับ แต่ในส่วนของกลุ่ม ๑.๓ และ ๑.๔ มีปัญหาสำคัญ คือ การกำหนดให้สถานะในลักษณะการผ่อนผันให้อยู่อาศัยอยู่ชั่วคราวเป็นเวลานานโดยไม่มีแนวทางปฏิบัติที่ชัดเจนจะส่งผลกระทบต่อสถานภาพการดำรงชีวิตของคนกลุ่มนี้โดยเฉพาะบุตรหลานที่เกิดภายหลัง ซึ่งจะเกิดปัญหาด้านสังคมในระยะยาวสำหรับกลุ่มที่ ๑.๕ และ ๑.๖ อยู่ในขั้นเริ่มต้นของการตรวจสอบข้อเท็จจริง ซึ่งหากปล่อยทิ้งไว้โดยไม่มีการกำหนดสถานะที่ชัดเจนจะมีผลกระทบต่อสถานภาพและการดำรงอยู่ในสังคมในลักษณะเช่นเดียวกันในส่วนของกลุ่มที่ ๑.๗ เป็นกลุ่มที่ควรต้องดำเนินการแยกแยะกำหนดสถานะให้ชัดเจนเพื่อป้องกันปัญหาในระยะยาวที่อาจจะเกิดขึ้น

กรอบของมาตรการและแนวทางดำเนินการ

มาตรการแก้ไขปัญหบุคคลที่มีปัญหาสถานะและสิทธิเป็นมาตรการที่ออกเพื่อรองรับปฏิบัติตามยุทธศาสตร์นี้ โดยจะกำหนดให้หน่วยงานที่เกี่ยวข้องร่วมกันพิจารณาดำเนินการแก้ไขปัญหาในเรื่องสถานะและสิทธิของบุคคลกลุ่มต่างๆ ในประเทศ บนพื้นฐานของการยอมรับข้อเท็จจริงที่เกิดขึ้นในปัจจุบันประกอบด้วย

๑. มาตรการเร่งด่วนในการให้สถานะแก่บุคคลกลุ่มต่างๆ จำนวน ๔ มาตรการ ดังนี้

๑.๑ มาตรการเร่งด่วนในการให้สถานะแก่กลุ่มบุคคลที่อพยพเข้ามาอยู่อาศัยอยู่ในประเทศไทยติดต่อกันเป็นเวลานาน

๑.๒ มาตรการเร่งด่วนในการให้สถานะแก่กลุ่มบุคคลที่ไร้รากเหง้า

๑.๓ มาตรการเร่งด่วนในการให้สถานะแก่กลุ่มบุคคลที่มีคุณประโยชน์แก่ประเทศ

๑.๔ มาตรการเร่งด่วนในการให้สถานะแก่กลุ่มบุคคลที่ไม่สามารถเดินทางกลับประเทศ
ต้นทางเนื่องจากประเทศต้นทางไม่ยอมรับ

๑.๕ มาตรการเร่งด่วนในการบริหารจัดการ

๒. มาตรการระยะยาวจำนวน ๔ มาตรการ ดังนี้

๒.๑ มาตรการสำรวจและจัดทำทะเบียนบุคคลต่างด้าวที่ไม่มีชื่ออยู่ในระบบทะเบียนราษฎร

๒.๒ มาตรการรับรองสิทธิขั้นพื้นฐาน

๒.๓ มาตรการในการพิจารณาและกำหนดสถานที่ที่เหมาะสมแก่กลุ่มบุคคลที่มีปัญหา
สถานะและสิทธิ

๒.๔ มาตรการในการบริหารจัดการ

คำแนะนำในการดำเนินการ

ให้ส่วนราชการที่เกี่ยวข้องนำมาตรการนี้ไปกำหนดรายละเอียดในการดำเนินการ โดยส่วน
ราชการที่ได้รับมอบหมายเป็นหน่วยงานรับผิดชอบหลักให้เร่งรัดในการดำเนินการ และเร่งประสานความ
ร่วมมือกับหน่วยงานร่วมรับผิดชอบและแจ้งผลการดำเนินการให้สำนักงานสภาพความมั่นคงแห่งชาติทราบ
เพื่อเป็นการประสานและการติดตามประเมินผลต่อไป

ด่วนมาก

ที่ นร ๐๕๐๔/๑๓๗๕

สำนักเลขาธิการคณะกรรมการการเลือกตั้ง
ทำเนียบรัฐบาล กทม. ๑๐๓๐๐

๒๖ มกราคม ๒๕๕๘

เรื่อง ผลการประชุมสภาความมั่นคงแห่งชาติครั้งที่ ๑/๒๕๕๘
เรียน เลขาธิการสภาความมั่นคงแห่งชาติ
อ้างถึง หนังสือสำนักงานสภาความมั่นคงแห่งชาติ ลับ ด่วนมาก ที่ นร ๐๘๐๔/๐๘๗
ลงวันที่ ๑๔ มกราคม ๒๕๕๘

ตามที่ได้เสนอเรื่อง ผลการประชุมสภาความมั่นคงแห่งชาติครั้งที่ ๑/๒๕๕๘ ไปเพื่อคณะกรรมการพิจารณา ความละเอียดแจ้งแล้ว นั้น

คณะกรรมการได้ประชุมปรึกษาเมื่อวันที่ ๑๘ มกราคม ๒๕๕๘ ลงมติเห็นชอบและอนุมัติตามที่สำนักงานสภาความมั่นคงแห่งชาติเสนอทั้ง ๒ ข้อ ทั้งนี้ ให้สำนักงานสภาความมั่นคงแห่งชาติรับความเห็นของคณะกรรมการไปประกอบการดำเนินการด้วยว่า การดำเนินการตามยุทธศาสตร์การจัดการปัญหาสถานะและสิทธิของบุคคล จำเป็นจะต้องกำหนดรายละเอียด หลักเกณฑ์ และขั้นตอนการปฏิบัติต่างๆ ให้ชัดเจน ครอบคลุมถึงบุคคลกลุ่มต่างๆ อย่างครบถ้วน เพื่อให้เกิดความโปร่งใสในการปฏิบัติงานของเจ้าหน้าที่โดยไม่มีปัญหาการใช้ดุลยพินิจ

จึงเรียนมาเพื่อโปรดทราบ ได้แจ้งให้ผู้ที่เกี่ยวข้องตามบัญชีแนบท้ายทราบด้วยแล้ว

ขอแสดงความนับถือ

(นายสุรชัย ภูประเสริฐ)

รองเลขาธิการคณะกรรมการการเลือกตั้ง ปฏิบัติราชการแทน
เลขาธิการคณะกรรมการการเลือกตั้ง

สำนักบริหารการประชุมคณะกรรมการการเลือกตั้ง

โทร. ๐-๒๒๘๐-๕๐๐๐ ต่อ ๓๒๕

โทรสาร ๐-๒๒๘๐-๕๐๖๔

ด่วนที่สุด

ที่ มท ๐๓๐๙.๑/ว ๕๑

สำนักทะเบียนกลาง

ถนนล้าลูกกา ปท ๑๒๑๕๐

๒๔ เมษายน ๒๕๕๑

เรื่อง การสำรวจจัดทำทะเบียนประวัติและเอกสารแสดงตนสำหรับบุคคลที่ไม่มีชื่ออยู่ในระบบทะเบียนราษฎร
เรียน นายทะเบียนจังหวัดทุกจังหวัดและนายทะเบียนกรุงเทพมหานคร

- อ้างถึง ๑. ระเบียบสำนักทะเบียนกลางว่าด้วยการสำรวจและจัดทำทะเบียนสำหรับบุคคลที่ไม่มีสถานะทางทะเบียน พ.ศ. ๒๕๔๘
๒. หนังสือสำนักทะเบียนกลาง ด่วนมาก ที่ มท ๐๓๐๙.๑/ว ๙๔ ลงวันที่ ๒๖ ตุลาคม ๒๕๔๙
๓. หนังสือสำนักทะเบียนกลาง ด่วนมาก ที่ มท ๐๓๐๙.๑/ว ๑๒ ลงวันที่ ๕ เมษายน ๒๕๕๐

- สิ่งที่ส่งมาด้วย ๑. โครงการสำรวจจัดทำทะเบียนประวัติและเอกสารแสดงตนสำหรับบุคคลที่ไม่มีชื่ออยู่ในระบบทะเบียนราษฎร ตามมติคณะรัฐมนตรีเมื่อวันที่ ๑๘ มกราคม ๒๕๔๘ (ปีงบประมาณ ๒๕๕๑)
๒. แนวทางและขั้นตอนการสำรวจบุคคลที่ไม่มีสถานะทางทะเบียน
๓. แบบบันทึกการสอบสวน (ปก. ๑๔)

ด้วยคณะรัฐมนตรีมีมติเมื่อวันที่ ๑๐ มกราคม ๒๕๔๙ อนุมัติให้กระทรวงมหาดไทยดำเนินการตามโครงการสำรวจจัดทำทะเบียนประวัติและเอกสารแสดงตนสำหรับบุคคลที่ไม่มีชื่ออยู่ในระบบทะเบียนราษฎร และโครงการเร่งรัดให้สถานะตามกฎหมายกับบุคคลที่อพยพเข้ามาอยู่ในประเทศไทยติดต่อกันเป็นเวลานาน เพื่อเป็นการแก้ไขปัญหาสถานะและสิทธิของบุคคลที่ยังไม่ชัดเจนให้เป็นระบบตามยุทธศาสตร์การจัดการปัญหาสถานะและสิทธิของบุคคล ซึ่งสำนักทะเบียนทุกแห่งได้ดำเนินการสำรวจบุคคลที่ไม่มีสถานะทางทะเบียนบางกลุ่มไปบ้างแล้ว และเพื่อให้เป็นไปตามมติคณะรัฐมนตรีดังกล่าว สำนักทะเบียนกลางจึงได้กำหนดให้มีการสำรวจจัดทำทะเบียนประวัติและเอกสารแสดงตนสำหรับบุคคลที่ไม่มีชื่ออยู่ในระบบทะเบียนราษฎรในกลุ่มบุคคลเป้าหมายเพิ่มเติม ๒ กลุ่ม คือ กลุ่มที่ ๑ บุคคลที่อพยพเข้ามาในประเทศไทยที่มีความเกี่ยวข้องกับชนกลุ่มน้อยเดิมแต่ถูกสำรวจ และกลุ่มที่ ๒ บุคคลที่ทาคุณประโยชน์แก่ประเทศชาติ

ดังนั้น เพื่อให้การสำรวจจัดทำทะเบียนประวัติและเอกสารแสดงตนสำหรับบุคคลที่ไม่มีชื่ออยู่ในระบบทะเบียนราษฎรกลุ่มบุคคลเป้าหมายข้างต้นเป็นไปด้วยความเรียบร้อยและมีประสิทธิภาพ จึงขอให้สำนักทะเบียนจังหวัดและสำนักทะเบียนกรุงเทพมหานครแจ้งสำนักทะเบียนอำเภอและสำนักทะเบียนท้องถิ่นทุกแห่งในเขตพื้นที่รับผิดชอบดำเนินการ ดังนี้

๑. ให้ดำเนินการสำรวจบุคคลที่ไม่มีสถานะทางทะเบียนตามแนวทางและขั้นตอนการสำรวจ ฯ ที่สำนักทะเบียนกลางกำหนด

๒. ขอให้เน้นย้ำและประชาสัมพันธ์ให้ผู้เข้ารับการสำรวจทราบโดยทั่วกันว่า ในการดำเนินงานตามโครงการสำรวจจัดทำทะเบียนประวัติและเอกสารแสดงตนสำหรับบุคคลที่ไม่มีชื่ออยู่ในระบบทะเบียนราษฎร ปี ๒๕๕๑ เป็นการดำเนินการโดยไม่มี การเรียกเก็บค่าธรรมเนียมและค่าใช้จ่ายใด ๆ ทั้งสิ้น หากปรากฏเรื่องร้องเรียนว่าเจ้าหน้าที่กระทำหรือร่วมกระทำ หรือเรียกรับผลประโยชน์ในการสำรวจ ฯ ให้ผู้บังคับบัญชาดำเนินการทางวินัยและทางอาญาโดยเฉียบขาด

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณาดำเนินการต่อไป

ขอแสดงความนับถือ

(นายวิชัย ศรีขวัญ)

ผู้อำนวยการทะเบียนกลาง

สำนักบริหารการทะเบียน

ส่วนการทะเบียนราษฎร

โทร. ๐-๒๗๙๑-๗๓๑๘-๒๐

โทรสาร ๐-๒๙๐๖-๙๒๑๖

โครงการสำรวจจัดทำทะเบียนประวัติและเอกสารแสดงตนสำหรับบุคคลที่ไม่มีชื่ออยู่ในระบบทะเบียนราษฎรตามมติคณะรัฐมนตรีเมื่อวันที่ ๑๘ มกราคม ๒๕๔๘ กรมการปกครอง กระทรวงมหาดไทย

๑. หลักการและเหตุผล

คณะรัฐมนตรีได้มีมติเมื่อวันที่ ๑๘ มกราคม ๒๕๔๘ เห็นชอบและอนุมัติยุทธศาสตร์การจัดการปัญหาสถานะและสิทธิของบุคคลตามที่สำนักงานสภาพัฒนาการศรัทธาแห่งชาติเสนอ

ยุทธศาสตร์การจัดการปัญหาสถานะและสิทธิของบุคคลดังกล่าว ให้ความสำคัญกับประชาชนที่อยู่ในประเทศไทยมานานแต่ไม่มีชื่อและรายการว่ามีสัญชาติไทย และที่ยึดหลักการแนวคิดยุทธศาสตร์สันติวิธีเพื่อความมั่นคงของชาติบนพื้นฐานของการให้ความสำคัญกับคุณค่าความหลากหลายของวิถีชีวิตและวัฒนธรรมศักดิ์ศรีของความเป็นมนุษย์ และสิทธิขั้นพื้นฐานในการดำรงชีวิตรวมทั้งการยอมรับความจริงว่า มีคนบางกลุ่มไม่สามารถส่งกลับประเทศต้นทางได้นำไปสู่แนวทางการบริหารจัดการที่สมดุลระหว่างหลักสิทธิมนุษยชน ความมั่นคงของมนุษย์และความมั่นคงของชาติ มีวัตถุประสงค์เพื่อเร่งรัดการกำหนดสถานะให้มีระบบชัดเจน มีการคุ้มครองสิทธิ มีความโปร่งใส และมีหลักประกันการปฏิบัติงานแก่เจ้าหน้าที่ รวมทั้งแนวทางเชิงรุกเพื่อป้องกันการอพยพเข้ามาใหม่ โดยกำหนดยุทธศาสตร์สำคัญ ๔ ประการ คือ ๑) ยุทธศาสตร์การกำหนดสถานะ ๒) ยุทธศาสตร์การใช้สิทธิขั้นพื้นฐาน ๓) ยุทธศาสตร์การดำเนินการเชิงรุกอย่างสร้างสรรค์เพื่อป้องกันการอพยพเข้ามาใหม่ และ ๔) ยุทธศาสตร์การบริหารจัดการพร้อมทั้งกำหนดมาตรการเร่งด่วนและมาตรการระยะยาวเพื่อรองรับการดำเนินการตามยุทธศาสตร์ โดยมีองค์กรและกลไกการทำงานที่ชัดเจน และกำหนดระยะเวลาดำเนินการให้แล้วเสร็จภายใน ๒ ปี

คณะรัฐมนตรีได้มีมติเมื่อวันที่ ๑๐ มกราคม ๒๕๔๙ ให้มีการดำเนินการดังกล่าวโดยคำนึงถึงความรอบคอบและความมั่นคงของประเทศ สำหรับงบประมาณการดำเนินงานตามยุทธศาสตร์ดังกล่าวให้กระทรวงมหาดไทยปรับแผนการปฏิบัติงานและแผนการใช้จ่ายงบประมาณประจำปี ๒๕๔๙ ที่ได้รับหรือพิจารณาใช้จากเงินเหลือจ่ายไปดำเนินการในโอกาสแรกก่อน หากยังไม่เพียงพอให้กระทรวงมหาดไทยเสนอขอตั้งงบประมาณรายจ่ายประจำปี ๒๕๕๐ ซึ่งในปีงบประมาณ ๒๕๕๐ กรมการปกครองได้รับการจัดสรรงบประมาณดำเนินการตามมติคณะรัฐมนตรีดังกล่าว จำนวน ๔๔,๓๙๒,๕๐๐ บาท และในปีงบประมาณ ๒๕๕๑ ได้รับการจัดสรรเพิ่มเติมอีก ๙๓,๐๐๐,๐๐๐ บาท เพื่อดำเนินงานให้กิจกรรมดังกล่าวเสร็จสิ้นเพื่อให้บรรลุวัตถุประสงค์ที่กำหนดไว้ในยุทธศาสตร์

๒. ลักษณะของโครงการ

ดำเนินการสำรวจจัดทำทะเบียนประวัติและเอกสารแสดงตนสำหรับบุคคลที่ไม่มีชื่ออยู่ในระบบทะเบียนราษฎร ให้ครบทุกกลุ่มตามยุทธศาสตร์การจัดการปัญหาสถานะและสิทธิของบุคคล โดยแบ่งเป็นการสำรวจเพิ่มเติม (Recheck) สำหรับกลุ่มที่ได้ดำเนินการแล้ว ๒ กลุ่มคือ กลุ่มบุคคลที่อพยพเข้ามาในประเทศไทยที่มีความเกี่ยวข้องกับชนกลุ่มน้อยเดิมแต่ตกสำรวจและกลุ่มบุคคลที่เรียกอยู่ในสถานศึกษา และดำเนินการสำรวจ กลุ่มบุคคลเพิ่มเติมอีก ๔ กลุ่ม คือ กลุ่มบุคคลไร้รากเหง้า กลุ่มบุคคลที่ทำคุณประโยชน์ให้กับประเทศไทย กลุ่มแรงงานต่างด้าว ๓ สัญชาติ (พม่า ลาว กัมพูชา) ที่ไม่สามารถเดินทางกลับประเทศต้นทางได้

และ กลุ่มต่างตัวอื่น ๆ โดยกรมการปกครองจะทำการออกแบบพิมพ์ให้กับสำนักทะเบียนทั่วประเทศเพื่อใช้ในการสำรวจและพัฒนาโปรแกรม กำหนดแบบรายงานต่าง ๆ เพื่อให้สำนักทะเบียนทุกแห่งบันทึกข้อมูลผ่านระบบเครือข่ายและเชื่อมโยงกับส่วนกลาง เมื่อสำนักทะเบียนดำเนินการสำรวจข้อมูลเรียบร้อยแล้วจะกำหนดเลขประจำตัว ๑๓ หลัก และจัดทำบัตรประจำตัวผู้ไม่มีสถานะทางทะเบียนให้กับบุคคลดังกล่าว

๓. สภาพก่อนเริ่มดำเนินงาน

บุคคลผู้ไม่มีสถานะทางทะเบียนเป็นบุคคลที่ไม่มีชื่ออยู่ในระบบการทะเบียนราษฎร และมีอยู่เป็นจำนวนมาก ทั้งคนไทยที่ตกสำรวจซึ่งไม่สามารถดำเนินการเพิ่มชื่อในทะเบียนราษฎร และคนต่างตัวที่อาศัยอยู่ในประเทศไทยเป็นเวลานาน และไม่มีรายการบุคคลในฐานข้อมูลทะเบียนราษฎรได้ ซึ่งบุคคลเหล่านี้ไม่สามารถเดินทางกลับประเทศของตนได้ จึงจำเป็นที่จะต้องสำรวจและจัดทำทะเบียนประวัติ บัตรประจำตัว และบันทึกรายการในฐานข้อมูลทะเบียนราษฎร โดยกำหนดเลขประจำตัว ๑๓ หลัก เพื่อประโยชน์ในการควบคุมการให้สถานะบุคคล และการให้บริการทางด้านการศึกษา การสาธารณสุข การบริการด้านอื่น ๆ ซึ่งต้องอาศัยเลขประจำตัว ๑๓ หลัก ที่มีอยู่ในระบบทะเบียนราษฎรเป็นตัวกำหนดในการให้บริการต่าง ๆ

๔. ผลการดำเนินงานในปีที่ผ่านมา

๔.๑ ในปีงบประมาณ ๒๕๔๙ ได้ดำเนินงานตามโครงการสำรวจจัดทำทะเบียนประวัติและบัตรประจำตัวให้กับบุคคลที่ไม่มีชื่ออยู่ในระบบทะเบียนราษฎรให้กับกลุ่มบุคคลได้ ๒ กลุ่ม คือ

(๑) กลุ่มบุคคลที่อพยพเข้ามาอยู่ในประเทศไทยที่มีความเกี่ยวข้องกับผู้ที่ได้รับการจัดทำทะเบียนประวัติชนกลุ่มน้อยไว้เดิมแต่ตกสำรวจ (ชนกลุ่มน้อย ๑๘ กลุ่ม) เฉพาะกลุ่มย่อย ๒ กลุ่ม คือ กลุ่มผู้พลัดถิ่นสัญชาติพม่าเชื้อสายไทยและกลุ่มชาวมอแกน

(๒) กลุ่มบุคคลที่เรียนอยู่ในสถานศึกษา

๔.๒ ในปีงบประมาณ ๒๕๕๐ ได้ดำเนินงานตามโครงการสำรวจจัดทำทะเบียนประวัติและบัตรประจำตัวสำหรับบุคคลที่ไม่มีชื่ออยู่ในระบบทะเบียนราษฎรต่อเนื่องจากปีงบประมาณ ๒๕๔๙ ซึ่งได้ดำเนินการสำรวจเฉพาะกลุ่มที่ ๑ คือ กลุ่มบุคคลที่อพยพเข้ามาอยู่ในประเทศไทยที่มีความเกี่ยวข้องกับผู้ที่ได้รับการจัดทำทะเบียนประวัติชนกลุ่มน้อยไว้เดิมแต่ตกสำรวจ (ชนกลุ่มน้อย ๑๘ กลุ่ม) ที่ยังไม่ได้รับการสำรวจอีก ๑๖ กลุ่มย่อย

๔.๓ จัดทำบัตรประจำตัวด้วยระบบคอมพิวเตอร์ (บัตรแถบแม่เหล็ก) ให้กับชนกลุ่มน้อยที่ได้รับการจัดทำทะเบียนประวัติไว้แล้ว และมีรายการในฐานข้อมูลแทนบัตรประจำตัวเดิมที่เขียนด้วยลายมือ จำนวน ๑๘ กลุ่ม (ยอดเป้าหมาย จำนวน ๓๙๖,๑๕๐ คน) ดำเนินการจัดทำบัตรประจำตัวแล้ว จำนวน ๑๗๘,๙๙๒ คน ยังคงต้องดำเนินการอีก จำนวน ๒๑๗,๑๕๘ คน

๕. วัตถุประสงค์

การดำเนินงานตามยุทธศาสตร์การจัดการปัญหาสถานะและสิทธิของบุคคล เริ่มจากการสำรวจเพื่อจัดทะเบียนประวัติตลอดจนการจัดทำเอกสารแสดงตนสำหรับผู้ที่ไม่มีชื่อในทะเบียนราษฎรโดยให้มีมาตรการรองรับอย่างเป็นรูปธรรมเพื่อให้ทราบที่มาและสถานะการดำรงอยู่ของบุคคลกลุ่มนี้เกี่ยวกับการแจ้งเกิด

การแจ้งตาย และการแจ้งย้ายที่อยู่เพื่อประโยชน์ในการพิสูจน์ตัวบุคคลอื่นจะนำไปสู่การพิจารณากำหนดสถานะที่เหมาะสม ทั้งนี้ เพื่อให้กลุ่มบุคคลดังกล่าว สามารถเข้าถึงสิทธิที่พึงได้รับและสามารถดำรงชีวิตอยู่ในสังคมไทยได้อย่างสมานฉันท์ และมีส่วนร่วมในการพัฒนาประเทศได้ตามศักยภาพที่ตนมี

๖. เป้าหมาย

๖.๑ ทำการสำรวจบุคคลกลุ่มที่ ๑ เพิ่มเติมต่อจากที่ได้ดำเนินการในปี ๒๕๕๐ คือกลุ่มบุคคลที่อพยพเข้ามาในประเทศไทยที่มีความเกี่ยวข้องกับผู้ที่ได้รับการจัดทำทะเบียนประวัติชนกลุ่มน้อยไว้เดิมแต่ตกสำรวจ

๖.๒ ทำการสำรวจบุคคลกลุ่มที่ ๒ เพิ่มเติมต่อจากที่ได้ดำเนินการในปี ๒๕๕๐ คือกลุ่มบุคคลที่เรียนอยู่ในสถานศึกษา

๖.๓ ทำการสำรวจและจัดทำทะเบียนประวัติกลุ่มบุคคลไร้รากเหง้าตามที่กระทรวงพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ ได้ส่งรายชื่อผู้ที่อยู่ในความควบคุมดูแลเพื่อจัดทำทะเบียนประวัติและบัตรประจำตัวบุคคลผู้ไม่มีสถานะทางทะเบียน

๖.๔ ทำการสำรวจและจัดทำทะเบียนประวัติกลุ่มบุคคลผู้ทำคุณประโยชน์แก่ประเทศไทยซึ่งเป็นคนไทยที่อาศัยอยู่ในประเทศไทยและมีผลงาน/ความรู้ความเชี่ยวชาญที่เป็นประโยชน์ในการการพัฒนาประเทศ ในด้านการศึกษา ศิลปวัฒนธรรม วิทยาศาสตร์ เทคโนโลยี การกีฬา และด้านอื่น ๆ ตามข้อมูลที่ได้รับการนำเสนอ

๖.๕ ทำการสำรวจกลุ่มบุคคลที่ได้รับการสำรวจและจัดทำทะเบียนประวัติกลุ่มแรงงาน ๓ สัญชาติ (พม่า ลาว และกัมพูชา) แต่ไม่ได้จดทะเบียนเพื่อทำงานกับกรมการจัดหางานเมื่อปี พ.ศ. ๒๕๔๗ และเมื่อปี ๒๕๔๙ ที่เข้ามาก่อนวันที่ ๑๘ มกราคม ๒๕๔๘

๖.๖ ทำการสำรวจกลุ่มบุคคลต่างด้าวอื่น ๆ ที่อาศัยอยู่ในประเทศไทยก่อนวันที่ ๑๘ มกราคม ๒๕๔๘ ได้แก่บุคคลดังนี้

(๑) บุคคลที่เข้ามาอาศัยอยู่ในประเทศไทยที่เป็นญาติกับชนกลุ่มน้อยที่กรมการปกครองได้สำรวจและจัดทำทะเบียนประวัติไว้แล้วและไม่ได้รับการสำรวจเนื่องจากเข้ามาหลังจากการสำรวจทะเบียนประวัติชุมชนบนพื้นที่สูง (วันสุดท้ายที่ทำการสำรวจ ๓๐ กันยายน ๒๕๔๒)

(๒) บุคคลที่เข้ามาอาศัยอยู่ในประเทศไทยโดยไม่ได้เป็นญาติกับชนกลุ่มน้อยแต่อย่างใด

๗. หน่วยดำเนินการ/ระยะเวลาดำเนินการ/งบประมาณ

๗.๑ หน่วยดำเนินการ ๗๕ จังหวัด และกรุงเทพมหานคร

๗.๒ ระยะเวลาดำเนินการ เมษายน - กันยายน ๒๕๕๑

๗.๓ งบประมาณ ๙๓,๐๐๐,๐๐๐ บาท

๘. ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ

๘.๑ เป็นการแก้ไขปัญหาให้กับบุคคลที่ไม่มีชื่อและรายการบุคคลให้มีชื่ออยู่ในฐานข้อมูลทะเบียนราษฎรโดยมีเลขประจำตัว ๑๓ หลัก และมีบัตรประจำตัวเพื่อพิสูจน์และยืนยันบุคคลในการปฏิบัติหน้าที่และรับรองสิทธิขั้นพื้นฐาน

๘.๒ รายการในฐานข้อมูลทะเบียนราษฎรจะเป็นข้อมูลสำคัญในการกำหนดสถานะของบุคคลได้ชัดเจนและสามารถกำหนดได้ว่าบุคคลใดได้รับสถานะใดในการอาศัยอยู่ในประเทศไทยอย่างไร้ประไรและเป็นธรรม

๘.๓ สามารถตรวจสอบพิสูจน์ยืนยันบุคคลได้ในฐานข้อมูลทะเบียนราษฎรที่จะทำการเชื่อมโยงไปยังหน่วยงานต่าง ๆ เพื่อประโยชน์ในการกำหนดและให้สิทธิของบุคคลในด้านต่าง ๆ

๘.๔ เป็นการป้องกันและปราบปรามการหลบหนีเข้ามาใหม่ของบุคคลต่างด้าว ซึ่งสามารถตรวจสอบได้จากระบบข้อมูลในฐานข้อมูลทะเบียนราษฎร

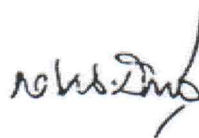
๙. แนวทาง วิธีการ และระบบการติดตามประเมินผล

๙.๑ จัดจ้างลูกจ้างตามโครงการ ฯ เพื่อช่วยในการสำรวจ จำแนกประเภทบุคคลที่ทำการสำรวจ บันทึกรายการบุคคลในฐานข้อมูลทะเบียนราษฎรและจัดทำบัตรประจำตัวบุคคลผู้ไม่มีสถานะทางทะเบียน จำนวน ๘๐๐ คน เป็นเวลา ๖ เดือน (เมษายน - กันยายน ๒๕๕๑) โดยจัดสรรให้อำเภอที่มีเป้าหมายในการสำรวจเป็นจำนวนมากเพื่อแบ่งเบาภาระเจ้าหน้าที่อำเภอที่มีงานประจำมากอยู่แล้วแต่ยังคงต้องอยู่ในความดูแลของเจ้าหน้าที่รับผิดชอบของอำเภอ

๙.๒ จัดเจ้าหน้าที่ส่วนกลางไปร่วมปฏิบัติงานในช่วงที่ทำการสำรวจ (เมษายน - กันยายน ๒๕๕๑) เพื่อตรวจสอบ ติดตามผลการดำเนินงาน ตลอดจนให้คำปรึกษาแนะนำวิธีการปฏิบัติงานที่ถูกต้องและแก้ไขปัญหาข้อขัดข้องการดำเนินงานของสำนักทะเบียนอำเภอและสำนักทะเบียนท้องถิ่น ที่ประสบกับปัญหาหรือที่สำนักทะเบียนที่มีกลุ่มเป้าหมายจำนวนมาก

๙.๓ ให้สำนักทะเบียนจังหวัดรวบรวมผลการสำรวจและการจัดทำบัตรประจำตัวของบุคคลผู้ไม่มีสถานะทางการทะเบียนของสำนักทะเบียนอำเภอ/สำนักทะเบียนท้องถิ่น ทุกเดือนเพื่อทราบข้อมูลและปัญหาข้อขัดข้องต่าง ๆ ของการดำเนินงานและจะได้แก้ไขได้ทันที่

ผู้เสนอโครงการ

(นายดลเดช พัฒนรัฐ)

ผู้อำนวยการส่วนการทะเบียนราษฎร

ความเห็นของผู้อำนวยการสำนักบริการการทะเบียน

(โครงการสำรวจจัดทำทะเบียนประวัติและเอกสารแสดงตนสำหรับบุคคลผู้ไม่มีสัญชาติไทย ปีงบประมาณ ๒๕๕๑)

.....
.....
.....
ดร.อภิชาติ ไตรภทร

(นายอภิชาติ ไตติลลเวช)

ผู้อำนวยการสำนักบริการการทะเบียน

ความเห็นของรองอธิบดีกรมการปกครอง

(โครงการสำรวจจัดทำทะเบียนประวัติและเอกสารแสดงตนสำหรับบุคคลผู้ไม่มีสัญชาติไทย ปีงบประมาณ ๒๕๕๑)

.....
.....
.....
พันตำรวจเอก

(นายสุภกิจ บุญญฤทธิ์พงษ์)

รองอธิบดีกลุ่มภารกิจด้านสนับสนุนการบริหารแบบบูรณาการ

ความเห็นของอธิบดีกรมการปกครอง

(โครงการสำรวจจัดทำทะเบียนประวัติและเอกสารแสดงตนสำหรับบุคคลผู้ไม่มีสัญชาติไทย ปีงบประมาณ ๒๕๕๑)

.....
.....
.....
อธิบดี

(นายวิชัย ศรีขวัญ)

อธิบดีกรมการปกครอง

แนวทางและขั้นตอนการสำรวจบุคคลที่ไม่มีสถานะทางทะเบียน
(ตามหนังสือสำนักทะเบียนกลาง ด่วนที่สุด ที่ มท ๐๓๐๙.๑/ว ๕๑ ลงวันที่ ๒๔ เมษายน ๒๕๕๑)

แนวทางการสำรวจบุคคลที่ไม่มีสถานะทางทะเบียน

๑. กลุ่มบุคคลที่อพยพเข้ามาในประเทศไทยที่มีความเกี่ยวข้องกับผู้ที่ได้รับการจัดทำทะเบียนประวัติชนกลุ่มน้อยไว้เดิมแต่ตรวจสอบ แบ่งเป็น ๒ ประเภท ดังนี้

๑.๑ สำรวจเพิ่มเติม

(๑) ดำเนินการในพื้นที่ที่มีชนกลุ่มน้อยอาศัยอยู่และได้มีการจัดทำทะเบียนประวัติและบัตรประจำตัวไว้แล้ว (๔๐ จังหวัด) ตามหนังสือสำนักทะเบียนกลาง ที่ มท ๐๓๐๙.๑/ว ๑๒ ลงวันที่ ๕ เมษายน ๒๕๕๐

(๒) จะต้องเป็นบุคคลที่เข้ามาในประเทศไทยภายในวันที่ ๓๐ กันยายน ๒๕๕๒ (วันสุดท้ายที่มีการสำรวจจัดทำทะเบียนประวัติชุมชนบนพื้นที่สูง) สำหรับบุตรของชนกลุ่มน้อยที่เกิดภายหลังจากที่บิดาและมารดาได้จัดทำทะเบียนประวัติก็สามารถแจ้งเกิดตามระเบียบสำนักทะเบียนกลางว่าด้วยการจัดทำทะเบียนราษฎร พ.ศ. ๒๕๓๕ และให้ทำการเพิ่มชื่อในทะเบียนประวัติ

(๓) บุคคลที่จะได้รับการสำรวจจะต้องอาศัยอยู่ในบ้านหลังนั้นซึ่งสามารถตรวจสอบได้และเป็นผู้ที่มีความเกี่ยวข้องกับผู้มีชื่ออยู่ในทะเบียนประวัตินั้น เช่น เป็นสามี ภรรยา บุตร ในครอบครัวนั้นจริง โดยให้ทำการสอบสวนผู้ที่ได้รับการสำรวจและผู้ให้การรับรองตามบันทึก (ป.ค. ๑๔)

(๔) การบันทึกรายการบุคคลที่ได้รับการสำรวจใหม่ให้ดำเนินการเพิ่มชื่อเข้าในทะเบียนบ้านที่ระบุไว้ตามทะเบียนประวัติเท่านั้น

(๕) บุคคลที่ได้รับการสำรวจที่มีหลักฐานอื่นที่ทางราชการออกให้มาแสดง เช่น ทะเบียนบ้านบุคคลผู้ไม่มีสัญชาติไทย (ท.ร.๑๓) ทะเบียนสงเคราะห์ชาวเขา จะต้องเป็นผู้ที่เข้ามาในประเทศไทยภายในวันที่ ๓๐ กันยายน ๒๕๕๒ (วันสุดท้ายของการสำรวจจัดทำทะเบียนประวัติชุมชนบนพื้นที่สูง) การบันทึกรายการบุคคลในฐานข้อมูลทะเบียนราษฎรถ้าไม่มีรายการบ้านในฐานข้อมูลให้บันทึกรายการบุคคลในทะเบียนบ้านกลางของบุคคลผู้ไม่มีสถานะทางทะเบียนราษฎร

(๖) เมื่อได้ดำเนินการสำรวจแล้วให้รวบรวมรายชื่อผู้ที่ได้รับการสำรวจเพื่อทำการประชาคมหมู่บ้าน/ชุมชนเพื่อตรวจสอบและรับรองบุคคลที่ได้รับการสำรวจโดยให้จัดทำรายงานการประชุมประชาคมไว้เป็นหลักฐานเพื่อใช้ในการตรวจสอบ

(๗) เมื่อผู้ได้รับการสำรวจผู้ใดผ่านการรับรองจากการประชาคมแล้วให้ดำเนินการบันทึกรายการบุคคลตามแบบ ๔๙ ในฐานข้อมูลทะเบียนราษฎรให้เลือกกลุ่มที่ ๑ และตามด้วยกลุ่มชนกลุ่มน้อยแต่ละกลุ่ม (กลุ่มย่อย ๑ - ๒๒)

(๘) เนื่องจากเป็นการสำรวจเพิ่มเติมและปรับปรุงการบุคคลในฐานข้อมูลซึ่งถ้ารายการใดที่ได้ทำการบันทึกไปแล้วปรากฏข้อเท็จจริงว่าไม่อยู่ในกลุ่มนี้ก็ให้ดำเนินการแก้ไขเปลี่ยนแปลงรายการได้เพื่อให้ตรงกับความจริง

๑.๒ การสำรวจชนกลุ่มน้อยที่ไปจัดทำทะเบียนประวัติแรงงานต่างด้าว ๓ สัญชาติ (มี ท.ร.๓๘/๑)

เป็นการดำเนินการให้กับชนกลุ่มน้อยที่ได้จดทะเบียนไว้ผิดประเภทเนื่องจากสำคัญผิดในข้อเท็จจริง กล่าวคือ ชนกลุ่มน้อยที่ไปจัดทำทะเบียนประวัติแรงงานต่างด้าว ๓ สัญชาติ (พม่า ลาว และกัมพูชา) ให้สำนักทะเบียนดำเนินการปรับปรุงฐานข้อมูลบุคคลให้ถูกต้องตามข้อเท็จจริง โดยมีแนวทางในการปฏิบัติ ดังนี้

(๑) ให้ผู้ที่ได้รับการสำรวจจัดทำทะเบียนประวัติแรงงานต่างด้าวที่ไม่ได้ขออนุญาตทำงานกับกรมการจัดหางานนำเอกสารที่ได้รับการสำรวจจัดทำทะเบียนประวัติแรงงานต่างด้าว (ท.ร.๓๘/๑) มาแสดงต่อเจ้าหน้าที่เพื่อพิจารณาดำเนินการ

(๒) ให้ใช้แบบสำรวจ (แบบ ๘๙) บันทึกรายละเอียดข้อมูลของผู้รับการสำรวจ

(๓) จะต้องเป็นผู้ที่เคยได้รับการสำรวจตามโครงการจัดทำทะเบียนประวัติแรงงานต่างด้าว (มี ท.ร.๓๘/๑) โดยจะต้องเป็นบุคคลที่เดินทางเข้ามาในประเทศไทยภายในวันที่ ๑๘ มกราคม ๒๕๕๘ และจะต้องไม่เป็นผู้ที่ขึ้นทะเบียนไว้กับกรมการจัดหางานและไม่ใช้แรงงานต่างด้าวที่เดินทางมาจากประเทศพม่า ลาว และกัมพูชา เพื่อที่จะทำงานในประเทศไทย

(๔) หากผู้ที่จะเข้ารับการสำรวจอ้างว่าเป็นผู้ที่มีความเกี่ยวข้องกับชนกลุ่มน้อยที่อาศัยอยู่ในพื้นที่ ๕๐ จังหวัดและได้เดินทางเข้ามาในประเทศไทยภายในวันที่ ๓๐ กันยายน ๒๕๕๒ ก็ให้สำนักทะเบียนดำเนินการสอบสวนตามแบบบันทึก (ป.ค.๑๔) หากเชื่อได้ว่ามีความเกี่ยวข้องกับชนกลุ่มน้อยจริงก็ให้ดำเนินการปรับปรุงฐานข้อมูลโดยเลือกกลุ่มที่ ๑ และบันทึกรายการบุคคลในบ้านชนกลุ่มน้อย

(๕) หากปรากฏข้อเท็จจริงว่าผู้ที่จะเข้ารับการสำรวจได้เดินทางเข้ามาในประเทศไทยหลังวันที่ ๓๐ กันยายน ๒๕๕๒ ก็ให้ปรับปรุงฐานข้อมูลและเลือกกลุ่มที่ ๖ และบันทึกรายการบุคคลในบ้านที่อาศัยอยู่จริง

(๖) ทำการสอบสวนผู้ที่ได้รับการสำรวจและผู้ที่มีสัญชาติไทยและนำเชื่อถือตามบันทึก (ป.ค.๑๔) โดยให้รับรองว่าผู้ที่ได้รับการสำรวจนั้นเป็นผู้ที่มีความเกี่ยวข้องกับชนกลุ่มน้อยที่ได้มีการจัดทำทะเบียนประวัติไว้ และจะต้องอาศัยอยู่ในประเทศไทยติดต่อกันมาโดยตลอดสามารถตรวจสอบได้

(๗) การบันทึกรายการบุคคลในฐานข้อมูลทะเบียนราษฎรจะมีชุดโปรแกรมการเปลี่ยนจากบุคคลที่เคยได้รับการสำรวจตามโครงการจัดทำทะเบียนประวัติแรงงานต่างด้าว (เลขประจำตัว ๐๐-XXXX -XXXXXX - X) เป็นบุคคลที่ไม่มีสถานะทางทะเบียน (เลขประจำตัว ๐ - XXXX - ๘๙XXX - XX - X) โดยให้ปรับปรุงฐานข้อมูลเป็นกลุ่มที่ ๑ หรือกลุ่มที่ ๖ ตามข้อ (๔) หรือ (๕)

๒. บุคคลที่ท่านคุณประโยชน์ให้แก่ประเทศไทย

(๑) เป็นบุคคลที่อาศัยอยู่ในประเทศไทยติดต่อกันและเดินทางเข้ามาภายในวันที่ ๑๘ มกราคม ๒๕๕๘

(๒) เป็นบุคคลที่ท่านคุณประโยชน์ให้กับประเทศไทยในด้านต่าง ๆ ที่มีผลงาน ความรู้ ความเชี่ยวชาญ ที่เป็นประโยชน์ในการพัฒนาประเทศ เช่น ด้านการศึกษา ศิลปวัฒนธรรม วิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี การกีฬา รวมถึงด้านอื่น ๆ เป็นที่ยอมรับของสังคมโดยรวม และจะต้องมีหน่วยงานที่เกี่ยวข้องไม่ต่ำกว่าระดับกรมหรือเทียบเท่าเป็นผู้รับรอง

(๓) สำนักทะเบียนบันทึกรายละเอียดตามแบบสำรวจ (แบบ ๘๙) รวบรวมเอกสารตามข้อ (๒) เก็บไว้เป็นหลักฐานและทำการสอบสวนผู้ที่ได้รับการสำรวจตามบันทึก (ป.ค.๑๔)

(๔) การบันทึกรายการบุคคลในฐานข้อมูลทะเบียนราษฎรให้ทำการบันทึกลงในบ้านที่อาศัยอยู่จริงขณะที่ทำการสำรวจ

(๕) การบันทึกรายการบุคคลในฐานข้อมูลทะเบียนราษฎรให้เลือกกลุ่มที่ ๔

ขั้นตอนการดำเนินการสำรวจบุคคลที่ไม่มีสถานะทางทะเบียน

๑. ให้นายทะเบียนอำเภอและนายทะเบียนท้องถิ่นมอบหมายให้บุคคลในพื้นที่ที่ทางราชการเชื่อถือและเป็นที่ยอมรับทำหน้าที่สำรวจ โดยพิจารณาจากเจ้าหน้าที่ของรัฐและลูกจ้างตามโครงการ ฯ เป็นอันดับแรก ได้แก่ ข้าราชการ กำนัน ผู้ใหญ่บ้าน ผู้ช่วยผู้ใหญ่บ้าน ผู้นำชุมชน หรือบุคคลอื่นที่น่าเชื่อถือโดยให้ออกคำสั่งมอบหมายหน้าที่ความรับผิดชอบเขตพื้นที่ และกำหนดระยะเวลาที่แน่นอนในการสำรวจ (ให้ดำเนินการตั้งแต่วันที่ ๑ พฤษภาคม - ๓๑ กรกฎาคม ๒๕๕๑)

๒. แบบพิมพ์ที่ใช้ในการสำรวจ ให้ใช้แบบสำรวจตามแบบ ๘๙ และใบตอบรับการสำรวจตามแบบ ๘๙/๑ ในการสำรวจต้องกรอกรายละเอียดให้ชัดเจนอ่านง่าย รายการที่สำรวจต้องสอบถามให้ได้ข้อเท็จจริง และต้องลงรายละเอียดให้ครบทุกช่อง รายการใดไม่ทราบให้เขียนคำว่า “ไม่ทราบ” และทำการติดรูปถ่าย พร้อมพิมพ์นิ้วมือของบุคคลที่ได้รับการสำรวจลงในแบบสำรวจ ๘๙ และ ๘๙/๑ ทุกคน นอกจากนี้ให้เจ้าหน้าที่ผู้ทำการสำรวจสอบถามและบันทึกถ้อยคำของบุคคลที่ได้รับการสำรวจทุกรายในแบบบันทึกการสอบสวน (ป.ค.๑๔) ตามแบบที่ส่งมาด้วยและจะต้องมีพยานไม่น้อยกว่า ๒ คน ลงชื่อรับรองในบันทึกการสอบสวนให้เรียบร้อย

๓. เมื่อสำนักทะเบียนได้รับแบบสำรวจตามแบบ ๘๙ และบันทึกการสอบสวน (ป.ค.๑๔) คืนจากเจ้าหน้าที่ผู้ทำการสำรวจ ให้ทำการตรวจสอบเอกสารว่าได้กรอกรายละเอียดและมีการลงชื่อครบถ้วนถูกต้องหรือไม่ และให้สำนักทะเบียนดำเนินการรวบรวมรายชื่อผู้ที่ได้รับการสำรวจตามแบบ ๘๙ เพื่อนำเข้าที่ประชุมของประชาคมหมู่บ้าน/ชุมชน (เฉพาะการสำรวจเพิ่มเติมข้อ ๑.๑) เพื่อพิจารณาตรวจสอบและรับรองบุคคลที่ได้รับการสำรวจโดยให้จัดทำรายงานการประชุมประชาคมเก็บไว้เป็นหลักฐานเพื่อใช้ในการตรวจสอบ (ให้ดำเนินการตั้งแต่วันที่ ๑ มิถุนายน - ๓๑ สิงหาคม ๒๕๕๑)

๔. ให้นายทะเบียนพิจารณาและมีคำสั่งให้จัดทำทะเบียนประวัติใน ส่วนที่ ๓ ของแบบ ๘๙ พร้อมลงลายมือชื่อนายทะเบียนให้เรียบร้อยเฉพาะในส่วนของผู้ที่ได้รับการสำรวจที่ผ่านการตรวจสอบจากหน่วยงานที่เกี่ยวข้องหรือผ่านการรับรองจากประชาคมหมู่บ้าน/ชุมชนแล้วให้ดำเนินการบันทึกข้อมูลตามแบบ ๘๙ ลงในระบบคอมพิวเตอร์เพื่อจัดทำทะเบียนประวัติและกำหนดเลขประจำตัว ๑๓ หลัก เป็นบุคคลประเภท ๐ หากพบว่าบุคคลดังกล่าวมีรายการบุคคลในทะเบียน (ท.ร. ๑๓ หรือ ท.ร. ๑๔) หรือมีการจัดทำทะเบียนประวัติไว้แล้วให้เจ้าหน้าที่บันทึกข้อมูลส่งพิมพ์ใบแสดงผลการตรวจสอบรายการบุคคลตามแบบ ๘๙/๒ เพื่อมอบให้กับบุคคลที่ได้รับการสำรวจไว้เป็นหลักฐานตรวจสอบข้อเท็จจริงต่อไป (ให้ดำเนินการตั้งแต่วันที่ ๑ กรกฎาคม - ๓๐ กันยายน ๒๕๕๑)

๕. ให้นายทะเบียนนัดหมายผู้ที่ได้รับการบันทึกข้อมูลในฐานข้อมูลทะเบียนราษฎรแล้วมาดำเนินการถ่ายรูป พิมพ์ลายพิมพ์นิ้วมือ และจัดทำบัตรประจำตัวบุคคลที่ไม่มีสถานะทางทะเบียน โดยจะต้องลงนามในใบตอบรับคำขอมอบบัตรประจำตัว และให้มารับบัตรที่สำนักทะเบียน (ประมาณ ๓๐ วัน) ซึ่งบัตรประจำตัวจะผลิตที่ศูนย์บริหารการทะเบียนภาคทุกภาค และเมื่อดำเนินการเสร็จแล้วจะจัดส่งให้สำนักทะเบียนดำเนินการต่อไป (ให้ดำเนินการตั้งแต่วันที่ ๑ สิงหาคม - ๓๐ พฤศจิกายน ๒๕๕๑)

๖. สำหรับบุคคลที่ทำความผิดให้แก่ประเทศชาติ เมื่อสำนักทะเบียนตรวจสอบแล้วปรากฏว่าบุคคลใดมีคุณสมบัติครบถ้วนตามที่กำหนดไว้ ให้สำนักทะเบียนดำเนินการตามข้อ ๔ - ๕

การบันทึกรายการและการจัดทำบัตรประจำตัวบุคคลที่ไม่มีสถานะทางทะเบียน

๑. โปรแกรมบันทึกรายการบุคคลในฐานข้อมูลทะเบียนราษฎรจะเปิดให้ดำเนินการได้เมื่อมีหนังสือแจ้งให้ดำเนินการแล้วเท่านั้นและให้สำนักทะเบียนดำเนินการให้แล้วเสร็จภายในกำหนดเวลา ถ้าดำเนินการไม่แล้วเสร็จให้ทำหนังสือแจ้งไปยังสำนักทะเบียนกลางเพื่อพิจารณาตามความเหมาะสมต่อไป

๒. การจัดทำบัตรประจำตัวบุคคลที่ไม่มีสถานะทางทะเบียนให้ดำเนินการหลังจากการบันทึกรายการบุคคลในฐานข้อมูลทะเบียนราษฎรแล้ว เนื่องจากการจัดทำบัตรประจำตัวของกลุ่มบุคคลดังกล่าวจำเป็นต้องใช้เวลาในการตรวจสอบลายนิ้วมือกับคนไม่มีสัญชาติไทย ประมาณ ๑ ต่อ ๒,๐๐๐,๐๐๐ คน จึงต้องใช้เวลาในการตรวจสอบและแจ้งให้มาติดต่อขอรับบัตรหลังจากทำบัตรแล้วไม่น้อยกว่า ๓๐ วัน

๓. กรณีบุคคลที่ได้รับการสำรวจและจัดทำบัตรประจำตัวแล้วปรากฏว่าไม่มีการผลิตบัตรภายในกำหนดเวลาและตรวจสอบแล้วว่าไม่มีบัตรค้างเพื่อรอกการจัดพิมพ์ในศูนย์บริหารการทะเบียนภาคนั้นมีสาเหตุมาจากบุคคลนั้นมีรายการลายพิมพ์นิ้วมือซ้ำซ้อนกับตัวเองซึ่งมีรายการอื่นอยู่แล้ว เช่น เป็นชนกลุ่มน้อยที่มีชื่ออยู่ในฐานข้อมูลแล้วแต่ได้ไปแจ้งการทำบัตรแรงงานต่างด้าว ๓ สัญชาติ หรือมีรายการซ้ำซ้อนกับบุคคลอื่นก็จะถูกจำหน่ายจากระบบฐานข้อมูลทะเบียนและบัตร

(ป.ค.๑๔)

บันทึก

เรื่อง ขอให้ดำเนินการสำรวจบุคคลที่ไม่มีสถานะทางทะเบียน

วันที่.....เดือน.....พ.ศ.

ข้าพเจ้า.....เกิดปี.....อายุ.....ปี

เกิดที่จังหวัด.....ประเทศ.....สัญชาติ.....

บิดา.....มารดา.....อยู่บ้านเลขที่.....หมู่ที่.....

ตำบล.....อำเภอ.....จังหวัด.....อาชีพ.....

ข้าพเจ้าขอให้อภัยคำต่อ.....ตำแหน่ง.....

ด้วยความจริงดังนี้

ถาม ท่านมีความประสงค์ที่จะให้ดำเนินการในเรื่องใด

ตอบ ข้าพเจ้า ฯ มีความประสงค์มาแจ้งให้ทางราชการดำเนินการสำรวจและจัดทำทะเบียนประวัติบุคคลที่ไม่มีสถานะทางทะเบียน กลุ่ม.....

ถาม ท่านเดินทางเข้ามาในประเทศทางด้านใด เมื่อใด หรือเป็นผู้เกิดในประเทศไทย

ตอบ () เดินทางเข้ามาในประเทศไทยทางด้าน.....เมื่อ.....

() เกิดในประเทศไทยที่อำเภอ.....จังหวัด.....

ถาม ท่านเคยได้รับการสำรวจและจัดทำทะเบียนประวัติของทางราชการหรือไม่

ตอบ () ไม่ได้รับการจัดทำทะเบียนประวัติของทางราชการ

() ได้รับการจัดทำทะเบียนประวัติตามโครงการ.....

เมื่อ.....เอกสารที่ได้รับ.....

ถาม ปัจจุบันอาศัยอยู่กับใคร เกี่ยวข้องกันอย่างไร อยู่ที่ใด

ตอบ อาศัยอยู่กับ.....มีความสัมพันธ์เป็น.....

อยู่บ้านเลขที่.....หมู่ที่.....ตำบล.....อำเภอ.....จังหวัด.....

ข้าพเจ้าขอรับรองว่าถ้อยคำของข้า ฯ ที่ให้การมานี้เป็นความจริงทุกประการ

อ่านหรือได้รับฟังแล้วรับว่าถูกต้อง จึงลงลายมือชื่อไว้เป็นหลักฐาน

(ลงชื่อ.....ผู้ให้อภัยคำ)

(.....)

(ลงชื่อ.....ผู้สอบสวน/สำรวจ)

(.....)

(ลงชื่อ.....พยานคนที่ ๑)

(.....)

(ลงชื่อ.....พยานคนที่ ๒)

(.....)

ตำแหน่ง.....โทรศัพท์..... ตำแหน่ง.....โทรศัพท์.....

หมายเหตุ พยานคนที่ ๑ เป็นบุคคลที่มีสัญชาติไทยที่น่าเชื่อถือ

พยานคนที่ ๒ เป็นข้าราชการในพื้นที่ หรือกำนัน ผู้ใหญ่บ้าน ผู้ช่วยผู้ใหญ่บ้าน หรือกรรมการหมู่บ้าน

(ป.ค.๑๔)

บันทึก

เรื่อง รับรองบุคคลกรณีขอให้ดำเนินการสำรวจบุคคลที่ไม่มีสถานะทางทะเบียน

วันที่.....เดือน.....พ.ศ.

ข้าพเจ้า.....เกิดปี.....อายุ.....ปี

เกิดที่จังหวัด.....ประเทศ.....สัญชาติ.....

บิดา.....มารดา.....อยู่บ้านเลขที่.....หมู่ที่.....

ตำบล.....อำเภอ.....จังหวัด.....อาชีพ.....

ข้าพเจ้าขอให้ถ้อยคำต่อ.....ตำแหน่ง.....

ด้วยความจริงดังนี้

ถาม ท่านมีอาชีพอะไร อยู่ที่ใด

ตอบ ข้าพเจ้า ฯ มีอาชีพ.....

สถานที่ทำงาน.....

ถาม ท่านรู้จักกับผู้ที่ขอให้ทางราชการสำรวจบุคคลที่ไม่มีสถานะทางทะเบียนอย่างไร และอาศัยอยู่ในประเทศไทยเมื่อใด

ตอบ รู้จักกับ.....เนื่องจาก.....

และอาศัยอยู่ในประเทศไทยเมื่อ.....

ถาม ผู้ที่ขอให้ทางราชการสำรวจบุคคลที่ไม่มีสถานะทางทะเบียนเคยได้รับการจัดทำทะเบียนประวัติของทางราชการหรือไม่

ตอบ () ไม่ได้รับการจัดทำทะเบียนประวัติของทางราชการ

() ได้รับการจัดทำทะเบียนประวัติตามโครงการ.....

เมื่อ.....เอกสารที่ได้รับคือ.....

ถาม ปัจจุบันผู้ที่ขอให้ทางราชการสำรวจบุคคลที่ไม่มีสถานะทางทะเบียนอาศัยอยู่กับใคร อยู่ที่ใด

ตอบ อาศัยอยู่กับ.....มีความสัมพันธ์เป็น.....

อยู่บ้านเลขที่.....หมู่ที่.....ตำบล.....อำเภอ.....จังหวัด.....

ข้าพเจ้าขอรับรองว่าถ้อยคำของข้า ฯ ที่ให้การมานี้เป็นความจริงทุกประการ

อ่านให้ฟังแล้วรับว่าถูกต้อง จึงลงลายมือชื่อไว้เป็นหลักฐาน

(ลงชื่อ.....ผู้ให้ถ้อยคำ)

(ลงชื่อ.....ผู้สอบสวน/สำรวจ)

(.....)

(.....)

(ลงชื่อ.....พยานคนที่ 1)

(ลงชื่อ.....พยานคนที่ 2)

(.....)

(.....)

ตำแหน่ง.....โทรศัพท์..... ตำแหน่ง.....โทรศัพท์.....

หมายเหตุ พยานคนที่ ๑ เป็นบุคคลที่มีสัญชาติไทยที่น่าเชื่อถือ

พยานคนที่ ๒ เป็นข้าราชการในพื้นที่ หรือกำนัน ผู้ใหญ่บ้าน ผู้ช่วยผู้ใหญ่บ้าน หรือกรรมการหมู่บ้าน

ด่วนมาก

ที่ มท ๐๓๐๙.๑/ว ๒๕๕๑๖

สำนักทะเบียนกลาง

ถนนล้าลูกกา ปท ๑๒๑๕๐

๑๕ ธันวาคม ๒๕๕๓

เรื่อง การสำรวจจัดทำทะเบียนประวัติและเอกสารแสดงตนสำหรับบุคคลที่ไม่มีสถานะทางทะเบียน

เรียน นายทะเบียนจังหวัด ทุกจังหวัด และนายทะเบียนกรุงเทพมหานคร

- อ้างถึง ๑. หนังสือสำนักทะเบียนกลาง ด่วนมาก ที่ มท ๐๓๐๙.๑/ว ๙๔ ลงวันที่ ๒๖ ตุลาคม ๒๕๕๙
 ๒. หนังสือสำนักทะเบียนกลาง ด่วนมาก ที่ มท ๐๓๐๙.๑/ว ๑๒ ลงวันที่ ๕ เมษายน ๒๕๕๐
 ๓. หนังสือสำนักทะเบียนกลาง ด่วนที่สุด ที่ มท ๐๓๐๙.๑/ว ๕๑ ลงวันที่ ๒๔ เมษายน ๒๕๕๑
 ๔. หนังสือสำนักทะเบียนกลาง ที่ มท ๐๓๐๙.๑/ว ๑๙ ลงวันที่ ๙ เมษายน ๒๕๕๒

- สิ่งที่ส่งมาด้วย ๑. โครงการสำรวจและปรับปรุงการจัดทำทะเบียนประวัติและบัตรประจำตัวสำหรับบุคคลที่ไม่มีสัญชาติไทยและบุคคลที่ไม่มีสถานะทางทะเบียน ปีงบประมาณ พ.ศ.๒๕๕๔
 ๒. แนวทางและขั้นตอนการสำรวจบุคคลที่ไม่มีสถานะทางทะเบียน กลุ่มที่ ๑ (บุคคลที่อพยพเข้ามาอยู่ในประเทศไทยติดต่อกันเป็นเวลานาน)
 ๓. แนวทางการตรวจสอบบุคคลที่ได้รับการสำรวจจัดทำทะเบียนประวัติและบัตรประจำตัวไว้แล้ว ในช่วงปี พ.ศ.๒๕๔๙-๒๕๕๒ สำหรับกลุ่มบุคคลที่อพยพเข้ามาในประเทศไทยติดต่อกันเป็นเวลานานและอาศัยอยู่ในประเทศไทยติดต่อกันจนถึงวันสำรวจ (อพยพเข้ามาก่อนวันที่ ๑ ตุลาคม ๒๕๕๒)
 ๔. ร่างประกาศสำนักทะเบียน เรื่อง ให้บุคคลที่ไม่มีสถานะทางทะเบียนตามรายชื่อท้ายประกาศนี้มีรายงานตัวต่อนายทะเบียนเพื่อพิสูจน์และยืนยันสถานะของตนเอง
 ๕. ตัวอย่างหนังสือแจ้งคำสั่งของนายทะเบียน และแจ้งผลการพิจารณาโต้แย้งหรือชี้แจงข้อเท็จจริงการระงับการเคลื่อนไหวรายการทะเบียนราษฎร

ด้วยคณะรัฐมนตรีได้มีมติเมื่อวันที่ ๓ พฤศจิกายน ๒๕๕๒ เห็นชอบให้ขยายกรอบระยะเวลาการดำเนินการตามยุทธศาสตร์การจัดการปัญหาสถานะและสิทธิของบุคคลออกไปอีก ๒ ปี จนถึงวันที่ ๒ พฤศจิกายน ๒๕๕๔ ประกอบกับคณะกรรมการนโยบายและอำนวยการจัดการปัญหาสถานะและสิทธิของบุคคล (นอส.) ซึ่งมีรองนายกรัฐมนตรีด้านความมั่นคงเป็นประธาน ได้ประชุมครั้งที่ ๑/๒๕๕๓ เมื่อวันที่ ๑๘ สิงหาคม ๒๕๕๓ เพื่อพิจารณาแนวทางการสำรวจกลุ่มเป้าหมายที่ตกหล่นและการดำเนินการต่อกลุ่มคนที่แอบแฝงเข้ามาขอรับการสำรวจภายใต้ยุทธศาสตร์การจัดการปัญหาสถานะและสิทธิของบุคคล โดยมติที่ประชุมเห็นชอบแนวทางการสำรวจกลุ่มเป้าหมายตามข้อเสนอของกรมการปกครอง และให้ส่วนราชการที่เกี่ยวข้องถือเป็นนโยบายสำคัญในการดำเนินการต่อขบวนการทุจริตที่แสวงหาประโยชน์จากการสำรวจอย่างเข้มข้นจริงจัง รวมทั้งให้เร่งรัดพิจารณาเพิกถอนสถานะบุคคลของกลุ่มที่ไม่ใช่เป้าหมายตามยุทธศาสตร์ฯ และดำเนินการตามกฎหมายที่เกี่ยวข้อง

สำนักทะเบียนกลางพิจารณาแล้วเห็นว่า เพื่อให้การดำเนินการสำรวจจัดทำทะเบียนและเอกสารแสดงตนสำหรับบุคคลกลุ่มเป้าหมายตามยุทธศาสตร์การจัดการปัญหาสถานะและสิทธิของบุคคล กลุ่มที่ ๑ คนที่เข้ามาอยู่ในประเทศไทยเป็นเวลานานแต่ดกสำรวจ รวมถึงการตรวจสอบและแก้ไขปัญหากรณีบุคคลที่ได้รับการสำรวจจัดทำทะเบียนไว้ก่อนปี พ.ศ.๒๕๕๓ เป็นคนต่างด้าวที่มีใช้กลุ่มเป้าหมายตามยุทธศาสตร์ฯ ให้เป็น

ไปตามที่ประชุมคณะกรรมการ นอส. เมื่อวันที่ ๑๘ สิงหาคม ๒๕๕๓ และโครงการสำรวจและปรับปรุงการจัดทำทะเบียนประวัติและบัตรประจำตัวสำหรับบุคคลที่ไม่มีสัญชาติไทยและบุคคลที่ไม่มีสถานะทางทะเบียน ปีงบประมาณ พ.ศ.๒๕๕๔ จึงขอให้สำนักทะเบียนจังหวัดและสำนักทะเบียนกรุงเทพมหานครแจ้งสำนักทะเบียนอำเภอและสำนักทะเบียนท้องถิ่นทุกแห่งทราบและดำเนินการ ดังนี้

๑. บุคคลกลุ่มเป้าหมายที่จะทำการสำรวจจัดทำทะเบียน ได้แก่ คนที่เข้ามาอยู่ในประเทศไทยเป็นเวลานานแต่ตกสำรวจ ทั้งบุคคลที่มีความเกี่ยวพันและไม่มีความเกี่ยวพันกับชนกลุ่มน้อยที่ได้รับการจัดทะเบียนประวัติไว้เดิม โดยบุคคลดังกล่าวจะต้องเข้ามาอยู่ในประเทศไทยก่อนวันที่ ๑ ตุลาคม ๒๕๕๒ และอาศัยอยู่ต่อเนื่องจนถึงวันสำรวจโดยไม่สามารถกลับไปประเทศต้นทางได้

๒. ให้นายทะเบียนอำเภอและนายทะเบียนท้องถิ่นจัดทำคำสั่งสำนักทะเบียนเพื่อแต่งตั้งบุคคลที่จะทำหน้าที่สำรวจ โดยพิจารณาจากผู้ที่ผ่านการอบรมเป็นอาสาสมัครฝ่ายทะเบียนประจำหมู่บ้านหรือชุมชนหรือบุคคลอื่นที่พิจารณาเห็นว่ามีความเหมาะสม เช่น ผู้ใหญ่บ้าน กรรมการหมู่บ้าน หรือกรรมการชุมชน เป็นต้น โดยการสำรวจจะใช้แบบ ๘๙ ซึ่งผู้ทำหน้าที่สำรวจจะต้องจดบันทึกรายละเอียดเกี่ยวกับผู้ถูกสำรวจลงในแบบ ๘๙ ให้ครบถ้วน รวมถึงการลงลายมือชื่อและพิมพ์ลายนิ้วมือ แล้วจัดทำใบตอบรับการสำรวจตามแบบ ๘๙/๑ มอบให้ผู้ถูกสำรวจทุกรายเก็บไว้เป็นหลักฐาน ทั้งนี้ ข้อมูลของผู้ถูกสำรวจจะถูกนำเข้าสู่ประชุมประชาคมหมู่บ้านหรือชุมชนเพื่อตรวจสอบความถูกต้อง และจะถูกคัดกรองอีกครั้งโดยคณะกรรมการระดับอำเภอหรือเขต ก่อนที่นายทะเบียนจะจัดทำทะเบียนและบัตรประจำตัวให้

๓. ระยะเวลาดำเนินการ

๓.๑ ขั้นตอนการสำรวจ ระหว่างวันที่ ๑๕ ธันวาคม ๒๕๕๓ ถึงวันที่ ๑๕ มีนาคม ๒๕๕๔

๓.๒ ขั้นตอนการจัดทำประชาคมหมู่บ้านหรือชุมชน และการประชุมคณะกรรมการระดับอำเภอหรือเขตเพื่อคัดกรองกลุ่มเป้าหมายให้เป็นไปตามยุทธศาสตร์ฯ กำหนดให้ดำเนินการให้แล้วเสร็จภายในวันที่ ๓๑ สิงหาคม ๒๕๕๔

๔. การตรวจสอบบุคคลที่เข้ามาอยู่ในประเทศไทยเป็นเวลานานที่ได้รับการสำรวจจัดทำทะเบียนไว้ก่อนปี พ.ศ.๒๕๕๓ เพื่อพิจารณาเพิกถอนสถานะบุคคลของผู้ที่ไม่ใช่กลุ่มเป้าหมายตามยุทธศาสตร์ฯ จะใช้วิธีการปิดประกาศบัญชีรายชื่อเพื่อให้ผู้ที่มีรายชื่อตามบัญชีไปรายงานตัวต่อนายทะเบียนเพื่อพิสูจน์และยืนยันสถานะ โดยกำหนดระยะเวลาปิดประกาศบัญชีรายชื่อระหว่างวันที่ ๑ มกราคม ถึงวันที่ ๓๑ มีนาคม ๒๕๕๔ ถ้าพ้นเวลาดังกล่าวแล้วผู้ที่มีรายชื่อตามบัญชีฯ ที่ไม่ไปรายงานตัว หรือไปรายงานตัวแต่ไม่อาจพิสูจน์ยืนยันสถานะบุคคลว่าเป็นกลุ่มเป้าหมายตามยุทธศาสตร์ฯ ให้นายทะเบียนส่งแจ้งการเคลื่อนไหวรายการทะเบียนราษฎรยกเลิกเอกสารทะเบียนและจำหน่ายรายการบุคคลในฐานข้อมูลการทะเบียนราษฎร โดยดำเนินการตามกฎหมายกระทรวงกำหนดหลักเกณฑ์และวิธีการเกี่ยวกับการโต้แย้งหรือชี้แจงข้อเท็จจริง การอุทธรณ์และการพิจารณาอุทธรณ์คำสั่งของนายทะเบียน พ.ศ.๒๕๕๑

๕. หลักเกณฑ์และวิธีการสำรวจจัดทำทะเบียนบุคคลเป้าหมายกลุ่มคนที่เข้ามาอยู่ในประเทศไทยเป็นเวลานานแต่ตกสำรวจ ให้ดำเนินการตามเอกสารผนวก ก ส่วนการตรวจสอบบุคคลที่ได้รับการสำรวจจัดทำทะเบียนไว้ก่อนปี พ.ศ.๒๕๕๓ ให้ดำเนินการตามเอกสารผนวก ข ที่ส่งมาพร้อมนี้

๖. การแก้ไขปัญหาสถานะของผู้ที่ได้จัดทำทะเบียนประวัติไม่ถูกต้องตามความเป็นจริง เช่น ชนกลุ่มน้อยกลุ่มลาวอพยพในพื้นที่จังหวัดอุบลราชธานี หรือกลุ่มผู้พลัดถิ่นสัญชาติพม่าเชื้อสายไทยในพื้นที่จังหวัดประจวบคีรีขันธ์ที่ไปรายงานตัวจัดทำทะเบียนประวัติกลุ่มแรงงานต่างด้าวหลบหนีเข้าเมือง ๓ สัญชาติ ได้เลขประจำตัวประชาชนเป็นบุคคลประเภท ๐๐ เป็นต้น ให้นายทะเบียนสอบสวนข้อเท็จจริงถ้าปรากฏว่าการ

จัดทำทะเบียนประวัติของบุคคลใดเป็นการดำเนินการที่ผิดจากสถานะที่แท้จริง ให้นายทะเบียนอำเภอหรือนายทะเบียนท้องถิ่นดำเนินการเพื่อยกเลิกเอกสารทะเบียนราษฎร และจำหน่ายรายการบุคคลที่ไม่ถูกต้องในฐานข้อมูลการทะเบียนราษฎร แล้วดำเนินการสำรวจจัดทำทะเบียนให้ใหม่ตามยุทธศาสตร์การจัดการปัญหาสถานะที่แท้จริงของบุคคลนั้น โดยดำเนินการเช่นเดียวกับกลุ่มบุคคลที่จะสำรวจในครั้งนี

อนึ่ง เพื่อให้การสำรวจจัดทำทะเบียนประวัติและเอกสารแสดงตนสำหรับบุคคลที่ไม่มีสถานะทางทะเบียน ดำเนินการด้วยความถูกต้อง โปร่งใส และเป็นธรรม จึงขอให้นายอำเภอ ผู้อำนวยการเขต และปลัดเทศบาล ควบคุม กำกับดูแลการปฏิบัติงานอย่างใกล้ชิด และสั่งกำชับเจ้าหน้าที่ผู้ปฏิบัติทุกคนตั้งแต่เจ้าหน้าที่สำรวจ กำนัน ผู้ใหญ่บ้าน ผู้นำชุมชน กรรมการหมู่บ้าน เจ้าหน้าที่ฝ่ายทะเบียน และผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้องอย่าให้เกิดปัญหาการเรียกทรัพย์สินหรือผลประโยชน์จากผู้ที่มาสำรวจจัดทำทะเบียนและเอกสารแสดงตนสำหรับบุคคลที่ไม่มีสถานะทางทะเบียนโดยเด็ดขาด หากฝ่าฝืนหรือมีการร้องเรียนและได้สอบสวนแล้วเป็นความจริงให้พิจารณาลงโทษตามอำนาจหน้าที่

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณาดำเนินการต่อไป

ขอแสดงความนับถือ

(นายมงคล สุระสัจจะ)

อธิบดีกรมการปกครอง

ผู้อำนวยการทะเบียนกลาง

สำนักบริหารการทะเบียน

ส่วนการทะเบียนราษฎร

โทร/โทรสาร ๐-๒๗๙๑-๗๓๑๘-๒๐ , ๐-๒๙๐๖-๙๒๑๖

โครงการสำรวจและปรับปรุงการจัดทำทะเบียนประวัติและบัตรประจำตัวสำหรับบุคคล ที่ไม่มีสัญชาติไทยและบุคคลที่ไม่มีสถานะทางทะเบียน ปีงบประมาณ ๒๕๕๔

๑. หลักการและเหตุผล

๑.๑ ปัจจุบันประเทศไทยมีกลุ่มบุคคลที่มีปัญหาเกี่ยวกับสถานะและสิทธิอาศัยอยู่ในประเทศไทย หลายกลุ่ม ซึ่งบุคคลเหล่านี้มีทั้งในส่วนที่อาศัยอยู่ดั้งเดิมแต่ถูกสำรวจจากทางราชการ และกลุ่มที่อพยพมาจาก ประเทศเพื่อนบ้านด้วยเหตุผลทั้งทางด้านการเมือง เศรษฐกิจ และความไม่ปลอดภัยในชีวิต โดยบางส่วนไม่สามารถส่งกลับประเทศต้นทางได้ และมีแนวโน้มจะเพิ่มจำนวนมากยิ่งขึ้น ทั้งนี้สถานภาพการดำรงชีวิตของ บุคคลดังกล่าว ไม่เอื้อต่อความมั่นคงและสิทธิขั้นพื้นฐานของมนุษย์ ดังนั้นหากปล่อยไว้โดยไม่ดำเนินการแก้ไข ปัญหาจะส่งผลกระทบต่อความมั่นคงของชาติในระยะยาวอย่างรุนแรง โดยผลกระทบดังกล่าวไม่จำกัดเฉพาะที่ จะเกิดจากกลุ่มบุคคลกลุ่มนี้โดยตรงเท่านั้น แต่จะรวมถึงกลุ่มบุตรหลานที่เกิดขึ้นในภายหลังซึ่งจะมีปัญหา ด้านสังคมตามมา อันจะเป็นการเพิ่มความรุนแรงของสภาพปัญหาให้มากยิ่งขึ้นอีกด้วย อย่างไรก็ตาม ในช่วง ที่ผ่านมาแม้ทางราชการจะได้ดำเนินการแก้ไขปัญหามาอย่างต่อเนื่องซึ่งมีความคืบหน้าไประดับหนึ่ง แต่การ แก้ไขปัญหายังขาดวิธีการจัดการอย่างเป็นระบบและยังคงมีปัญหาอุปสรรคในการดำเนินการอีกหลายประการ อาทิ ปัญหาในเรื่องกฎระเบียบและแนวทางปฏิบัติที่ไม่สอดคล้องกับข้อเท็จจริง รวมถึงปัญหาในเรื่องทัศนคติ ของเจ้าหน้าที่ผู้ปฏิบัติงาน จึงจำเป็นที่ทุกฝ่ายต้องร่วมกันพิจารณากำหนดแนวทางดำเนินงานให้เหมาะสมและ สอดคล้องกับสถานการณ์ เพื่อให้การกำหนดแนวทางแก้ไขปัญหามีประสิทธิภาพและยั่งยืน ภายใต้พื้นฐาน ของการยอมรับข้อเท็จจริงที่เกิดขึ้นและการยอมรับในสิทธิขั้นพื้นฐานของคนกลุ่มดังกล่าว โดยจัดทำมาตรการ ที่เหมาะสมครอบคลุมในทุกประเด็นที่เกี่ยวข้อง จะนำไปสู่การแก้ไขปัญหาในภาพรวมอย่างเป็นเอกภาพและมี ประสิทธิภาพ รวมทั้งในการดำเนินการต้องมีความโปร่งใสสามารถตรวจสอบได้

๑.๒ มติคณะรัฐมนตรีเมื่อวันที่ ๑๐ มกราคม ๒๕๔๙ อนุมัติในหลักการโครงการสำรวจจัดทำ ทะเบียนประวัติและเอกสารแสดงตนสำหรับบุคคลที่ไม่มีชื่ออยู่ในระบบทะเบียนราษฎรและโครงการเร่งรัด ให้สถานะตามกฎหมายกับบุคคลที่อพยพเข้ามาอยู่ในประเทศไทยเป็นเวลานาน ตามยุทธศาสตร์การจัดการ ปัญหาสถานะและสิทธิของบุคคล โดยมอบหมายให้กระทรวงมหาดไทยเป็นผู้รับผิดชอบในการดำเนินการซึ่ง ในส่วนของโครงการสำรวจจัดทำทะเบียนประวัติฯ นั้น ให้ดำเนินการสำรวจกลุ่มบุคคลจำนวน ๖ กลุ่ม คือ ๑) กลุ่มบุคคลที่อพยพเข้ามาอยู่ในประเทศไทยเป็นเวลานาน ๒) กลุ่มเด็กและบุคคลที่เรียนอยู่ในสถานศึกษา ๓) กลุ่มบุคคลไร้รากเหง้า ๔) กลุ่มบุคคลที่มีคุณประโยชน์แก่ประเทศชาติ ๕) กลุ่มแรงงานต่างด้าวที่ได้รับการ จดทะเบียนแต่ไม่สามารถเดินทางกลับประเทศต้นทางได้ และ ๖) กลุ่มคนต่างด้าวอื่นๆ

๑.๓ การดำเนินงานตามยุทธศาสตร์การจัดการปัญหาสถานะและสิทธิของบุคคลตามมติคณะรัฐมนตรี เมื่อวันที่ ๑๔ มกราคม ๒๕๔๔ กำหนดกรอบดำเนินการภายใน ๒ ปี (๑๔ มกราคม ๒๕๔๔- ๑๗ มกราคม ๒๕๕๐) การดำเนินงานในห้วงระยะเวลาดังกล่าวมีข้อจำกัดด้านงบประมาณไม่สามารถดำเนินการได้แล้วเสร็จ คณะรัฐมนตรีจึงมีมติเมื่อวันที่ ๒๐ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๐ เห็นชอบให้ขยายกรอบแผนปฏิบัติการต่อไปอีก ๒ ปี ถึงวันที่ ๑๗ มกราคม ๒๕๕๒ หลังสิ้นสุดการดำเนินงานตามยุทธศาสตร์การจัดการปัญหาสถานะและสิทธิของ บุคคลแล้วยังเกิดปัญหาในเรื่องของงบประมาณในการพิสูจน์ทราบตัวบุคคลและกลุ่มเป้าหมายบางส่วนยังคง สืบหา บางส่วนขาดความรู้ความเข้าใจและไม่มายื่นคำร้องตามที่กำหนด คณะรัฐมนตรีจึงมีมติเมื่อวันที่ ๓ พฤศจิกายน ๒๕๕๒ ให้ขยายกรอบระยะเวลาดำเนินการตามยุทธศาสตร์ต่อไปอีก ๒ ปี (๓ พฤศจิกายน ๒๕๕๒-๒ พฤศจิกายน ๒๕๕๔)

โครงการสำรวจและปรับปรุงการจัดทำทะเบียนประวัติและบัตรประจำตัวสำหรับบุคคล ที่ไม่มีสัญชาติไทยและบุคคลที่ไม่มีสถานะทางทะเบียน ปีงบประมาณ ๒๕๕๔

๑. หลักการและเหตุผล

๑.๑ ปัจจุบันประเทศไทยมีกลุ่มบุคคลที่มีปัญหาเกี่ยวกับสถานะและสิทธิอาศัยอยู่ในประเทศไทย หลายกลุ่ม ซึ่งบุคคลเหล่านี้มีทั้งในส่วนที่อาศัยอยู่ดั้งเดิมแต่ถูกสำรวจจากทางราชการ และกลุ่มที่อพยพมาจาก ประเทศเพื่อนบ้านด้วยเหตุผลทั้งทางด้านการเมือง เศรษฐกิจ และความไม่ปลอดภัยในชีวิต โดยบางส่วนไม่สามารถส่งกลับประเทศต้นทางได้ และมีแนวโน้มจะเพิ่มจำนวนมากยิ่งขึ้น ทั้งนี้สถานภาพการดำรงชีวิตของ บุคคลดังกล่าว ไม่เอื้อต่อความมั่นคงและสิทธิขั้นพื้นฐานของมนุษย์ ดังนั้นหากปล่อยไว้โดยไม่ดำเนินการแก้ไข ปัญหาจะส่งผลกระทบต่อความมั่นคงของชาติในระยะยาวอย่างรุนแรง โดยผลกระทบดังกล่าวไม่จำกัดเฉพาะที่ จะเกิดจากกลุ่มบุคคลกลุ่มนี้โดยตรงเท่านั้น แต่จะรวมถึงกลุ่มบุตรหลานที่จะเกิดขึ้นในภายหลังซึ่งจะมีปัญหา ด้านสังคมตามมา อันจะเป็นการเพิ่มความรุนแรงของสภาพปัญหาให้มากยิ่งขึ้นอีกด้วย อย่างไรก็ตาม ในช่วง ที่ผ่านมาแม้ทางราชการจะได้ดำเนินการแก้ไขปัญหามาอย่างต่อเนื่องซึ่งมีความคืบหน้าไประดับหนึ่ง แต่การ แก้ไขปัญหายังขาดวิธีการจัดการอย่างเป็นระบบและยังคงมีปัญหอุปสรรคในการดำเนินการอีกหลายประการ อาทิ ปัญหาในเรื่องกฎระเบียบและแนวทางปฏิบัติที่ไม่สอดคล้องกับข้อเท็จจริง รวมถึงปัญหาในเรื่องทัศนคติ ของเจ้าหน้าที่ผู้ปฏิบัติงาน จึงจำเป็นที่ทุกฝ่ายต้องร่วมกันพิจารณากำหนดแนวทางดำเนินงานให้เหมาะสมและ สอดคล้องกับสถานการณ์ เพื่อให้การกำหนดแนวทางแก้ไขปัญหามีประสิทธิภาพและยั่งยืน ภายใต้พื้นฐาน ของการยอมรับข้อเท็จจริงที่เกิดขึ้นและการยอมรับในสิทธิขั้นพื้นฐานของคนกลุ่มดังกล่าว โดยจัดทำมาตรการ ที่เหมาะสมครอบคลุมในทุกประเด็นที่เกี่ยวข้อง จะนำไปสู่การแก้ไขปัญหในภาพรวมอย่างเป็นเอกภาพและมี ประสิทธิภาพ รวมทั้งในการดำเนินการต้องมีความโปร่งใสสามารถตรวจสอบได้

๑.๒ มติคณะรัฐมนตรีเมื่อวันที่ ๑๐ มกราคม ๒๕๔๙ อนุมัติในหลักการโครงการสำรวจจัดทำ ทะเบียนประวัติและเอกสารแสดงตนสำหรับบุคคลที่ไม่มีชื่ออยู่ในระบบทะเบียนราษฎรและโครงการเร่งรัด ให้สถานะตามกฎหมายกับบุคคลที่อพยพเข้ามาอยู่ในประเทศไทยเป็นเวลานาน ตามยุทธศาสตร์การจัดการ ปัญหาสถานะและสิทธิของบุคคล โดยมอบหมายให้กระทรวงมหาดไทยเป็นผู้รับผิดชอบในการดำเนินการซึ่ง ในส่วนของโครงการสำรวจจัดทำทะเบียนประวัติฯ นั้น ให้ดำเนินการสำรวจกลุ่มบุคคลจำนวน ๖ กลุ่ม คือ ๑) กลุ่มบุคคลที่อพยพเข้ามาอยู่ในประเทศไทยเป็นเวลานาน ๒) กลุ่มเด็กและบุคคลที่เรียนอยู่ในสถานศึกษา ๓) กลุ่มบุคคลไร้รากเหง้า ๔) กลุ่มบุคคลที่มีคุณสมบัติแก่ประเทศชาติ ๕) กลุ่มแรงงานต่างด้าวที่ได้รับการ จดทะเบียนแต่ไม่สามารถเดินทางกลับประเทศต้นทางได้ และ ๖) กลุ่มคนต่างด้าวอื่นๆ

๑.๓ การดำเนินงานตามยุทธศาสตร์การจัดการปัญหาสถานะและสิทธิของบุคคลตามมติคณะรัฐมนตรี เมื่อวันที่ ๑๔ มกราคม ๒๕๔๘ กำหนดกรอบดำเนินการภายใน ๒ ปี (๑๔ มกราคม ๒๕๔๘- ๑๗ มกราคม ๒๕๕๐) การดำเนินงานในห้วงระยะเวลาดังกล่าวมีข้อจำกัดด้านงบประมาณไม่สามารถดำเนินการได้แล้วเสร็จ คณะรัฐมนตรีจึงมีมติเมื่อวันที่ ๒๐ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๐ เห็นชอบให้ขยายกรอบแผนปฏิบัติการต่อไปอีก ๒ ปี ถึงวันที่ ๑๗ มกราคม ๒๕๕๒ หลังสิ้นสุดการดำเนินงานตามยุทธศาสตร์การจัดการปัญหาสถานะและสิทธิของ บุคคลแล้วยังเกิดปัญหาในเรื่องของงบประมาณในการพิสูจน์ทราบตัวบุคคลและกลุ่มเป้าหมายบางส่วนยังคง สืบค้น บางส่วนขาดความรู้ความเข้าใจและไม่มายื่นคำร้องตามที่กำหนด คณะรัฐมนตรีจึงมีมติเมื่อวันที่ ๓ พฤศจิกายน ๒๕๕๒ ให้ขยายกรอบระยะเวลาดำเนินการตามยุทธศาสตร์ต่อไปอีก ๒ ปี (๓ พฤศจิกายน ๒๕๕๒-๒ พฤศจิกายน ๒๕๕๔)

๑.๔ พระราชบัญญัติสัญชาติ (ฉบับที่ ๔) พ.ศ.๒๕๕๑ มาตรา ๒๓ บัญญัติให้บุคคลที่เคยมีสัญชาติไทยเพราะเกิดในราชอาณาจักรไทยแต่ถูกถอนสัญชาติ และผู้ที่เกิดในราชอาณาจักรไทยแต่ไม่ได้สัญชาติไทยตามประกาศของคณะปฏิวัติ ฉบับที่ ๓๓๗ ลงวันที่ ๑๓ ธันวาคม พุทธศักราช ๒๕๑๕ รวมถึงบุตรของบุคคลดังกล่าวที่เกิดในราชอาณาจักรไทยก่อนวันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ และไม่ได้สัญชาติไทยตามมาตรา ๗ ทวิวรรคหนึ่ง แห่งพระราชบัญญัติสัญชาติ พ.ศ.๒๕๐๘ ซึ่งเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติสัญชาติ (ฉบับที่ ๒) พ.ศ.๒๕๓๕ ถ้าบุคคลนั้นอาศัยอยู่จริงในราชอาณาจักรไทยติดต่อกันโดยมีหลักฐานทางทะเบียนราษฎร และเป็นผู้มีความประพฤติดีหรือทำคุณประโยชน์ให้แก่สังคมหรือประเทศไทยให้ได้สัญชาติไทยตั้งแต่วันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ เว้นแต่ผู้ซึ่งรัฐมนตรีมีคำสั่งอันมีผลให้เป็นผู้มีสัญชาติไทยแล้วก่อนที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ โดยให้ผู้มีคุณสมบัติดังกล่าวยื่นคำร้องขอลงรายการในเอกสารการทะเบียนราษฎรต่อนายทะเบียนอำเภอหรือนายทะเบียนท้องถิ่นแห่งท้องที่ที่ผู้นั้นมีภูมิลำเนาในปัจจุบันเมื่อพ้นกำหนด ๙๐ วัน นับแต่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ กล่าวคือ ตั้งแต่วันที่ ๒๘ พฤษภาคม ๒๕๕๑ เป็นต้นไป

๑.๕ พระราชบัญญัติการทะเบียนราษฎร พ.ศ.๒๕๓๕ ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติการทะเบียนราษฎร (ฉบับที่ ๒) พ.ศ.๒๕๕๑ และกฎกระทรวงที่ออกตามความในพระราชบัญญัตินี้ รวมทั้งระเบียบสำนักทะเบียนกลางว่าด้วยการจัดทำทะเบียนราษฎร (ฉบับที่ ๔) พ.ศ.๒๕๕๑ ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยระเบียบสำนักทะเบียนกลางว่าด้วยการจัดทำทะเบียนราษฎร พ.ศ.๒๕๓๕ และระเบียบสำนักทะเบียนกลางว่าด้วยการจัดทำบัตรประจำตัวคนซึ่งไม่มีสัญชาติไทย พ.ศ.๒๕๔๑ และกำหนดแนวทางการปฏิบัติขึ้นใหม่เพื่อใช้บังคับแทน

๒. วัตถุประสงค์

๒.๑ เพื่อให้มีแนวทางการจัดการปัญหาสถานะและสิทธิของบุคคลอย่างเป็นระบบและไม่ส่งผลกระทบต่อผลประโยชน์ส่วนรวมของชาติและไม่กระทบต่อศักดิ์ศรีความเป็นมนุษย์

๒.๒ เพื่อให้การคุ้มครองดูแลด้านสิทธิมนุษยชนต่อกลุ่มคนที่ไม่มีสถานะใด ๆ สามารถดำเนินการได้อย่างมีประสิทธิภาพ มีความสมดุลทั้งทางด้านความมั่นคงและสิทธิมนุษยชน ไม่เกิดปัญหาผลกระทบต่อประเทศในระยะยาวในทุกด้าน รวมทั้งนำไปสู่การตัดสินใจทางนโยบายเพื่อกำหนดสถานะและสิทธิรองรับที่เหมาะสม

๒.๓ เพื่อให้บุคคลที่ไม่มีชื่อและรายการบุคคลในทะเบียนราษฎรมีเอกสารแสดงตนเพื่อรับบริการสิทธิขั้นพื้นฐานต่าง ๆ จากภาครัฐ เช่น สิทธิในการศึกษา การสาธารณสุข ฯลฯ

๒.๔ เพื่อสร้างหลักประกันให้แก่เจ้าหน้าที่ของรัฐที่ปฏิบัติงานโดยสุจริตให้เกิดความมั่นใจในการปฏิบัติงานและลดโอกาสในการแสวงหาประโยชน์โดยทุจริตที่อาจจะเกิดขึ้น

๒.๕ เพื่อป้องกันการอพยพเข้ามาใหม่ของกลุ่มคนต่างด้าว โดยกำหนดมาตรการดำเนินการเชิงสร้างสรรค์ที่ไม่ส่งผลกระทบต่อในด้านสิทธิมนุษยชน ภาพลักษณ์ของประเทศ และสอดคล้องกับสถานการณ์ความสัมพันธ์กับประเทศเพื่อนบ้านในปัจจุบัน

๓. เป้าหมาย

๓.๑ จัดจ้างลูกจ้างชั่วคราวในการดำเนินการสำรวจบุคคลที่ไม่มีสถานะทางทะเบียน จำนวน ๓๐๐ คน เป็นเวลา ๑๑ เดือน (พฤศจิกายน ๒๕๕๓ - กันยายน ๒๕๕๔)

๓.๒ จัดอบรมนายทะเบียนหรือผู้ช่วยนายทะเบียนและเจ้าหน้าที่ที่เกี่ยวข้องในการดำเนินงานตามโครงการสำรวจและปรับปรุงการจัดทำทะเบียนประวัติและบัตรประจำตัวสำหรับบุคคลที่ไม่มีสัญชาติไทยและบุคคลที่ไม่มีสถานะทางทะเบียน ینگประมาณ พ.ศ.๒๕๕๔ พระราชบัญญัติสัญชาติ (ฉบับที่ ๔) พ.ศ.๒๕๕๑

พระราชบัญญัติการทะเบียนราษฎร (ฉบับที่ ๒) พ.ศ.๒๕๕๑ และการจัดทำทะเบียนประวัติแรงงานต่างด้าวหลบหนีเข้าเมืองสัญชาติพม่า ลาว และกัมพูชา ตามมติคณะรัฐมนตรี เป้าหมายสำนักทะเบียนอำเภอ/ท้องถิ่น/กรุงเทพมหานคร รวม ๒,๒๕๐ แห่ง

๓.๓ ดำเนินการสำรวจจัดทำทะเบียนประวัติและบัตรประจำตัวให้แก่บุคคลที่ไม่มีชื่ออยู่ในระบบทะเบียนราษฎร (บุคคลที่ไม่มีสถานะทางทะเบียน) จำนวน ๔ กลุ่ม ได้แก่ ๑) บุคคลที่อพยพเข้ามาอยู่ในประเทศไทยเป็นเวลานาน โดยแบ่งเป็น ๒ กลุ่มย่อย คือ บุคคลที่อพยพเข้ามาในประเทศไทยที่มีความเกี่ยวข้องกับผู้ที่ได้รับการจัดทำทะเบียนประวัติชนกลุ่มน้อยไว้เดิมแต่ดกสำรวจ และบุคคลที่ไม่มี ความเกี่ยวข้องกับชนกลุ่มน้อยแต่ได้อพยพเข้ามาในประเทศไทย ถึงวันที่ ๓๐ กันยายน ๒๕๕๒ ๒) เด็กและบุคคลที่เรียนอยู่ในสถานศึกษา ๓) บุคคลไร้รากเหง้า และ ๔) บุคคลที่ทำคุณประโยชน์ให้แก่ประเทศชาติ

๓.๔ จัดทำบัตรประจำตัวให้แก่ชนกลุ่มน้อย ๑๘ กลุ่ม ที่ได้รับการจัดทำทะเบียนประวัติไว้แล้วในพื้นที่ ๔๐ จังหวัด สำหรับบุคคลที่มีอายุตั้งแต่ ๕ ปีขึ้นไปถึงอายุ ๗๐ ปี

๓.๕ ดำเนินการลงรายการสัญชาติไทยในทะเบียนบ้านให้แก่บุคคลซึ่งไม่มีสัญชาติไทย (ชนกลุ่มน้อย ๑๘ กลุ่ม) ตามมาตรา ๒๓ แห่งพระราชบัญญัติสัญชาติ (ฉบับที่ ๔) พ.ศ.๒๕๕๑ ที่อาศัยอยู่ในพื้นที่ ๔๐ จังหวัด และบุคคลอื่นที่อาศัยอยู่ในราชอาณาจักรไทยในพื้นที่ทุกสำนักทะเบียน

๓.๖ ดำเนินการปรับปรุงฐานข้อมูลทะเบียนประวัติของชนกลุ่มน้อยให้ถูกต้องเป็นปัจจุบัน

๓.๗ ดำเนินการตรวจติดตามผลการปฏิบัติงานของสำนักทะเบียนอำเภอ/ท้องถิ่น ทุกแห่งที่ดำเนินการตามโครงการฯ ทั่วประเทศ

๔. วิธีดำเนินการ

๔.๑ จัดจ้างลูกจ้างชั่วคราวในการดำเนินการสำรวจบุคคลที่ไม่มีสถานะทางทะเบียน จำนวน ๓๐๐ คน เป็นเวลา ๑๑ เดือน (พฤศจิกายน ๒๕๕๓ - กันยายน ๒๕๕๔) โดยจัดสรรให้แก่ที่ทำการปกครองจังหวัด และที่ทำการปกครองอำเภอที่คาดว่าจะมีกลุ่มเป้าหมายเป็นจำนวนมาก (ผนวก ก.)

๔.๒ จัดอบรมนายทะเบียนหรือผู้ช่วยนายทะเบียนและเจ้าหน้าที่ที่เกี่ยวข้องในการดำเนินงานตามโครงการสำรวจและปรับปรุงการจัดทำทะเบียนประวัติและบัตรประจำตัวสำหรับบุคคลที่ไม่มีสัญชาติไทย และบุคคลที่ไม่มีสถานะทางทะเบียน งบประมาณ พ.ศ.๒๕๕๔ เป้าหมายสำนักทะเบียนอำเภอ/ท้องถิ่น/กรุงเทพมหานคร รวม ๒,๒๕๐ แห่ง

๔.๓ ดำเนินการสำรวจจัดทำทะเบียนประวัติและบัตรประจำตัวให้แก่บุคคลที่ไม่มีชื่ออยู่ในระบบทะเบียนราษฎร (บุคคลที่ไม่มีสถานะทางทะเบียน) จำนวน ๔ กลุ่ม ได้แก่ กลุ่มที่ ๑ บุคคลที่อพยพเข้ามาอยู่ในประเทศไทยเป็นเวลานาน โดยแบ่งเป็น ๒ กลุ่มย่อย คือ บุคคลที่อพยพเข้ามาในประเทศไทยที่มีความเกี่ยวข้องกับผู้ที่ได้รับการจัดทำทะเบียนประวัติชนกลุ่มน้อยไว้เดิมแต่ดกสำรวจ และบุคคลที่ไม่มี ความเกี่ยวข้องกับชนกลุ่มน้อยแต่ได้อพยพเข้ามาในประเทศไทย ถึงวันที่ ๓๐ กันยายน ๒๕๕๒ กลุ่มที่ ๒ เด็กและบุคคลที่เรียนอยู่ในสถานศึกษา กลุ่มที่ ๓ บุคคลไร้รากเหง้า และ กลุ่มที่ ๔ บุคคลที่ทำคุณประโยชน์ให้แก่ประเทศชาติ โดยกำหนดแนวทางปฏิบัติในการสำรวจกลุ่มบุคคลเป้าหมายให้มีความรัดกุมมากยิ่งขึ้น และมีการบูรณาการทุกภาคส่วนในการคัดกรองบุคคลที่ได้รับการสำรวจ (ผนวก ข.)

๔.๔ เร่งรัดการจัดทำบัตรประจำตัวให้แก่ชนกลุ่มน้อย ๑๘ กลุ่ม ที่ได้รับการจัดทำทะเบียนประวัติไว้แล้วในพื้นที่ ๔๐ จังหวัด (ผนวก ค.)

๔.๕ เร่งรัดการลงรายการสัญชาติไทยในทะเบียนบ้านให้แก่บุคคลซึ่งไม่มีสัญชาติไทย (ชนกลุ่มน้อย ๑๘ กลุ่ม) ตามมาตรา ๒๓ แห่งพระราชบัญญัติสัญชาติ (ฉบับที่ ๔) พ.ศ.๒๕๕๑ ที่อาศัยอยู่ในพื้นที่ ๔๐ จังหวัด ตามข้อ ๔.๓ และบุคคลอื่นที่อาศัยอยู่ในราชอาณาจักรไทยในพื้นที่ทุกสำนักทะเบียน

๔.๖ ดำเนินการปรับปรุงฐานข้อมูลทะเบียนประวัติของชนกลุ่มน้อยให้ถูกต้องเป็นปัจจุบัน และดำเนินการจัดทำทะเบียนประวัติชนกลุ่มน้อย ๑๘ กลุ่ม ขึ้นใหม่แทนทะเบียนประวัติเดิมที่มีการชำรุดหรือสูญหายให้ถูกต้องเป็นปัจจุบัน โดยจัดชุดเจ้าหน้าที่จากสำนักทะเบียนกลาง ร่วมกับเจ้าหน้าที่สำนักทะเบียนอำเภอและสำนักทะเบียนท้องถิ่น

๔.๗ จัดชุดเจ้าหน้าที่จากสำนักทะเบียนกลางในการตรวจติดตามผลการปฏิบัติงานของสำนักทะเบียนอำเภอและสำนักทะเบียนท้องถิ่นทุกแห่ง เพื่อให้คำปรึกษาแนะนำและตรวจสอบการดำเนินงานตามโครงการฯ เป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ

๕. หน่วยดำเนินการ/ระยะเวลาดำเนินการ/งบประมาณ

๕.๑ สำนักบริหารการทะเบียน กรมการปกครอง

๕.๒ หน่วยดำเนินการ ๗๕ จังหวัด และกรุงเทพมหานคร

๕.๓ ระยะเวลาดำเนินการ เดือน ตุลาคม ๒๕๕๓-กันยายน ๒๕๕๔

๕.๔ งบประมาณประจำปี ๒๕๕๔ จำนวน ๓๓,๓๗๔,๓๐๐ บาท

๖. ผลที่คาดว่าจะได้รับ

๖.๑ การจัดการปัญหาสถานะและสิทธิของบุคคลเป็นไปอย่างเป็นระบบและไม่ส่งผลกระทบต่อผลประโยชน์ส่วนรวมของชาติและไม่กระทบต่อศักดิ์ศรีความเป็นมนุษย์ และทำให้กลุ่มบุคคลที่อาศัยอยู่ในประเทศไทยเป็นเวลานาน กลุ่มบุคคลที่เรียนอยู่ในสถานศึกษา กลุ่มคนไร้รากเหง้า และกลุ่มที่ทำคุณประโยชน์ให้แก่ประเทศไทย มีเอกสารแสดงตนเพื่อรับบริการสิทธิขั้นพื้นฐานต่างๆ จากภาครัฐ เช่น สิทธิในการศึกษา การสาธารณสุข เป็นต้น

๖.๒ การคุ้มครองดูแลด้านสิทธิมนุษยชนต่อกลุ่มคนที่ไม่มีสถานะใด ๆ สามารถดำเนินการได้อย่างมีประสิทธิภาพ มีความสมดุลทั้งทางด้านความมั่นคงและสิทธิมนุษยชน ไม่เกิดปัญหาผลกระทบต่อประเทศในระยะยาวในทุกด้าน รวมทั้งนำไปสู่การตัดสินใจทางนโยบายเพื่อกำหนดสถานะและสิทธิรองรับที่เหมาะสม

๖.๓ สามารถป้องกันการอพยพเข้ามาใหม่ของกลุ่มคนต่างด้าว โดยกำหนดมาตรการดำเนินการเชิงสร้างสรรค์ที่ไม่ส่งผลกระทบต่อในด้านสิทธิมนุษยชน ภาพลักษณ์ของประเทศ และสอดคล้องกับสถานการณ์ความสัมพันธ์กับประเทศเพื่อนบ้านในปัจจุบัน

ผู้เสนอโครงการ

(นายพิภพ ด้าทองสุข)

ผู้อำนวยการสำนักบริหารการทะเบียน

ความเห็นรองอธิบดีกรมการปกครอง

ความอนุมัติ

(นายนิรันดร์ กัลยาณมิตร)

รองอธิบดีกรมการปกครอง

ความเห็นอธิบดีกรมการปกครอง

อนุมัติ

(นายมงคล สุระสัจจะ)

อธิบดีกรมการปกครอง

แนวทางและขั้นตอนการสำรวจบุคคลที่ไม่มีสถานะทางทะเบียน กลุ่มที่ ๑ (บุคคลที่อพยพเข้ามาอยู่ในประเทศไทยติดต่อกันเป็นเวลานาน)

ขั้นตอนที่ ๑ การแต่งตั้งเจ้าหน้าที่ผู้ทำการสำรวจ

ให้นายทะเบียนอำเภอและนายทะเบียนท้องถิ่น มีคำสั่งแต่งตั้งเจ้าหน้าที่เพื่อทำการสำรวจโดยให้พิจารณาจากผู้ที่ทำงานด้านนี้โดยตรงหรือผู้ที่ได้รับการฝึกอบรมจากหน่วยงานทางราชการ ดังนี้

๑. ผู้ที่ได้รับการฝึกอบรมหลักสูตรอาสาสมัครฝ่ายทะเบียนประจำหมู่บ้านหรือชุมชน

๒. กรณีที่จังหวัดยังไม่มีการจัดตั้งอาสาสมัครฝ่ายทะเบียนประจำหมู่บ้านหรือชุมชนหรือมีแต่นายทะเบียนพิจารณาแล้วเห็นว่าไม่สามารถปฏิบัติหน้าที่ในการสำรวจได้ให้พิจารณาแต่งตั้งผู้ทำการสำรวจจากกำนันผู้ใหญ่บ้าน ผู้นำชุมชนหรือบุคคลอื่นที่อำเภอ/ท้องถิ่น พิจารณาแล้วเห็นสมควรโดยอาจให้องค์กรพัฒนาเอกชนในพื้นที่มีส่วนร่วมในการสำรวจด้วย

ขั้นตอนที่ ๒ การสำรวจกลุ่มเป้าหมาย

การพิจารณาบุคคลตามเป้าหมายและการดำเนินการสำรวจมีขั้นตอนการดำเนินงาน ดังนี้

๑. กลุ่มบุคคลที่อพยพเข้ามาในประเทศไทยที่มีความเกี่ยวข้องกับผู้ที่ได้รับการจัดทำทะเบียนประวัติชนกลุ่มน้อยไว้เดิมแต่ดกสำรวจและกลุ่มบุคคลที่ไม่มี ความเกี่ยวข้องกับชนกลุ่มน้อยแต่ได้อพยพเข้ามาอยู่ในประเทศไทยติดต่อกันเป็นเวลานานแต่ดกสำรวจโดยพิจารณาจากหลักฐาน ดังนี้

๑.๑ พิจารณาความเกี่ยวข้องกับผู้ที่ได้รับการจัดทำทะเบียนประวัติไว้แล้วจากหลักฐานทะเบียนประวัติหรือบัตรประจำตัวชนกลุ่มน้อยที่ทางราชการได้จัดทำขึ้น รวมทั้งสิ้น ๒๐ กลุ่ม

๑.๒ พิจารณาจากหลักฐานอื่นที่ทางราชการออกให้ เช่น ทะเบียนบ้าน ใบรับแจ้งการเกิด ใบรับรองผลการเรียน หลักฐานการสำรวจของกรมประชาสงเคราะห์ หรือทะเบียนอื่นที่หน่วยงานของทางราชการสำรวจและจัดทำไว้

๑.๓ กรณีที่ไม่มีเอกสารของทางราชการและเป็นผู้ที่อพยพเข้ามาอยู่ติดต่อกันในประเทศไทยเป็นเวลานาน จะต้องมึบุคคลที่น่าเชื่อถือ เช่น ข้าราชการ กำนัน ผู้ใหญ่บ้าน สมาชิกสภาท้องถิ่น กรรมการหมู่บ้านที่บุคคลนั้นอาศัยอยู่ เป็นผู้รับรองการเข้ามาและอยู่อาศัยในประเทศไทย เป็นต้น

๒. ผู้ที่ได้รับการสำรวจตามข้อที่ ๑ จะต้องเป็นผู้ที่อพยพเข้ามาในประเทศไทยก่อนวันที่ ๑ ตุลาคม ๒๕๔๒ และอาศัยอยู่ในประเทศไทยต่อเนื่องจนถึงวันสำรวจ

๓. การสำรวจ ตามข้อที่ ๑ ดำเนินการได้ทุกสำนัทะเบียนทั่วประเทศ

๔. การดำเนินการสำรวจให้ใช้แบบสำรวจเพื่อจัดทำทะเบียนสำหรับบุคคลที่ไม่มีสถานะทางทะเบียน (แบบ ๘๙) โดยดำเนินการ ดังนี้

๔.๑ รายการประวัติของบุคคลที่ไม่มีสถานะทางทะเบียน ให้ผู้สำรวจกรอกรายละเอียดในแบบ ๘๙ ให้ครบถ้วนทุกช่องโดยเฉพาะเกี่ยวกับสถานที่เกิดและการเดินทางเข้ามาในประเทศไทย

๔.๒ รายการของบ้านที่อยู่อาศัยขณะสำรวจให้บันทึกลงในบ้านตามทะเบียนบ้านที่อาศัยอยู่จริง

๔.๓ ทำการสอบข้อเท็จจริงให้ทราบถึงประเด็นการเข้ามาอาศัยอยู่ในประเทศไทย โดยสอบปากคำผู้ที่ได้รับการสำรวจและผู้ให้การรับรอง ให้ได้ความว่า เกิดที่ใด เดินทางเข้ามาทางใด เมื่อใด และรู้จักกับผู้ที่ได้รับการสำรวจตั้งแต่เมื่อใด ทั้งนี้ในการสอบปากคำให้ใช้แบบ ป.ค. ๑๔ โดยอนุโลม

๔.๔ ลงลายมือชื่อผู้ที่ทำการสำรวจและผู้ที่ได้รับการสำรวจรวมทั้งเจ้าหน้าที่ผู้พิมพ์ลายนิ้วมือ พร้อมติดรูปถ่ายปัจจุบันขนาด ๑ นิ้ว ในแบบ ๘๙ และ ๘๙/๑ และพิมพ์ลายนิ้วมือ ชาย-ขวา

๔.๕ เมื่อดำเนินการครบทุกขั้นตอนแล้วให้ฉีกใบตอบรับการสำรวจเพื่อจัดทำทะเบียนสำหรับบุคคลที่ไม่มีสถานะทางทะเบียน (แบบ ๘๙/๑) มอบให้กับผู้ที่ได้รับการสำรวจเพื่อนำมาเป็นหลักฐานในการสัมภาษณ์

๔.๖ ให้จัดส่งแบบสำรวจตามแบบ ๘๙ และบันทึกการสอบปากคำให้นายทะเบียนอำเภอ/ท้องถิ่นเพื่อดำเนินการต่อไป

๕. กำหนดเวลาในการสำรวจระหว่างวันที่ ๑๕ ธันวาคม ๒๕๕๓ - ๑๕ มีนาคม ๒๕๕๔

ขั้นตอนที่ ๓ การจัดทำประชาคมหมู่บ้าน/ชุมชนและการตรวจสอบบุคคลที่ได้รับการสำรวจ

เมื่อนายทะเบียนอำเภอ/ท้องถิ่น ได้รับแบบสำรวจตามแบบ ๘๙ และบันทึกการสอบปากคำ (ป.ค. ๑๔) คืนจากเจ้าหน้าที่ผู้ทำการสำรวจแล้ว ให้ตรวจสอบรายการในแบบสำรวจเกี่ยวกับการกรอกรายละเอียดในแบบ ๘๙ การลงชื่อผู้ทำการสำรวจ ผู้ที่ได้รับการสำรวจ เจ้าหน้าที่ผู้พิมพ์ลายนิ้วมือ แบบสอบปากคำ (ป.ค. ๑๔) ว่าได้กรอกรายละเอียดและมีการลงชื่อครบถ้วน หรือไม่ ซึ่งถ้ามีรายการครบถ้วนแล้วให้รวบรวมแบบสำรวจ (แบบ ๘๙) พร้อมจัดทำบัญชีรายชื่อเพื่อนำเข้าที่ประชุมประชาคมหมู่บ้าน/ชุมชน เพื่อพิจารณาและตรวจสอบพร้อมทั้งให้ประชาคมหมู่บ้าน/ชุมชน รับรองบุคคลดังกล่าวว่าเป็นผู้ที่มีคุณสมบัติตามที่กำหนดโดยพิจารณาจากการสัมภาษณ์/สอบถาม ระหว่างการประชุมหมู่บ้าน/ชุมชน และให้จัดทำรายงานการประชุมประชาคมเก็บไว้เป็นหลักฐานประกอบในการพิจารณาระดับอำเภอต่อไป องค์ประกอบในการประชุมหมู่บ้าน/ชุมชนในส่วนของอำเภอให้มีกรรมการหมู่บ้าน ทหาร/ตำรวจในพื้นที่ และปลัดอำเภอผู้รับผิดชอบเข้าร่วมประชุมด้วยทุกครั้ง สำหรับในส่วนของท้องถิ่นให้มีเจ้าหน้าที่พัฒนาชุมชนหรือเจ้าหน้าที่ที่ปฏิบัติงานเกี่ยวกับชุมชน ทหาร ตำรวจ เข้าร่วมประชุมด้วย

ขั้นตอนที่ ๔ การประชุมคณะกรรมการระดับอำเภอ/เขต

๑. ให้อำเภอ/เขต แต่งตั้งคณะกรรมการเพื่อคัดกรองบุคคลเป้าหมายตามยุทธศาสตร์โดยให้พิจารณาจากข้าราชการที่ปฏิบัติหน้าที่เกี่ยวกับการสำรวจหรือบุคคลอื่นที่เกี่ยวข้องกับการสำรวจ โดยให้ผู้ช่วยนายทะเบียนอำเภอ/ท้องถิ่น เป็นเลขานุการ ให้จัดทำบัญชีรายชื่อและรายละเอียดของบุคคลที่ผ่านการพิจารณาและตรวจสอบจากขั้นตอนที่ ๓ เพื่อนำเข้าที่ประชุมในคณะกรรมการระดับอำเภอซึ่งในระหว่างการประชุมถ้าที่ประชุมสงสัยบุคคลใดก็สามารถที่จะให้มาสัมภาษณ์/ตอบข้อซักถามในคราวต่อไปได้ สำหรับการพิจารณาผู้ที่ได้รับการสำรวจรายใดเป็นผู้มีคุณสมบัติตามยุทธศาสตร์หรือไม่นั้นจะต้องได้รับเสียงสนับสนุนไม่ต่ำกว่ากึ่งหนึ่งของกรรมการที่มาประชุม การจัดตั้งคณะกรรมการระดับอำเภอ/เขต ให้พิจารณาตามความเหมาะสมว่าจะมีจำนวนเท่าไรซึ่งควรจะต้องประกอบด้วยบุคคลดังต่อไปนี้

๑.๑ คณะกรรมการอำเภอ

- ๑) นายอำเภอหรือผู้ที่นายอำเภอมอบหมาย
- ๒) หัวหน้าฝ่ายทะเบียนและบัตร
- ๓) ปลัดเทศบาล/ปลัด อบต.หรือผู้แทน
- ๔) ปลัดอำเภอผู้ประสานงานประจำตำบล
- ๕) กำนัน/ผู้ใหญ่บ้าน ที่เกี่ยวข้อง
- ๖) กรรมการหมู่บ้าน ที่เกี่ยวข้อง อย่างน้อย ๒ คน

๓.๑ กลุ่มบุคคลที่อพยพเข้ามาในประเทศไทยที่มีความเกี่ยวข้องกับผู้ที่ได้รับการจัดทำทะเบียนประวัติชนกลุ่มน้อยไว้เดิมแต่ตรวจสอบ ให้เลือกกลุ่มที่ ๑ และพิจารณาเลือกจากกลุ่มเครือญาติกลุ่มย่อย ลำดับที่ ๑-๒๑ ดังนี้

- ๑) บุคคลบนพื้นที่สูง
- ๒) อดีตทหารจีนคณะชาติ
- ๓) จีนฮ่ออพยพพลเรือน
- ๔) จีนฮ่ออิสระ
- ๕) ผู้พลัดถิ่นสัญชาติพม่า
- ๖) ผู้หลบหนีเข้าเมืองจากพม่า (มีถิ่นที่อยู่ถาวร)
- ๗) ผู้หลบหนีเข้าเมืองจากพม่า (อยู่กับนายจ้าง)
- ๘) เวียดนามอพยพ
- ๙) ลาวอพยพ
- ๑๐) เนปาลอพยพ
- ๑๑) อดีตโจรจีนคอมมิวนิสต์มลายา
- ๑๒) ไทยลี้ภัย
- ๑๓) กลุ่มตองเหลือง
- ๑๔) ผู้อพยพเชื้อสายไทยจากจังหวัดเกาะกงกัมพูชา
- ๑๕) ผู้หลบหนีเชื้อสายไทยจากจังหวัดเกาะกงกัมพูชา
- ๑๖) ผู้หลบหนีเข้าเมืองจากกัมพูชา
- ๑๗) ผู้พลัดถิ่นสัญชาติพม่าเชื้อสายไทย
- ๑๘) ผู้พลัดถิ่นสัญชาติพม่าเชื้อสายไทย เข้ามาหลังวันที่ ๙ มีนาคม ๒๕๑๙
- ๑๙) ชุมชนบนพื้นที่สูง (ชาวเขา ๙ เผ่า)
- ๒๐) ชุมชนบนพื้นที่สูง (ไม่ใช่ชาวเขา)
- ๒๑) ชาวมอว์แกน

๓.๒ กลุ่มบุคคลที่ไม่มีความเกี่ยวข้องกับชนกลุ่มน้อยแต่ได้อพยพเข้ามาอยู่ในประเทศไทยติดต่อกันเป็นเวลานาน ให้เลือกกลุ่มที่ ๑ และเลือกจากกลุ่มย่อยกลุ่มอื่นๆ ลำดับที่ ๒๒

๔. ให้นายทะเบียนนัดหมายผู้ที่ได้รับการสำรวจจัดทำทะเบียนประวัติบุคคลที่ไม่มีสถานะทางทะเบียน ที่ผ่านการบันทึกข้อมูลแล้วให้มาดำเนินการถ่ายรูป พิมพ์ลายนิ้วมือ และจัดทำบัตรประจำตัวบุคคลที่ไม่มีสถานะทางทะเบียน โดยเมื่อผ่านขั้นตอนการขอทำบัตรประจำตัวแล้วให้นายทะเบียนมอบใบตอบรับคำขอมิบัตรประจำตัวให้แก่ผู้ขอไว้เป็นหลักฐานในการติดต่อขอรับบัตร

บันทึก

เรื่อง ขอให้ดำเนินการสำรวจบุคคลที่ไม่มีสถานะทางทะเบียน

วันที่.....เดือน.....พ.ศ.....

ข้าพเจ้า.....เกิดปี.....อายุ.....ปี

เกิดที่จังหวัด.....ประเทศ.....สัญชาติ.....

บิดา.....มารดา.....อยู่บ้านเลขที่.....

ตำบล.....อำเภอ.....จังหวัด.....อาชีพ.....

ข้าพเจ้าขอให้ถ้อยคำต่อ.....ตำแหน่ง.....

ด้วยความจริงดังนี้

ถาม ท่านมีความประสงค์ที่จะให้ดำเนินการในเรื่องใด

ตอบ ข้าพเจ้าฯ มีความประสงค์มาแจ้งให้ทางราชการดำเนินการสำรวจและจัดทำทะเบียนประวัติบุคคลที่ไม่มีสถานะทางทะเบียน กลุ่ม.....เมื่อ.....

ถาม ท่านเดินทางเข้ามาในประเทศไทยทางด้านใด เมื่อใด หรือเป็นผู้เกิดในประเทศไทย

ตอบ () เดินทางเข้ามาในประเทศไทยทางด้าน.....เมื่อ.....

() เกิดในประเทศไทยที่อำเภอ.....จังหวัด.....

ถาม ท่านเคยได้รับการสำรวจและจัดทำทะเบียนประวัติของทางราชการหรือไม่

ตอบ () ไม่ได้รับการจัดทำทะเบียนประวัติของทางราชการ

() ได้รับการจัดทำทะเบียนประวัติตามโครงการ.....

เมื่อ.....เอกสารที่ได้รับ.....

ถาม ปัจจุบันอาศัยอยู่กับใคร เกี่ยวข้องกันอย่างไร อยู่ที่ใด

ตอบ อาศัยอยู่กับ.....มีความสัมพันธ์เป็น.....

อยู่บ้านเลขที่.....หมู่ที่.....ตำบล.....อำเภอ.....จังหวัด.....

ข้าพเจ้าขอรับรองว่าถ้อยคำของข้าฯ ที่ให้การมานี้เป็นความจริงทุกประการ อ่านหรือได้รับฟังแล้วรับว่าถูกต้อง จึงลงลายมือชื่อไว้เป็นหลักฐาน

(ลงชื่อ.....ผู้ให้ถ้อยคำ
(.....))ลงชื่อ.....ผู้สอบปากคำ/สำรวจ
(.....)(ลงชื่อ.....พยาน
(.....))(ลงชื่อ.....พยาน
(.....))

ตำแหน่ง.....โทรศัพท์.....

ตำแหน่ง.....โทรศัพท์.....

หมายเหตุ พยานควรเป็นบุคคลที่มีสัญชาติไทยที่น่าเชื่อถือ

(ป.ค.๑๔)

บันทึก

เรื่อง รับรองบุคคลกรณีขอให้ดำเนินการสำรวจบุคคลที่ไม่มีสถานะทางทะเบียน

วันที่.....เดือน.....พ.ศ.....

ข้าพเจ้า.....เกิดปี.....อายุ.....ปี

เกิดที่จังหวัด.....ประเทศ.....สัญชาติ.....

บิดา.....มารดา.....อยู่บ้านเลขที่.....

ตำบล.....อำเภอ.....จังหวัด.....อาชีพ.....

ข้าพเจ้าขอให้ถ้อยคำต่อ.....ตำแหน่ง.....

ด้วยความจริงดังนี้

ถาม ท่านมีอาชีพอะไร อยู่ที่ใด

ตอบ ข้าพเจ้า มีอาชีพ.....

สถานที่ทำงาน.....

ถาม ท่านรู้จักกับผู้ที่ขอให้ทางราชการสำรวจบุคคลที่ไม่มีสถานะทางทะเบียนอย่างไร และอาศัยอยู่ในประเทศไทยเมื่อใด

ตอบ รู้จักกับ.....เนื่องจาก.....

และอาศัยอยู่ในประเทศไทยเมื่อ.....

ถาม ผู้ที่ขอให้ทางราชการสำรวจบุคคลที่ไม่มีสถานะทางทะเบียนเคยได้รับการสำรวจและจัดทำทะเบียนประวัติของทางราชการหรือไม่

ตอบ () ไม่ได้รับการจัดทำทะเบียนประวัติของทางราชการ

() ได้รับการจัดทำทะเบียนประวัติตามโครงการ.....

เมื่อ.....เอกสารที่ได้รับคือ.....

ถาม ปัจจุบันผู้ที่ขอให้ทางราชการสำรวจบุคคลที่ไม่มีสถานะทางทะเบียนอาศัยอยู่กับใคร อยู่ที่ใด

ตอบ อาศัยอยู่กับ.....มีความสัมพันธ์เป็น.....

อยู่บ้านเลขที่.....หมู่ที่.....ตำบล.....อำเภอ.....จังหวัด.....

ข้าพเจ้าขอรับรองว่าถ้อยคำของข้าฯ ที่ให้การมานี้เป็นความจริงทุกประการ อ่านให้ฟังแล้วรับว่าถูกต้อง จึงลงลายมือชื่อไว้เป็นหลักฐาน

(ลงชื่อ.....ผู้ให้ถ้อยคำ
(.....))

ลงชื่อ.....ผู้สอบปากคำ/สำรวจ
(.....)

(ลงชื่อ.....พยาน
(.....))

(ลงชื่อ.....พยาน
(.....))

ตำแหน่ง.....โทรศัพท์.....

ตำแหน่ง.....โทรศัพท์.....

หมายเหตุ พยานควรเป็นบุคคลที่มีสัญชาติไทยที่น่าเชื่อถือ

แนวทางการตรวจบุคคลที่ได้รับการสำรวจจัดทำทะเบียนประวัติและบัตรประจำตัวไว้แล้วในช่วงปี พ.ศ.๒๕๔๙-๒๕๕๒ สำหรับกลุ่มบุคคลที่อพยพเข้ามาในประเทศไทยติดต่อกันเป็นเวลานาน และอาศัยอยู่ในประเทศไทยติดต่อกันจนถึงวันสำรวจ (อพยพเข้ามาก่อนวันที่ ๑ ตุลาคม ๒๕๔๒)

คณะกรรมการนโยบายและอำนวยการจัดการปัญหาสถานะและสิทธิของบุคคล (นอส.) ได้มีการประชุม ครั้งที่ ๑/๒๕๕๓ เมื่อวันที่ ๑๔ สิงหาคม ๒๕๕๓ ได้พิจารณาแนวทางการสำรวจกลุ่มเป้าหมายที่ตกหล่นและการดำเนินการต่อกลุ่มคนที่แอบแฝงเข้ามาขอรับการสำรวจภายใต้ยุทธศาสตร์การจัดการปัญหาสถานะและสิทธิของบุคคลโดยเห็นชอบให้ส่วนราชการที่เกี่ยวข้องถือเป็นนโยบายสำคัญในการดำเนินการต่อ ขบวนการทุจริตที่แสวงหาประโยชน์จากการสำรวจ อย่างเข้มข้น จริงจัง รวมทั้งให้เร่งรัดพิจารณาเพิกถอนสถานะบุคคลในกลุ่มที่ไม่ใช่เป้าหมายตามยุทธศาสตร์และดำเนินการตามกฎหมายที่เกี่ยวข้องต่อไป

เพื่อให้การตรวจสอบบุคคลที่ได้รับการสำรวจจัดทำทะเบียนประวัติและบัตรประจำตัวไว้แล้วในช่วงปี พ.ศ.๒๕๔๙-๒๕๕๒ สำหรับกลุ่มบุคคลที่อพยพเข้ามาในประเทศไทยติดต่อกันเป็นเวลานานและอาศัยอยู่ในประเทศติดต่อกันจนถึงวันสำรวจ (อพยพเข้ามาก่อนวันที่ ๑ ตุลาคม ๒๕๔๒) จึงได้กำหนดวิธีการดำเนินการ ดังนี้

๑. กลุ่มบุคคลที่จะต้องตรวจสอบโดยให้มารายงานตัวใหม่คือกลุ่มบุคคลที่สำรวจในกลุ่มบุคคลที่อาศัยอยู่ในประเทศไทยติดต่อกันเป็นเวลานาน ทั้งที่มีความเกี่ยวพันและไม่เกี่ยวพันกับชนกลุ่มน้อย (ข้อ ๑-๒๒ ยกเว้นกลุ่มที่ ๒๑ กลุ่มมอร์แกน)

๒. ให้แจ้งกลุ่มบุคคลที่ได้รับการสำรวจจัดทำทะเบียนประวัติและบัตรประจำตัวโดยแจ้งให้ฝ่ายปกครอง (กำนัน ผู้ใหญ่บ้าน ผู้ช่วยผู้ใหญ่บ้าน กรรมการหมู่บ้าน) และผู้ได้รับการสำรวจ องค์กรพัฒนาเอกชน สื่อทางวิทยุท้องถิ่น (ถ้ามี) ให้ทราบว่าจะมีการตรวจสอบบุคคลที่ได้รับการสำรวจและจัดทำบัตรประจำตัวบุคคลที่ไม่มีสถานะทางทะเบียนไว้แล้วในกลุ่มที่อาศัยอยู่ในประเทศไทยติดต่อกันเป็นเวลานาน โดยให้มารายงานตัวต่อนายทะเบียนอำเภอ/ท้องถิ่น ตามวันเวลาที่ทางราชการกำหนด

๓. ให้สำนักทะเบียนอำเภอ/ท้องถิ่น จัดพิมพ์บัญชีรายชื่อบุคคลตามกลุ่มเป้าหมายที่มีอยู่ในเขตพื้นที่ของสำนักทะเบียนแล้วแจ้งให้ฝ่ายปกครองในพื้นที่เพื่อแจ้งเป็นหนังสือให้เจ้าตัวทราบ และให้ปิดประกาศบัญชีรายชื่อไว้ที่สำนักทะเบียน หมู่บ้าน/ชุมชน ระหว่างวันที่ ๑ มกราคม - ๓๑ มีนาคม ๒๕๕๔ โดยให้ดำเนินการตามกฎหมายกระทรวง กำหนดหลักเกณฑ์และวิธีการเกี่ยวกับการโต้แย้งหรือชี้แจงข้อเท็จจริงการอุทธรณ์และการพิจารณาอุทธรณ์คำสั่งนายทะเบียน พ.ศ.๒๕๕๑

๔. ระบบฐานข้อมูลจะดำเนินการระงับการเคลื่อนไหวรายการทะเบียนสำหรับผู้ที่ไม่มีมารายงานตัวหรือผู้ที่นายทะเบียนพิจารณาแล้วว่าเป็นผู้ที่ไม่มีคุณสมบัติตามยุทธศาสตร์โดยจะระงับการเคลื่อนไหวตั้งแต่วันที่ ๑ เมษายน ๒๕๕๔ ซึ่งในระหว่างที่มีการระงับการเคลื่อนไหวรายการทะเบียนราษฎร ถ้าผู้ถูกระงับการเคลื่อนไหวทางทะเบียนราษฎรได้มารายงานตัวแล้วและนายทะเบียนพิจารณาแล้วเห็นว่าเป็นผู้ที่อพยพเข้ามาในประเทศไทยและอาศัยอยู่ในประเทศไทยติดต่อกันเป็นเวลานานแต่ตกสำรวจ (อพยพเข้ามาก่อนวันที่ ๑ ตุลาคม ๒๕๔๒ และอาศัยอยู่ในประเทศไทยติดต่อกันเป็นเวลานาน) ก็ให้ปรับปรุงรายการบุคคลในฐานข้อมูลทะเบียนราษฎรให้เป็นปกติได้ โดยให้ใช้รหัสของหัวหน้าฝ่ายหรือนายอำเภอเป็นผู้ปรับปรุงรายการในฐานข้อมูลทะเบียนราษฎร (ระยะเวลาดำเนินการตั้งแต่ ๑ เมษายน - ๓๑ สิงหาคม ๒๕๕๔)

๕. ระบบฐานข้อมูลจะทำการจำหน่ายรายการบุคคลในฐานข้อมูลทะเบียนราษฎรสำหรับบุคคลที่ไม่มีมา
รายงานตัวหรือมารายงานตัวแล้วไม่ผ่านการพิจารณาจากนายทะเบียน ในวันที่ ๑ กันยายน ๒๕๕๔ ซึ่งหลัง
จากที่รายการบุคคลดังกล่าวถูกจำหน่ายจากฐานข้อมูลทะเบียนราษฎรแล้วถ้าปรากฏว่าผู้ถูกจำหน่ายรายการ
บุคคลในฐานข้อมูลทะเบียนราษฎรมารายงานตัวเพิ่มเติมในภายหลังให้ดำเนินการยื่นคำร้องเกี่ยวกับงาน
ทะเบียนราษฎร (แบบ ท.ร.๓๑) พร้อมกับบันทึกสอบสวน (ป.ค.๑๔) ให้ได้ความว่าเป็นผู้ที่มีคุณสมบัติตาม
ที่กำหนดและเหตุผลที่ไม่มารายงานตัวพร้อมลงความเห็นของนายทะเบียน และเมื่อดำเนินการแล้วให้ส่งเรื่อง
ไปที่สำนักทะเบียนกลางเพื่อดำเนินการ ต่อไป

๖. การเปิดระบบการบันทึกข้อมูลและการจัดทำบัตรประจำตัวบุคคลที่ไม่มีสถานะทางทะเบียน จะเปิด
ระบบให้ดำเนินการได้ในวันที่ ๑๕ ธันวาคม ๒๕๕๓ ซึ่งหลังจากวันดังกล่าวบุคคลที่จะถ่ายบัตรบุคคลที่ไม่มี
สถานะทางทะเบียนได้ไม่ว่าจะเป็นการถ่ายบัตรฯ เนื่องจากชำรุด สูญหาย หรือการถ่ายบัตรใหม่ เนื่องจากมี
รายการในฐานข้อมูลแล้วยังไม่ได้ถ่ายบัตรฯ จะต้องผ่านขั้นตอนการตรวจสอบคุณสมบัติของนายทะเบียนก่อน
ที่จะดำเนินการต่อไปได้

ร่าง

ประกาศสำนักทะเบียนอำเภอ/ท้องถิ่น.....

เรื่อง ให้บุคคลที่ไม่มีสถานะทางทะเบียนตามรายชื่อท้ายประกาศนี้มีรายงานตัวต่อนายทะเบียน
เพื่อพิสูจน์และยืนยันสถานะของตนเอง

ด้วยในการประชุมคณะกรรมการนโยบายและอำนวยการจัดการปัญหาสถานะและสิทธิของบุคคล หรือ นอส. ครั้งที่ ๑/๒๕๕๓ เมื่อวันที่ ๑๘ สิงหาคม ๒๕๕๓ โดยมีรองนายกรัฐมนตรี ด้านความมั่นคงเป็นประธาน ที่ประชุม ได้พิจารณาปัญหาข้อร้องเรียนกรณีการสำรวจจัดทำทะเบียนและเอกสารแสดงตัวสำหรับบุคคลที่ไม่มีสถานะทางทะเบียนกลุ่มคนที่เข้ามาอาศัยอยู่ในประเทศไทยเป็นเวลานานแต่ตกสำรวจ ซึ่งปรากฏว่าคนที่ได้รับการสำรวจส่วนหนึ่ง เป็นคนต่างด้าวที่มีภูมิลำเนาอยู่ต่างประเทศแต่หลบหนีเข้ามาในประเทศไทยเพื่อลักลอบทำงานหรือเยี่ยมญาติและสามารถเดินทางกลับประเทศต้นทางได้ ซึ่งบุคคลประเภทนี้ไม่ใช่กลุ่มเป้าหมายที่จะได้รับการสำรวจจัดทำทะเบียนตามยุทธศาสตร์การจัดการปัญหาสถานะและสิทธิของบุคคล คณะกรรมการ นอส. จึงมีมติเร่งรัดพิจารณาเพิกถอนสถานะบุคคลในกลุ่มที่ไม่ใช่เป้าหมายตามยุทธศาสตร์ฯ และดำเนินการตามกฎหมายที่เกี่ยวข้องโดยเคร่งครัด

อาศัยอำนาจตามความในมาตรา ๑๐ แห่งพระราชบัญญัติการทะเบียนราษฎร พ.ศ.๒๕๓๔ แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ ๒) พ.ศ.๒๕๕๑ และกฎกระทรวงกำหนดหลักเกณฑ์และวิธีการเกี่ยวกับการโต้แย้งหรือชี้แจงข้อเท็จจริง การอุทธรณ์และการพิจารณาอุทธรณ์คำสั่งของนายทะเบียน พ.ศ.๒๕๕๑ นายทะเบียนอำเภอ/ท้องถิ่น...จึงประกาศให้ผู้ที่ มีรายชื่อตามบัญชีข้างท้ายประกาศนี้มีรายงานตัวต่อนายทะเบียน ณ สำนักทะเบียนอำเภอ/ท้องถิ่น...เพื่อพิสูจน์และยืนยันสถานะของตนเองตามเงื่อนไข ดังต่อไปนี้

ข้อ ๑ ให้รายงานตัวระหว่างวันที่.....เดือน.....พ.ศ.๒๕๕๔ ถึงวันที่.....เดือน.....พ.ศ.๒๕๕๔
ในวันและเวลาราชการ

ข้อ ๒ ให้บุคคลตามบัญชีรายชื่อมารายงานตัวด้วยตนเอง เว้นแต่ผู้ที่มีอายุต่ำกว่า ๑๕ ปี ให้บิดาหรือมารดา หรือผู้ปกครองเป็นผู้รายงานตัวแทนก็ได้ หรือผู้พิการเดินไม่ได้ จิตฟั่นเฟือนไม่สมประกอบหรือผู้ป่วยที่เข้ารับการรักษาอยู่ในสถานพยาบาล จะมอบให้บิดา มารดา ผู้ปกครองหรือบุคคลที่น่าเชื่อถือเป็นผู้รายงานตัวแทนก็ได้แต่จะต้องมีหลักฐานแสดงเหตุจำเป็นดังกล่าวแสดงต่อนายทะเบียนด้วย

ข้อ ๓ การรายงานตัวต่อนายทะเบียนให้ผู้รายงานตัวนำบัตรประจำตัวบุคคลที่ไม่มีสถานะทางทะเบียน (ถ้ามี) และพยานหลักฐานหรือพยานบุคคลที่สามารถยืนยันได้ว่าตนเป็นผู้มีคุณสมบัติตามยุทธศาสตร์การจัดการปัญหาสถานะและสิทธิของบุคคล

ข้อ ๔ เมื่อสิ้นสุดระยะเวลาการรายงานตัวตามข้อ ๑ แล้ว บุคคลที่มีรายชื่อตามบัญชีรายชื่อใดไม่มารายงานตัวต่อนายทะเบียนตามประกาศนี้ จะถือว่าบุคคลนั้นไม่มีคุณสมบัติที่จะได้รับการสำรวจจัดทำทะเบียนตามยุทธศาสตร์การจัดการปัญหาสถานะและสิทธิของบุคคล นายทะเบียนจะดำเนินการสั่งระงับการเคลื่อนไหวทางทะเบียน ยกเลิกเอกสารทะเบียนราษฎรและจำหน่ายรายการบุคคลดังกล่าวออกจากฐานข้อมูลการทะเบียนราษฎรตามลำดับ โดยจะแจ้งคำสั่งของนายทะเบียนให้ทราบเป็นหนังสือเพื่อเปิดโอกาสให้บุคคลดังกล่าวโต้แย้งหรือแสดงข้อเท็จจริงตามเงื่อนไขที่กฎหมายกำหนด

จึงประกาศมาให้ทราบโดยทั่วกัน

ประกาศ ณ วันที่

พ.ศ. ๒๕๕๓

(.....)

นายทะเบียนอำเภอ/ท้องถิ่น.....

(ตัวอย่าง)

ที่ / สำนักทะเบียนอำเภอ/ท้องถิ่น.....
ถนน.....
วันที่.....

เรื่อง แจ้งคำสั่งของนายทะเบียน
เรียน

ตามที่สำนักทะเบียนอำเภอ/ท้องถิ่น.....ได้ประกาศบัญชีรายชื่อบุคคลที่ไม่มีสถานะทางทะเบียนที่ได้รับการสำรวจและจัดทำทะเบียนไว้ตามยุทธศาสตร์การจัดการปัญหาสถานะและสิทธิของบุคคล เพื่อให้ผู้มีรายชื่อตามบัญชีฯ ไปรายงานตัวต่อนายทะเบียนเพื่อพิสูจน์และยืนยันสถานะของตนเอง ระหว่างวันที่.....ถึงวันที่.....๒๕๕๕ ในวันและเวลาราชการ นั้น

บัดนี้ ระยะเวลาตามที่กำหนดข้างต้นได้สิ้นสุดแล้ว ปรากฏว่าท่านไม่ได้ไปรายงานตัวต่อนายทะเบียนตามที่กำหนดในประกาศดังกล่าว จึงเป็นเหตุทำให้เชื่อได้ว่าท่านอาจเป็นบุคคลที่ไม่มีคุณสมบัติจะได้รับการสำรวจจัดทำทะเบียนตามยุทธศาสตร์การจัดการปัญหาสถานะและสิทธิของบุคคล และการบันทึกหรือลงรายการเพื่อจัดทำทะเบียนและกำหนดเลขประจำตัวประชาชนของท่านเป็นการดำเนินการโดยไม่ถูกต้องหรือโดยอ้างข้อเท็จจริงหรือผิดจากความเป็นจริง ด้วยเหตุผลดังกล่าวนายทะเบียนจึงอาศัยอำนาจตามมาตรา ๑๐ แห่งพระราชบัญญัติการทะเบียนราษฎร พ.ศ.๒๕๓๔ แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ ๒) พ.ศ.๒๕๕๑ และกฎกระทรวง กำหนดหลักเกณฑ์และวิธีการเกี่ยวกับการโต้แย้งหรือชี้แจงข้อเท็จจริง การอุทธรณ์และการพิจารณาอุทธรณ์ คำสั่งของนายทะเบียน พ.ศ.๒๕๕๑ สั่งระงับการเคลื่อนไหวรายการทะเบียนราษฎรของท่านไว้ก่อน และจะได้ดำเนินการยกเลิกเอกสารทะเบียนราษฎรและจำหน่ายรายการบุคคลของท่านออกจากรฐานข้อมูลการทะเบียนราษฎร ในโอกาสต่อไปตามลำดับ อย่างไรก็ตาม ท่านมีสิทธิที่จะโต้แย้งหรือชี้แจงข้อเท็จจริงเพื่อหักล้างคำสั่งระงับการเคลื่อนไหวทางทะเบียนของนายทะเบียนได้ตามกฎหมาย จึงขอให้ท่านติดต่อนายทะเบียนเพื่อชี้แจงเหตุผลหรือแสดงพยานหลักฐานเพื่อพิสูจน์และยืนยันสถานะของตนเองว่าเป็นผู้ที่มีคุณสมบัติตามยุทธศาสตร์การจัดการปัญหาสถานะและสิทธิของบุคคล โดยให้ดำเนินการภายใน ๓๐ วันนับแต่วันที่รับหนังสือฉบับนี้ หากพ้นระยะเวลาที่กำหนดแล้วท่านไม่ได้แย้งคำสั่งระงับการเคลื่อนไหวรายการทะเบียนราษฎรของท่าน นายทะเบียนจะยกเลิกเอกสารทะเบียนราษฎรและจำหน่ายรายการบุคคลของท่านออกจากรฐานข้อมูลการทะเบียนราษฎร อนึ่ง ในการโต้แย้งหรือชี้แจงข้อเท็จจริง ท่านมีสิทธิที่จะแต่งตั้งบุคคลอื่นให้ดำเนินการโต้แย้งหรือชี้แจงข้อเท็จจริงแทนก็ได้ และมีสิทธิที่จะขออุทธรณ์ที่จำเป็นสำหรับการโต้แย้งหรือชี้แจงข้อเท็จจริงเพื่อป้องกันสิทธิของท่านได้ตามกฎหมายกำหนด

จึงเรียนมาเพื่อทราบและดำเนินการต่อไป

ขอแสดงความนับถือ

(.....)

นายทะเบียนอำเภอ/ท้องถิ่น.....

ฝ่ายทะเบียนและบัตร
โทร.....

(ตัวอย่าง)

ที่ / สำนักทะเบียนอำเภอ/ท้องถิ่น.....
ถนน.....
วันที่.....

เรื่อง แจ้งผลการพิจารณาโต้แย้งข้อเท็จจริงการระงับการเคลื่อนไหวยุทธการทะเบียนราษฎร
เรียน

อ้างถึง ๑. หนังสือสำนักทะเบียนอำเภอ/ท้องถิ่น.....ที่.....ลงวันที่.....
๒. หนังสือของท่าน ลงวันที่

ตามที่สำนักทะเบียนอำเภอ/ท้องถิ่น.....ได้ระงับการเคลื่อนไหวยุทธการทะเบียน
ราษฎรของท่าน และได้แจ้งให้ท่านโต้แย้งหรือชี้แจงเหตุผลหรือข้อเท็จจริง ภายในสามสิบวันนับแต่วันที่ได้รับ
หนังสือของสำนักทะเบียนอำเภอ/ท้องถิ่นตามที่อ้างถึง ๑ แล้ว นั้น

สำนักทะเบียนอำเภอ/ท้องถิ่นได้พิจารณาแล้วเห็นว่า

- ท่านไม่ได้โต้แย้งหรือชี้แจงข้อเท็จจริง ภายในกำหนดเวลาดังกล่าว
- ท่านได้โต้แย้งหรือชี้แจงข้อเท็จจริงภายในกำหนดเวลาแล้ว แต่การโต้แย้งหรือชี้แจงข้อเท็จจริง

ไม่มีน้ำหนักเพียงพอที่จะรับฟังได้ว่า ท่านเป็นผู้มีคุณสมบัติตามที่ทางราชการกำหนดที่จะได้รับการสำรวจจัด
ทำทะเบียนและเอกสารแสดงตนสำหรับบุคคลตามยุทธศาสตร์การจัดการปัญหาสถานะและสิทธิของบุคคล
อันเป็นการมิชอบด้วยพระราชบัญญัติการทะเบียนราษฎร พ.ศ.๒๕๓๔ และแก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ ๒) พ.ศ.๒๕๕๑

สำนักทะเบียนอำเภอ/ท้องถิ่น.....จึงได้จำหน่าย ยกเลิกเอกสาร และรายการทะเบียน
ราษฎรของท่านแล้ว เมื่อวันที่.....อย่างไรก็ตาม ท่านมีสิทธิในการอุทธรณ์คำสั่งของนายทะเบียน
อำเภอ/ท้องถิ่น โดยการอุทธรณ์จะต้องทำเป็นหนังสือโดยระบุข้อโต้แย้งและข้อเท็จจริงหรือข้อกฎหมายที่
อ้างอิงประกอบด้วย และให้ยื่นเรื่องอุทธรณ์ต่อนายทะเบียนอำเภอ/ท้องถิ่น.....ภายในสิบห้าวัน
นับแต่วันที่ท่านได้รับหนังสือฉบับนี้

จึงเรียนมาเพื่อทราบและดำเนินการต่อไป

ขอแสดงความนับถือ

(.....)

นายทะเบียนอำเภอ/ท้องถิ่น.....

ฝ่ายทะเบียนและบัตร
โทร.....

ด่วนมาก

ที่ มท ๐๓๐๙.๑/ว ๔๘

สำนักทะเบียนกลาง
ถนนล้าลูกกา ปท. ๑๒๑๕๐

๑๐ ตุลาคม ๒๕๕๗

เรื่อง การจัดทำทะเบียนประวัติบุคคลที่ไม่มีสถานะทางทะเบียน

เรียน นายทะเบียนจังหวัด ทุกจังหวัด และนายทะเบียนกรุงเทพมหานคร

- อ้างอิง ๑. ยุทธศาสตร์การจัดการปัญหาสถานะและสิทธิของบุคคล ตามมติคณะรัฐมนตรีวันที่ ๑๘ มกราคม ๒๕๕๘
๒. หนังสือสำนักทะเบียนกลาง ด่วนมาก ที่ มท ๐๓๐๙.๑/ว ๒๕๕๑๖ ลงวันที่ ๑๕ ธันวาคม ๒๕๕๓
๓. หนังสือสำนักทะเบียนกลาง ที่ มท ๐๓๐๙.๑/ว ๔๔ ลงวันที่ ๒๐ กันยายน ๒๕๕๔

- สิ่งที่ส่งมาด้วย ๑. บัญชีกลุ่มบุคคลที่เป็นเป้าหมายของการแก้ไขปัญหา
๒. แนวทางปฏิบัติในการแก้ไขปัญหาระเบียนประวัติบุคคลที่ไม่มีสถานะทางทะเบียน

ตามที่สำนักทะเบียนกลางได้แจ้งแนวทางปฏิบัติเกี่ยวกับการสำรวจจัดทำทะเบียนประวัติและออกบัตรประจำตัวให้กับบุคคลที่ไม่มีสถานะทางทะเบียนกลุ่มต่าง ๆ ตามยุทธศาสตร์การจัดการปัญหาสถานะและสิทธิของบุคคล ตามมติคณะรัฐมนตรีวันที่ ๑๘ มกราคม ๒๕๕๘ มติคณะรัฐมนตรีวันที่ ๑๐ มกราคม ๒๕๕๙ มติคณะรัฐมนตรีวันที่ ๒๐ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๐ และมติคณะรัฐมนตรีวันที่ ๓ พฤศจิกายน ๒๕๕๒ โดยการจัดทำทะเบียนประวัติบุคคลที่ไม่มีสถานะทางทะเบียนดังกล่าวให้ใช้แบบ ท.ร. ๓๘ ก กำหนดให้เลขประจำตัวประชาชนเป็นบุคคลประเภท ๐ กลุ่ม ๘๙ ระยะเวลาดำเนินการจนถึงวันที่ ๒ พฤศจิกายน ๒๕๕๔ นั้น

สำนักทะเบียนกลาง ได้รับแจ้งจากภาคีเครือข่ายที่ดำเนินงานภารกิจเกี่ยวข้องกับสถานะและสิทธิของบุคคลในประเทศ หลายองค์กร อาทิ คณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ หน่วยงานในสังกัดกระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ องค์กรพัฒนาเอกชน รวมถึงบุคคลที่ประสบปัญหา เพื่อขอความช่วยเหลือแก้ไขปัญหาระเบียนประวัติและบัตรประจำตัวบุคคลที่ไม่มีสถานะทางทะเบียนหรือชนกลุ่มน้อยอื่น ๆ โดยมีประเด็นปัญหาพอสรุปได้ ดังนี้

(๑) คนที่ได้รับการสำรวจเพื่อจัดทำทะเบียนประวัติตามมติคณะรัฐมนตรีที่เกี่ยวข้องมีใบตอบรับการสำรวจ แต่ไม่ได้รับการบันทึกจัดทำทะเบียนประวัติบุคคลที่ไม่มีสถานะทางทะเบียนในฐานข้อมูลการทะเบียนราษฎร

(๒) ทะเบียนประวัติของบุคคลที่ไม่มีสถานะทางทะเบียนหลายรายมีการบันทึกรายการผิดพลาด โดยเฉพาะรายการกลุ่มชาติพันธุ์หรือประเภทของชนกลุ่มน้อย

(๓) การจำหน่ายรายการทะเบียนราษฎรและทะเบียนประวัติของชนกลุ่มน้อยหรือบุคคลที่ไม่มีสถานะทางทะเบียน เจ้าของรายการมักไม่ได้รับโอกาสโต้แย้งหรือชี้แจงข้อเท็จจริงก่อนการจำหน่ายทำให้เกิดปัญหาการจำหน่ายรายการบุคคลที่ไม่ถูกต้องและไม่ตรงกับข้อเท็จจริง

สำนักทะเบียนกลางพิจารณาแล้วเห็นว่า ประเด็นปัญหาดังกล่าวข้างต้นนั้นมีผลกระทบหลายด้าน ทั้งในเรื่องประสิทธิภาพในการแก้ไขปัญหาร่องสถานะและสิทธิของบุคคลที่ไม่มีสถานะทางทะเบียนตามนโยบายของรัฐบาล สิทธิมนุษยชนและความมั่นคง รวมถึงการปฏิบัติและการบังคับใช้กฎหมายในความรับผิดชอบของหน่วยงานที่มีหน้าที่ตามกฎหมายกำหนด ดังนั้น เพื่อให้การแก้ไขปัญหากลับมาเกี่ยวกับการจัดทำทะเบียนประวัติของคนซึ่งไม่มีสัญชาติไทยหรือบุคคลที่ไม่มีสถานะทางทะเบียน เป็นไปด้วยความถูกต้องและมีประสิทธิภาพ สำนักทะเบียนกลางจึงได้กำหนดแนวทางปฏิบัติเพื่อให้สำนักทะเบียนอำเภอและสำนักทะเบียนท้องถิ่นถือปฏิบัติให้เป็นไปในแนวทางเดียวกัน ปรากฏตามเอกสารที่ส่งมาพร้อมหนังสือฉบับนี้และขอให้สำนักทะเบียนจังหวัดและสำนักทะเบียนกรุงเทพมหานครแจ้งนายทะเบียนอำเภอ นายทะเบียนท้องถิ่นให้กำชับเจ้าพนักงานและเจ้าหน้าที่ผู้ปฏิบัติงานที่เกี่ยวข้องกับเรื่องดังกล่าวทุกคนให้ถือปฏิบัติในส่วนที่เกี่ยวข้องต่อไป

จึงเรียนมาเพื่อโปรดดำเนินการ

ขอแสดงความนับถือ

(นายกฤษฎา บุญราช)
อธิบดีกรมการปกครอง
ผู้อำนวยการทะเบียนกลาง

สำนักบริหารการทะเบียน
ส่วนการทะเบียนราษฎร
โทร. ๐-๒๗๔๑-๗๓๑๔-๒๐
โทรสาร ๐-๒๔๐๖-๔๒๑๖

บัญชีกลุ่มบุคคลที่เป็นเป้าหมายของการแก้ไขปัญหাতেเบียนประวัติฯ
ตามหนังสือสำนักทะเบียนกลาง ด่วนมาก ที่ มท ๐๓๐๙.๑/ว ๔๘ ลงวันที่ ๑๐ ตุลาคม ๒๕๕๗

๑. ชนกลุ่มน้อยที่เข้ามาอาศัยอยู่ในประเทศไทยเป็นเวลานาน ประกอบด้วย
 - (๑) บุคคลบนพื้นที่สูง
 - (๒) อดีตทหารจีนคณะชาติ
 - (๓) จีนฮ่ออพยพพลเรือน
 - (๔) จีนฮ่ออิสระ
 - (๕) ผู้พลัดถิ่นสัญชาติพม่า
 - (๖) ญวนอพยพ
 - (๗) เนปาลอพยพ
 - (๘) อดีตโจรจีนคอมมิวนิสต์มลายา
 - (๙) ไทลื้อ
 - (๑๐) ผู้อพยพเชื้อสายไทยจากจังหวัดเกาะกง กัมพูชา
 - (๑๑) ผู้หลบหนีเชื้อสายไทยจากจังหวัดเกาะกง กัมพูชา
 - (๑๒) ผู้พลัดถิ่นสัญชาติพม่าเชื้อสายไทย
 - (๑๓) ชนชนบนพื้นที่สูง (ชาวเขา ๙ เผ่า)
 - (๑๔) ชุมชนบนพื้นที่สูง (ไม่ใช่ชาวเขา)
 - (๑๕) ลาวภูเขา
 - (๑๖) ผู้หลบหนีเข้าเมืองจากพม่า
 - (๑๗) ลาวอพยพ
 - (๑๘) ผู้หลบหนีเข้าเมืองจากกัมพูชา
 - (๑๙) ม้งถ้ากระบอก
 - (๒๐) มอแกน
๒. เด็กและบุคคลที่ศึกษาเล่าเรียนในสถานศึกษาที่มีสถานะบุคคลไม่ชัดเจน
๓. บุคคลไร้รากเหง้า
๔. บุคคลที่ทำคุณประโยชน์ให้แก่ประเทศ

แนวทางปฏิบัติในการแก้ไขปัญหารื่องการจัดทำทะเบียนประวัติฯ ตามหนังสือสำนักทะเบียนกลาง ด่วนมาก ที่ มท ๐๓๐๙.๑/ว ๔๘ ลงวันที่ ๑๐ ตุลาคม ๒๕๕๗

สภาพปัญหาที่เกิดขึ้น

(๑) คนที่ได้รับการสำรวจเพื่อจัดทำทะเบียนประวัติ มีแต่ใบตอบรับการสำรวจ (แบบ ๘๙/๑) แต่ไม่ได้รับการบันทึกจัดทำทะเบียนประวัติบุคคลที่ไม่มีสถานะทางทะเบียนในฐานข้อมูลการทะเบียนราษฎร ทำให้ไม่มีเอกสารการทะเบียนราษฎร ไม่สามารถขอทำบัตรประจำตัว และไม่สามารถขอกำหนดสถานะบุคคลได้ตามกฎหมาย และมติคณะรัฐมนตรีที่เกี่ยวข้อง

(๒) คนที่ได้รับการจัดทำทะเบียนประวัติบุคคลที่ไม่มีสถานะทางทะเบียนหลายรายถูกเจ้าหน้าที่ของสำนักทะเบียนบันทึกผลการผิดพลาด โดยเฉพาะรายการกลุ่มชาติพันธุ์หรือประเภทของชนกลุ่มน้อย เช่น คนที่เป็นชนกลุ่มน้อยที่มีเชื้อสายไทยแต่ถูกบันทึกเป็นกลุ่มอื่นที่ไม่ใช่เชื้อสายไทย หรือถูกบันทึกผิดพลาดไปอยู่ในกลุ่มเด็กนักเรียน เป็นต้น ทำให้ไม่สามารถขอใช้สิทธิในการกำหนดสถานะบุคคลตามหลักเกณฑ์ที่คณะรัฐมนตรีมีมติเห็นชอบหรือตามกฎหมายได้

(๓) คนที่ได้รับการสำรวจจัดทำทะเบียนประวัติชนกลุ่มน้อย มีชื่อในทะเบียน ท.ร. ๑๓ ต่อมาถูกเจ้าหน้าที่จำหน่ายรายการบุคคลในทะเบียนบ้านเนื่องจากไม่ไปรายงานตัวตามโครงการให้เลขประจำกลุ่มแก่ชนกลุ่มน้อย ภายหลังเจ้าหน้าที่ได้แนะนำให้ทำทะเบียนประวัติบุคคลที่ไม่มีสถานะทางทะเบียน ซึ่งมีสิทธิต่ำกว่ากลุ่มที่มีชื่อในทะเบียนบ้าน ท.ร. ๑๓ หรือคนที่ได้จัดทำทะเบียนประวัติไว้มากกว่าหนึ่งกลุ่ม ต่อมาเจ้าหน้าที่ตรวจพบ และได้จำหน่ายรายการ แต่เป็นการจำหน่ายรายการที่ไม่ตรงกับข้อเท็จจริง เช่น ชนกลุ่มน้อยกลุ่มลาวอพยพที่จัดทำทะเบียนประวัติบุคคลที่ไม่มีสถานะทางทะเบียนเมื่อปี พ.ศ. ๒๕๕๐ ต่อมาได้ไปจดทะเบียนแรงงานต่างด้าว และถูกจำหน่ายรายการบุคคลที่ไม่มีสถานะทางทะเบียน เป็นต้น

แนวทางปฏิบัติของนายทะเบียนในการแก้ไขปัญหา

๑. กรณีคนที่ได้รับการสำรวจเพื่อจัดทำทะเบียนประวัติบุคคลที่ไม่มีสถานะทางทะเบียนแต่ไม่ปรากฏรายการทะเบียนประวัติในฐานข้อมูลการทะเบียนราษฎร ให้นายทะเบียนอำเภอและนายทะเบียนท้องถิ่นจัดทำทะเบียนประวัติ ท.ร. ๓๘ ก สำหรับบุคคลประเภท ๐ กลุ่ม ๘๙ และออกบัตรประจำตัวบุคคลที่ไม่มีสถานะทางทะเบียนให้ โดยมีหลักเกณฑ์และเงื่อนไข ดังนี้

๑.๑ บุคคลดังกล่าวต้องเป็นกลุ่มเป้าหมายตามยุทธศาสตร์การจัดการปัญหาสถานะและสิทธิของบุคคล ตามมติคณะรัฐมนตรีเมื่อวันที่ ๑๘ มกราคม ๒๕๕๔ กล่าวคือ ถ้าเป็นชนกลุ่มน้อยที่เข้ามาอาศัยอยู่เป็นเวลานานแต่ตกสำรวจจากการจัดทำทะเบียนประวัติชนกลุ่มน้อยในอดีต จะต้องเป็นผู้ที่เข้ามาในประเทศไทย ก่อนวันที่ ๑ ตุลาคม ๒๕๔๒ และอาศัยอยู่ต่อเนื่องในประเทศไทย ถ้าเป็นกลุ่มเด็กหรือบุคคลที่ศึกษาเล่าเรียนในสถานศึกษา กลุ่มคนไร้รากเหง้า และกลุ่มคนที่ทำคุณประโยชน์ให้กับประเทศ ต้องเป็นผู้ที่เข้ามาในประเทศไทย ก่อนวันที่ ๑๘ มกราคม ๒๕๕๔ ทั้งนี้ รวมถึงบุตรของบุคคลดังกล่าวที่เกิดและอาศัยอยู่ในประเทศไทยด้วย

๑.๒ บุคคลตามข้อ ๑.๑ ต้องเป็นผู้ที่ได้รับการสำรวจเพื่อจัดทำทะเบียนประวัติบุคคลที่ไม่มีสถานะทางทะเบียนภายในวันที่ ๒ พฤศจิกายน ๒๕๕๔ ตามมติคณะรัฐมนตรีเมื่อวันที่ ๓ พฤศจิกายน ๒๕๕๒ โดยมีหลักฐานแบบสำรวจเพื่อจัดทำทะเบียนประวัติฯ (แบบ ๘๙) หรือใบตอบรับการสำรวจตามแบบ ๘๙/๑ หรือสำเนาเอกสารดังกล่าว

๑.๓ บุคคลตามข้อ ๑.๑ ต้องมีเอกสารรับรองจากหน่วยงานหรือองค์กรที่ทำหน้าที่สำรวจ กล่าวคือ ถ้าเป็นกลุ่มเด็กหรือบุคคลที่ศึกษาเล่าเรียนในสถานศึกษาต้องมีหนังสือรับรองจากสถานศึกษาที่สำรวจบุคคลนั้น ถ้าเป็นคนไร้รากเหง้าต้องมีหนังสือรับรองจากสถานสงเคราะห์หรือหน่วยงานที่ให้การสงเคราะห์ดูแลและสำรวจบุคคลนั้น ส่วนกรณีของชนกลุ่มน้อยที่เข้ามาอาศัยอยู่เป็นเวลานานแต่ตรวจสอบไม่พบให้นายทะเบียน สอบบันทึกถ้อยคำบุคคลที่เป็นชนกลุ่มน้อยชาติพันธุ์เดียวกันจำนวน ๓ คน เพื่อให้การรับรองแทนการเรียกหนังสือรับรอง เนื่องจากสำนักทะเบียนอำเภอและสำนักทะเบียนท้องถิ่นเป็นหน่วยงานที่รับผิดชอบการสำรวจบุคคลกลุ่มนี้

๑.๔ เมื่อนายทะเบียนได้รับคำร้องพร้อมด้วยหลักฐานของบุคคลตามข้อ ๑.๑ แล้ว ให้ดำเนินการสืบสวนข้อเท็จจริงในพื้นที่เพื่อพิสูจน์ยืนยันสถานะของบุคคลดังกล่าว หรืออาจส่งเรื่องให้คณะกรรมการหมู่บ้านหรือคณะกรรมการชุมชนรับรอง ถ้าปรากฏหลักฐานเชื่อได้ว่าผู้นั้นเป็นกลุ่มเป้าหมายจริงก็ให้ส่งอนุมัติในคำร้องแล้วทำหนังสือแจ้งสำนักทะเบียนกลางภายใน ๗ วัน นับแต่วันที่มิคำส่งอนุมัติเพื่อขอให้เปิดระบบโปรแกรมการบันทึกจัดทำทะเบียนประวัติบุคคลที่ไม่มีสถานะทางทะเบียนประเภท ๐ กลุ่ม ๘๙ โดยให้สำเนาแบบ ๘๙ และพยานเอกสารที่เกี่ยวข้องส่งไปพร้อมด้วย

๑.๕ เมื่อสำนักทะเบียนอำเภอหรือสำนักทะเบียนท้องถิ่นได้รับแจ้งการเปิดระบบโปรแกรมจากสำนักทะเบียนกลางแล้ว ให้บันทึกรายการบุคคลและจัดทำทะเบียนประวัติให้แล้วเสร็จภายในระยะเวลาที่กำหนด และให้แจ้งบุคคลที่ได้รับการจัดทำทะเบียนประวัติให้มาทำบัตรประจำตัวบุคคลที่ไม่มีสถานะทางทะเบียนโดยเร็ว

๒. กรณีคนที่ถูกบันทึกรายการในทะเบียนประวัติบุคคลที่ไม่มีสถานะทางทะเบียนผิดพลาดไม่ตรงกับข้อเท็จจริง ให้นายทะเบียนอำเภอและนายทะเบียนท้องถิ่นแก้ไขรายการในทะเบียนประวัติและฐานข้อมูลการทะเบียนราษฎรให้ถูกต้อง โดยปฏิบัติดังนี้

๒.๑ ให้ดำเนินการตามระเบียบสำนักทะเบียนกลางว่าด้วยการจัดทำทะเบียนราษฎร พ.ศ. ๒๕๓๕ รวมถึงฉบับแก้ไขเพิ่มเติม ฉบับที่ ๕ พ.ศ. ๒๕๕๑ ข้อ ๑๑๕

๒.๒ ถ้าเป็นการขอแก้ไขรายการชาติพันธุ์หรือกลุ่มของชนกลุ่มน้อย เช่น แก้ไขจากกลุ่มผู้พลัดถิ่นสัญชาติพม่า เป็นผู้พลัดถิ่นสัญชาติพม่าเชื้อสายไทย หรือแก้ไขจากกลุ่มชนกลุ่มน้อยที่เข้ามาอยู่อาศัยในประเทศไทยเป็นเวลานาน เป็นคนไร้รากเหง้า เป็นต้น ให้นายทะเบียนตรวจสอบรายการในแบบสำรวจเพื่อจัดทำทะเบียนประวัติ (แบบ ๘๙) และทะเบียนประวัติ ท.ร. ๓๘ ก ในฐานข้อมูลการทะเบียนราษฎร ถ้าไม่ตรงกันให้นายทะเบียนแก้ไขรายการในฐานข้อมูลให้ตรงกับแบบ ๘๙

๒.๓ ตามข้อ ๒.๒ ถ้าเป็นกรณีรายการในแบบ ๘๙ กับ ท.ร. ๓๘ ก ตรงกัน หรือไม่ตรงกัน และผู้ร้องแจ้งว่ารายการดังกล่าวเป็นรายการที่ไม่ถูกต้องเนื่องจากตนมิใช่กลุ่มชาติพันธุ์หรือเป็นกลุ่มคนต่างตัวตามที่นายทะเบียนบันทึกไว้ ให้แจ้งผู้ร้องนำพยานบุคคลที่เป็นชนกลุ่มน้อยชาติพันธุ์เดียวกันหรือเป็นกลุ่มบุคคลเดียวกันกับผู้ร้อง จำนวน ๓ คนมารับรองโดยให้นายทะเบียนสอบสวนและบันทึกปากคำพยานตามแบบ ปค. ๑๔ ไว้เป็นหลักฐาน และหากมีความจำเป็น นายทะเบียนอาจส่งเรื่องให้คณะกรรมการหมู่บ้านหรือคณะกรรมการชุมชนพิจารณาให้ความเห็นด้วยก็ได้ แต่จะต้องดำเนินการโดยเร็ว

๒.๔ เมื่อดำเนินการแก้ไขรายการแล้วให้แจ้งสำนักทะเบียนกลางทราบพร้อมส่งสำเนาเอกสารที่เกี่ยวข้อง

๓. กรณีคนที่ถูกจำหน่ายรายการในทะเบียนประวัติและฐานข้อมูลการทะเบียนราษฎร แต่เป็นการจำหน่ายรายการที่ไม่ตรงกับข้อเท็จจริง ให้นายทะเบียนอำเภอและนายทะเบียนท้องถิ่นรับคำร้องแล้วดำเนินการดังนี้

๓.๑ สอบสวนพยานบุคคลที่เป็นชนกลุ่มน้อยชาติพันธุ์เดียวกัน หรือเป็นกลุ่มบุคคลเดียวกันกับผู้ร้อง จำนวน ๓ คน เพื่อรับรอง และดำเนินการสืบสวนข้อเท็จจริงในพื้นที่เพื่อพิสูจน์ยืนยันสถานะของบุคคลดังกล่าว หรืออาจส่งเรื่องให้คณะกรรมการหมู่บ้านหรือคณะกรรมการชุมชนรับรองอีกทางหนึ่งก็ได้

๓.๒ รวบรวมพยานหลักฐานเสนอให้นายอำเภอหรือผู้อำนวยการเขต แล้วแต่กรณี เป็นผู้พิจารณา ถ้าปรากฏหลักฐานเชื่อได้ว่ารายการทะเบียนประวัติที่ขอแก้ไขเป็นความจริง ให้นายอำเภอสั่งอนุมัติในคำร้อง และให้นายทะเบียนอำเภอหรือนายทะเบียนท้องถิ่นจำหน่ายรายการทะเบียนประวัติที่ไม่ถูกต้อง แล้วทำหนังสือแจ้งสำนักทะเบียนกลางภายใน ๗ วันนับแต่วันที่มิคำสั่งอนุมัติเพื่อขอคืนรายการทะเบียนประวัติ โดยให้สำเนา คำร้องและพยานเอกสารที่เกี่ยวข้องส่งไปพร้อมด้วย

๓.๓ เมื่อสำนักทะเบียนอำเภอหรือนายทะเบียนท้องถิ่นได้รับแจ้งการคืนรายการทะเบียนประวัติ จากสำนักทะเบียนกลางแล้ว ให้แจ้งบุคคลที่ได้รับคืนทะเบียนประวัติให้มาทำบัตรประจำตัวโดยเร็ว

๔. กรณีตามข้อ ๑ - ๓ ข้างต้น ถ้าหลักฐานของผู้ร้องไม่เพียงพอหรือไม่สามารถดำเนินการให้ ตามคำร้อง ให้นายทะเบียนอำเภอ หรือนายทะเบียนท้องถิ่น หรือนายอำเภอ แล้วแต่กรณี สั่งไม่อนุมัติในคำร้อง แล้วแจ้งผู้ร้องทราบเป็นหนังสือโดยให้ระบุเหตุผล ข้อพิจารณา ข้อกฎหมายที่เกี่ยวข้อง สิทธิในการอุทธรณ์คำสั่ง และระยะเวลาอุทธรณ์ในหนังสือแจ้งให้ชัดเจนด้วย

สำนักทะเบียนกลาง
กรมการปกครอง
โทร. ๐-๒๗๙๑-๗๓๑๙-๒๐